

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM
pro základní vzdělávání**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLY STAŇKOV,
KOMENSKÉHO 196**

Z á k l a d n í š k o l a S t a ň k o v, **okres Domažlice, příspěvková organizace**

Komenského 196

345 61 Staňkov

Tel.: 379410611

email: info@zsstankov.cz

www: www.zsstankov.cz

Rozhodnutí MŠMT – Č.j. 8824/2007-21 ze dne 28.6.2007
Rámcový vzdělávací program 79-01-C/01
Zapisuje se s účinností od 1. 9. 2007 do školského rejstříku

OBSAH:

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

2. 1. Úplnost a velikost.....	6
2. 2. Vybavení školy.....	8
2. 3. Charakteristika pedagogického sboru.....	11
2. 4. Charakteristika žáků.....	13
2. 5. Dlouhodobé projekty.....	14
2. 6. Školná samospráva.....	15
2. 7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	15

3. Charakteristika ŠVP

3. 1. Zaměření školy a cíle vzdělávání.....	17
3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie.....	18
3. 2. 1. Individuální péče	
3. 2. 2. Výuka práce na PC	
3. 2. 3. Tělesná zdatnost	
3. 2. 4. Zájmové kroužky	
3. 2. 5. Volitelné předměty	
3. 2. 6. Exkurze a výlety, besedy a kulturní akce	
3. 3. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	25
3. 3. 1. Žáci se specifickými poruchami učení a chování	
3. 3. 2. Žáci pocházející z odlišného prostředí	
3. 3. 3. Žáci mimořádně nadaní	
3. 4. Začlenění průřezových témat.....	27
3. 4. 1. Osobnostní a sociální výchova	
3. 4. 2. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
3. 4. 3. Výchova demokratického občana	
3. 4. 4. Environmentální výchova	
3. 4. 5. Mediální výchova	
3. 4. 6. Multikulturní výchova	

4. Učební plán

4. 1. Tabulace učebního plánu.....	30
4. 2. Poznámky k učebnímu plánu	

5. Učební osnovy.....32

5. 1. Jazyk a jazyková komunikace	
5. 1. 1. Český jazyk a literatura	
5. 1. 2. Cizí jazyk	
5. 2. Matematika a její aplikace	
5. 2. 1. Matematika	
5. 3. Informační a komunikační technologie	
5. 3. 1. Informatika	
5. 4. Člověk a jeho svět	
5. 4. 1. Prvouka	
5. 4. 2. Vlastivěda	
5. 4. 3. Přírodověda	

- 5. 5. Člověk a společnost
 - 5. 5. 1. Dějepis
 - 5. 5. 2. Výchova k občanství
- 5. 6. Člověk a příroda
 - 5. 6. 1. Fyzika
 - 5. 6. 2. Chemie
 - 5. 6. 3. Přírodopis
 - 5. 6. 4. Zeměpis
- 5. 7. Umění a kultura
 - 5. 7. 1. Hudební výchova
 - 5. 7. 2. Výtvarná výchova
- 5. 8. Člověk a zdraví
 - 5. 8. 1. Výchova ke zdraví
 - 5. 8. 2. Tělesná výchova
- 5. 9. Člověk a svět práce
 - 5. 9. 1. Pracovní činnosti
- 5. 10. Doplnující vzdělávací obory
 - 5. 10. 1. Další cizí jazyk
 - 5. 10. 2. Konverzace v anglickém jazyce
 - 5. 10. 3. Konverzace v německém jazyce
 - 5. 10. 4. Cvičení z českého jazyka
 - 5. 10. 5. Cvičení z matematiky
 - 5. 10. 6. Dějepisný seminář
 - 5. 10. 7. Seminář tvůrčího psaní
 - 5. 10. 8. Dramatická výchova
 - 5. 10. 9. Společenskovední seminář
 - 5. 10. 10. Přírodovědný seminář
 - 5. 10. 11. Seminář z fyziky

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

- 6.1. Hodnocení33
 - 6.1.1. Pravidla hodnocení žáků
 - 6.1.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech
 - 6.1.3. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků
- 6.2. Autoevaluace školy.....43
 - 6.2.1. Oblasti autoevaluace
 - 6.2.2. Cíle a kritéria autoevaluace
 - 6.2.3. Nástroje autoevaulace
 - 6.2.4. Časové rozvržení autoevaulačních činností

7. Závěr

Pokud jsou v dokumentu používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka atd. (RVP ZV)

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace

adresa: Komenského 196, 345 61 Staňkov
právní forma: příspěvková organizace
ředitel školy: Mgr. Jaroslav Šobr, pověřený řízením školy
telefon: 379 410 611-16
email: info@zsstankov.cz
web: www.zsstankov.cz
IZO ředitelství: 600065545
IČO: 70986754

zřizovatel: Město Staňkov, Náměstí T. G. Masaryka 35, 345 61 Staňkov
telefonní spojení: 379 492 411 – 12
fax: 379 492 125
email: podatelna@mestostankov.cz

koordinátoři ŠVP ZV: 1. stupeň Mgr. Jana Zahálková
2. stupeň Mgr. Věnceslava Schenková

platnost dokumentu od 1. 9. 2007

podpis ředitele a razítko školy:

2. Charakteristika školy

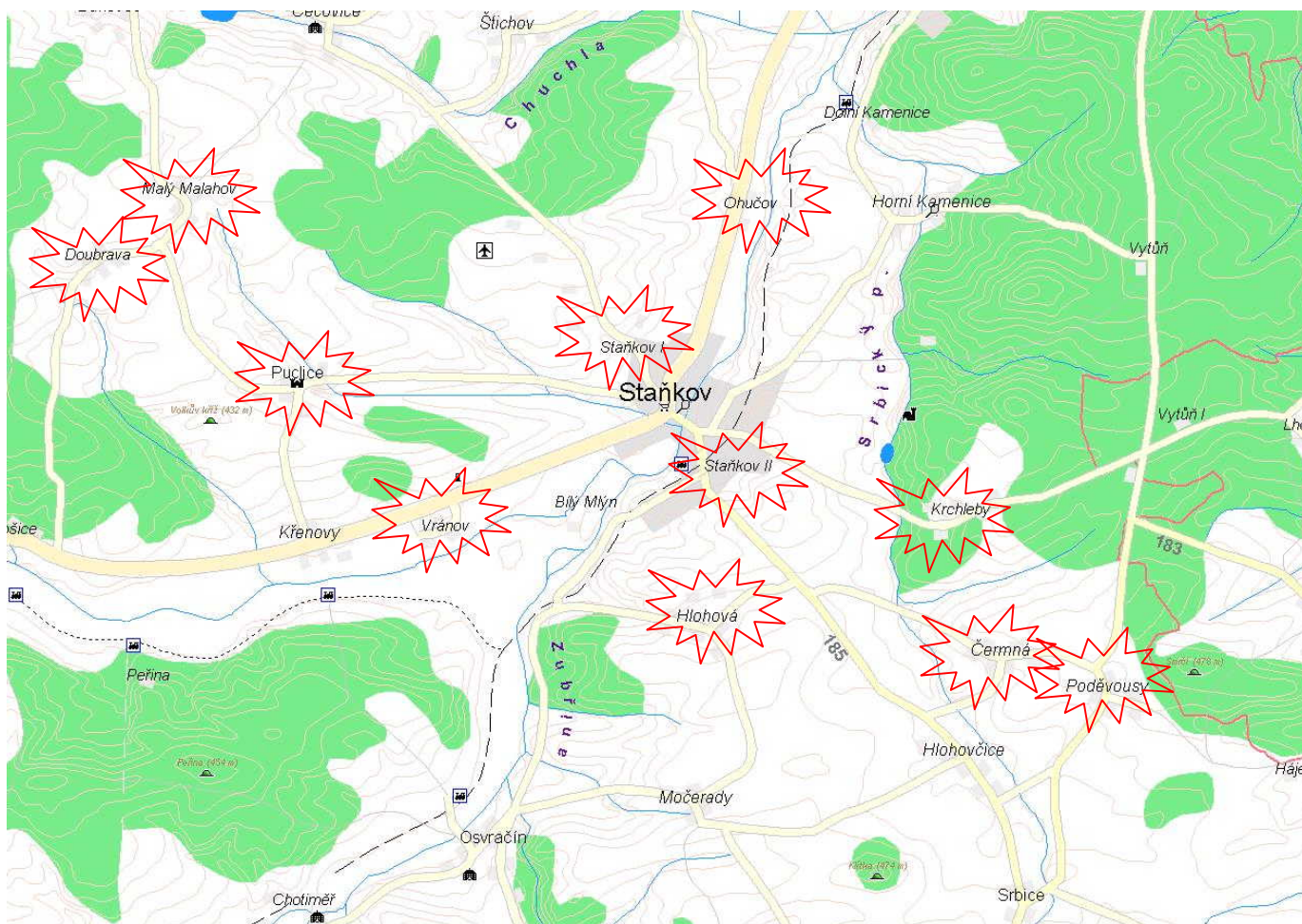
2. 1. Úplnost a velikost školy

Škola se nachází v malém městě (kolem 3000 obyvatel), v klidné části, obklopená zelení.

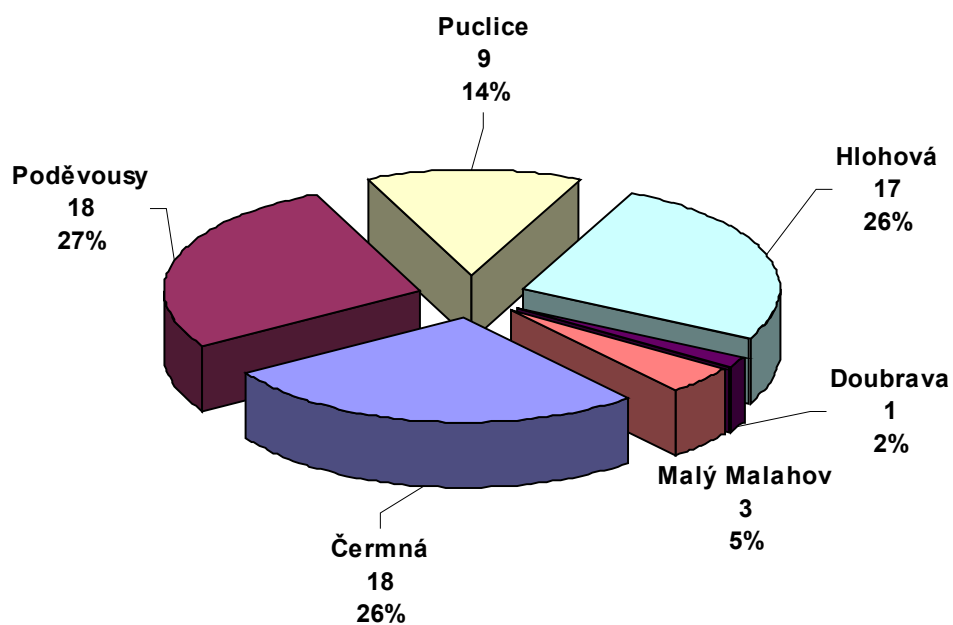
Jedná se o budovu z roku 1916, která čeká na rekonstrukci a k ní v letech 2001 – 2003 byla přistavěna nová část. Kapacita školy je 480 žáků, která není zcela naplněna. Jedná se o úplnou základní školu.

Navštěvují ji žáci ze spádového obvodu MěÚ Staňkov, OÚ Puclice, Čermná, Poděvousy, Hlohová.

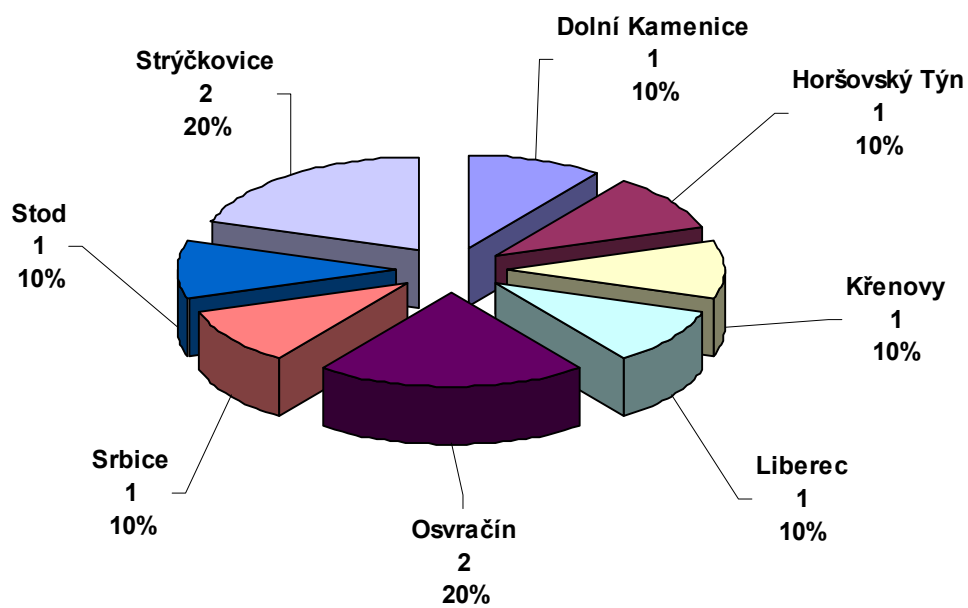
Jsou zde i žáci z jiných obcí. Školní družina má kapacitu 50 žáků, školní jídelna 350 jídel.

Žáci dle spádových obcí

Žáci z ostatních měst a obcí

2. 2. Vybavení školy

Charakteristika	Současný stav	Výhled do dalšího období
Velikost a naplněnost	Jsmo úplnou školou s 1. - 9. roč. Počet žáků je pohyblivý s klesající tendencí od 370 do 320 V některých ročnících probíhá výuka paralelně, v některých pouze v 1 třídě v ročníku, kde je i povolena výjimka z počtu žáků (až do 34 žáků)	Nechystáme změny
Vybavení školy, nábytek	Každá třída má svoji kmenovou učebnu Odborné učebny Tělocvična Školní zahrada Třídy jsou vybaveny starým nábytkem, lavice v některých učebnách jsou renovované, v některých nové a v 1. a 2. tř. nastavitelné Nové vybavení je ve školní jídelně a kuchyni Nové – dataprojektor, notebook	Postupné vybavování tříd nastavitelnými lavicemi Rozšíření počtu počítačů v učebně informatiky Zřízení multimediální učebny Dále je potřeba obnovovat skříně Vybudování žákovské knihovny Dle projektu vybudovat školní hřiště, přestávkový dvůr, dílny, pozemky
Kabinety, sborovna	Učitelé 2. st. mají k dispozici předmětové kabinety, které využívají i uč. 1. st. Všichni učitelé mají k dispozici sborovnu /PC s internetem/, kuchyňku, kopírku	Nové moderní pomůcky Encyklopedie, slovníky, ICT technika pro učitele
Hygienické zázemí	V nové části dle vyhlášky Ve staré části – povolena výjimka do 12/2007 Tělocvična je vybavena sprchami	Nové hygienické zázemí ve staré části /přestavba školy/
Občerstvení	Zajištěno automaty na nápoje a oplatky	Rádi bychom změnu ve skladbě náplně
Školní družina	Vlastní prostory – malé	Zvětšení a vylepšení prostor v závislosti na počtu žáků
Školní jídelna	Nově vybudovaná a moderně zařízená z r. 2004	Nechystáme změny

Odborné učebny:

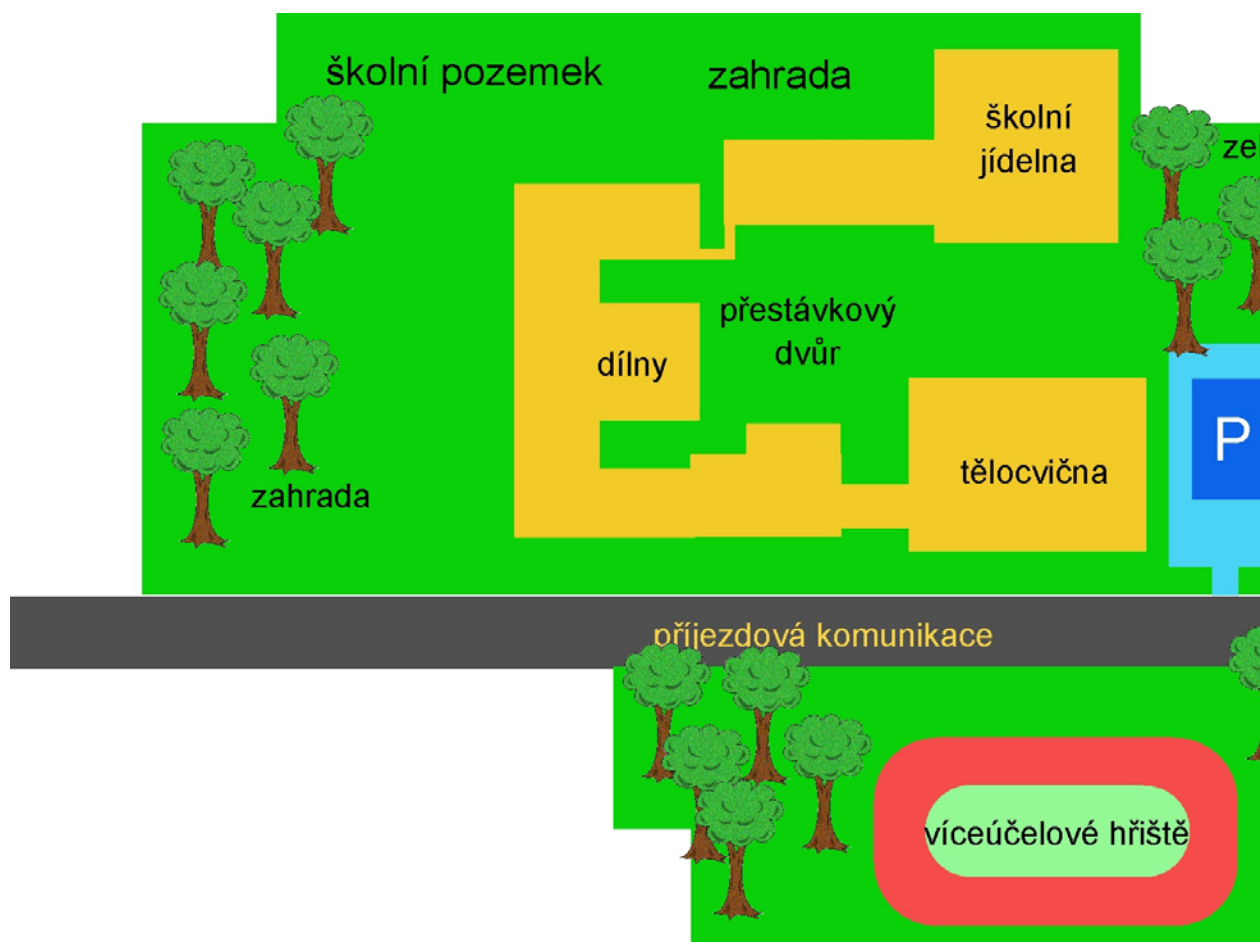
- Výpočetní technika
- Přírodopis
- 2 jazykové učebny
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Fyzika
- Chemie
- 2 učebny pro praktické učebny (dílny a cvičný byt)
- Tělocvična (velký sál a malá tělocvična, posilovna)

Výhled do dalšího období:

v další etapě přestavby školy by se měl vybudovat:

- školní přestávkový dvůr – možnost sportovního vyžití, oddychová část – lavičky, zeleň
- dílny
- víceúčelové hřiště

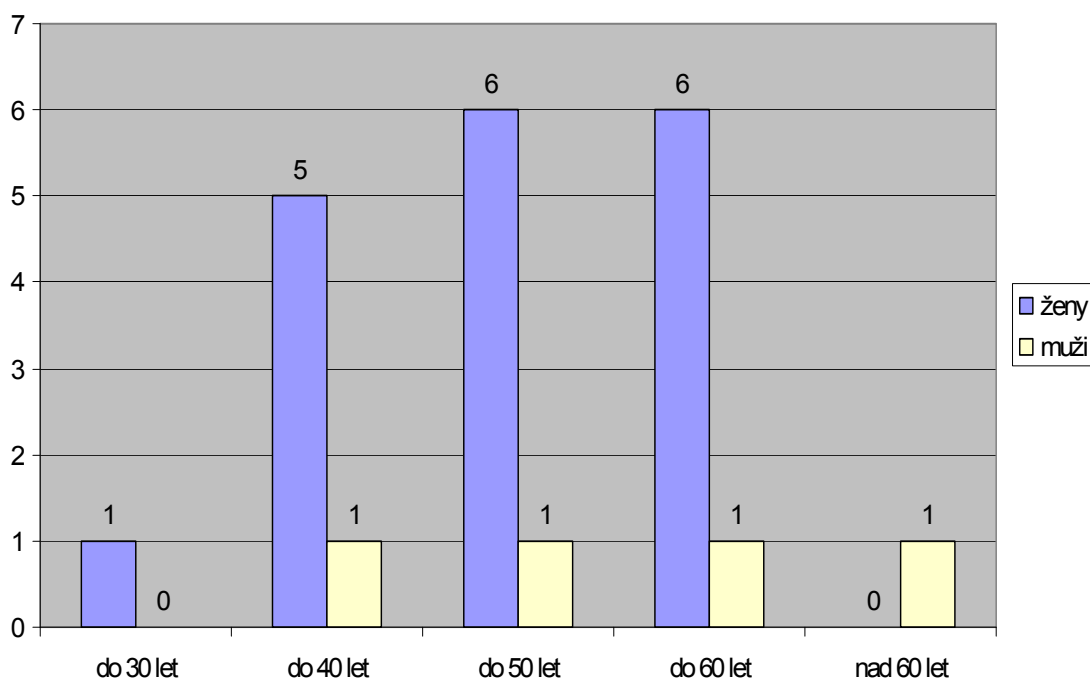

- školní pozemek, školní zahrada – s možností využití pro školní družinu
- parkoviště pro zaměstnance
- kolostav
- plocha pro příjezd zásobování školní jídelny

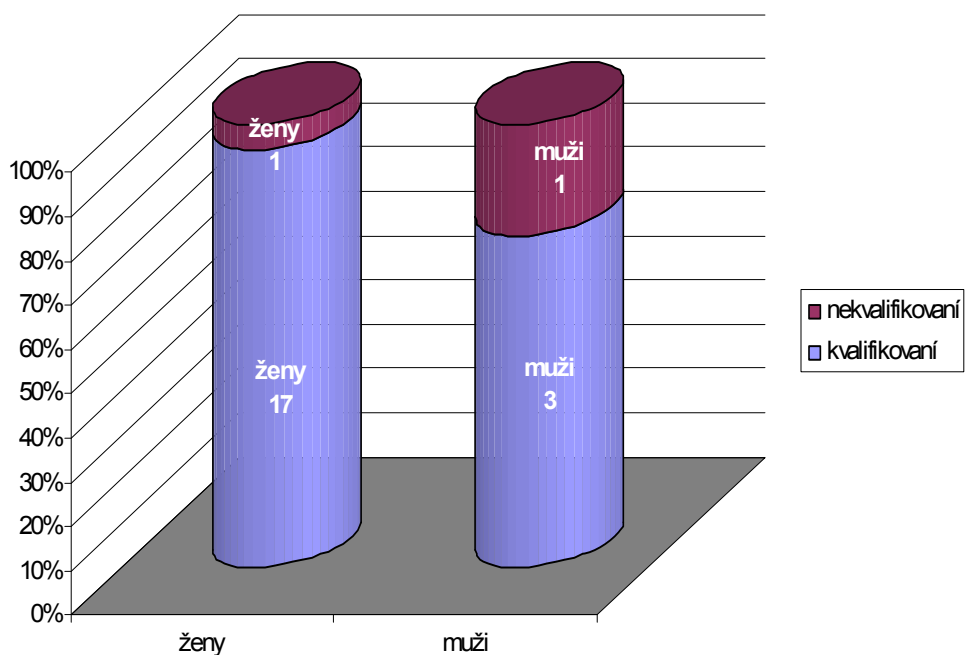
2. 3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří i výchovný poradce, ICT koordinátor, metodik primární prevence, zdravotník školních vzdělávacích akcí.

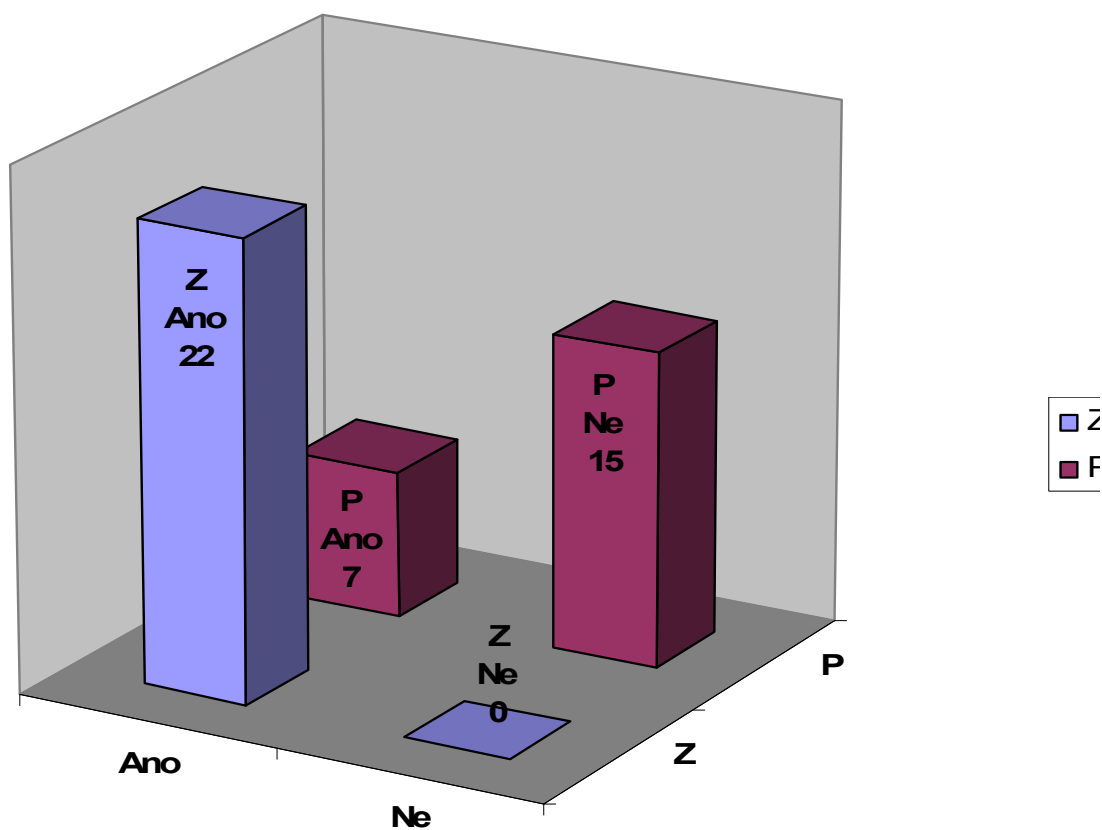
Věkové složení pedagogického sboru ZŠ Staňkov

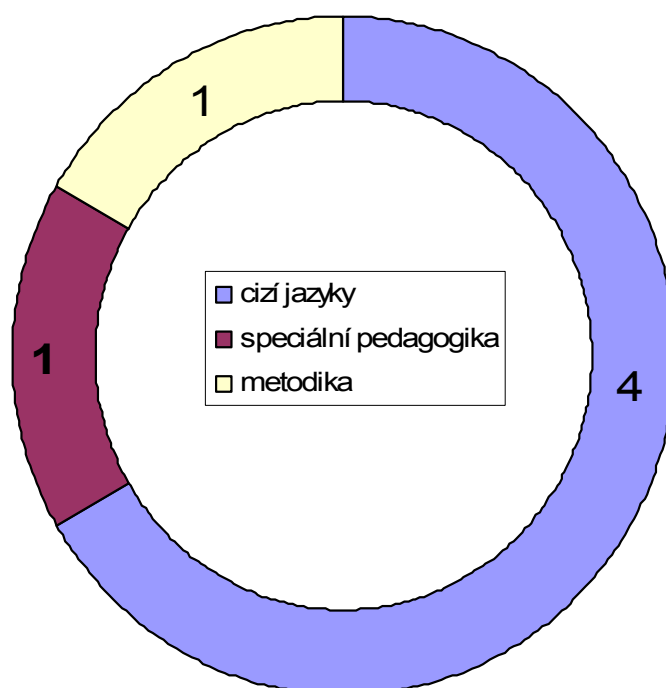
kvalifikovanost učitelů

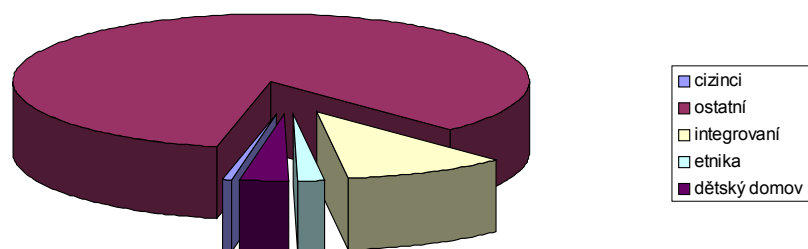
Počítačová gramotnost

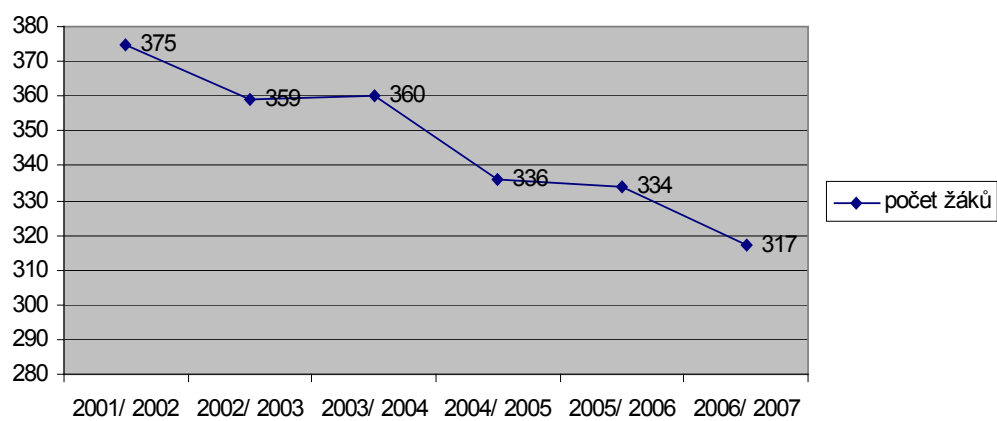
celoživotní vzdělávání

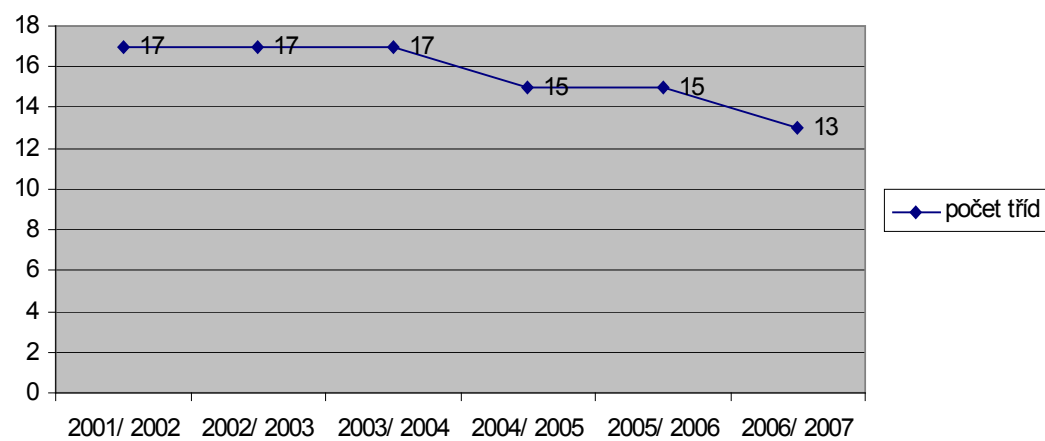
2. 4. Charakteristika žáků

počet žáků

počet tříd

2. 5. Dlouhodobé projekty

2. 5. 1. Adopce na dálku

začátek: červen 2006

příspěvek: ročně 4 900 Kč

Informace o dítěti:

Sajan Sarukar – INDIE

narozena 20. 6. 2000, 2. třída

cíl v životě:	stát se učitelkou
naléhavá potřeba:	zaplatit školné
oblíbené jídlo:	smažené rýžové placky, banány, rýžové placky
krátký popis dítěte:	Sajana je druhá v rodině. Ve škole se dobře učí. Chodí do školy pravidelně. Je ráda se svými kamarády. Velmi se snaží, aby dobře studovala.
Číslo dítěte:	CVTI CH 0078
zdravotní stav:	dobrý
datum narození:	20. 6. 2000
náboženství:	křesťanské
bydliště:	Gumma
škola:	St. Mary's public Sc třída: 2.
Oblíbený předmět:	jazyk kanada, přírodověda
koníčky:	zpěv, kreslení, tanec
práce, které doma dítě vykonává:	mytí nádobí, zametání

Otec		Matka		Sourozenci
<i>Jméno</i>	Sunil Kumar	<i>Jméno</i>	Laxni	Dinesh, 10 let
<i>Zaměstnání</i>	Námezdní dělník	<i>Zaměstnání</i>	Námezdní dělnice	Abhinesh, 5 l
<i>Zdravotní stav</i>	dobrý	<i>Zdravotní stav</i>	dobrý	Sneha, 3 roky

Více informací o rodině:

- Rodina vlastní dům
- Rodina sestává z šesti členů. Otce matky a čtyř sourozenců. Otec pracuje jako námezdní dělník. Matka pracuje doma. Její starší bratr chodí do páté třídy, dva jsou doma, protože jsou ještě malí.

Adresa pro dopisování:

The Catholic Diocesan Society

Camel Vocational Training Institute, Near Shahpur Gate, Haladkeri Post, Bidar 585 40

Bidar – Karnataka

Indie 585401

Aktivity žáků k naplnění dlouhodobého projektu:

Hodiny anglického jazyka – dopisy (sestavování a překlady obdržených)

Naplňování průřezového tématu – multikulturní výchova (princip sociálního smíru a solidarity)

Výtvarná výchova – kresby do dopisů

Výchovy k občanství – hovory na dané téma

Zeměpis – informace o zemi, v níž dítě žije

Finanční částky získáváme: dobrovolnými příspěvky veřejnosti na výstavách žákovských prací, na dalších akcích školy, projektech a přímými příspěvky žáků a učitelů.

2. 6. Školní samospráva

Žáci se podílí na řízení školy prostřednictvím školní samosprávy, složené ze žáků 3. až 9. tříd.

Dávají podněty a připomínky k životu a organizaci školy. Navrhují a sami organizují své vlastní projekty.

2. 7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

2. 7. 1. Spolupráce s rodiči

- ❖ individuální konzultace – pro žáky se ADHD a ADD, vycházející žáky a zájemce o víceletá gymnázia
- ❖ individuální pohovory – při problémech se žáky ze strany školy nebo na žádost zákonných zástupců
- ❖ Dny otevřených dveří
- ❖ třídní informační schůzky
- ❖ informace o změnách ve škole v souvislosti se Školním vzdělávacím programem
- ❖ využití při besedách
- ❖ pomoc při zájmových činnostech organizovaných školou
 - při projektových dnech
 - pomoc při šití kostýmů pro zájmové útvary
 - výrobky na výstavy

2. 7. 2. Spolupráce s jinými subjekty

- ❖ **Školská rada – zástupci pedagogů, rodičů a zřizovatele**
 - ustavena k 1. 1. 2006, je devítičlenná.
 - náplň činnosti stanoví §167 zákona č. 561/2004 Sb. (Školský zákon) ve znění pozdějších předpisů
- ❖ **Školská poradenská zařízení – PPP, SVP, SPC, D-Kontakt**
 - zajišťují psychologická a speciálně pedagogická vyšetření žáků
 - relaxační odpoledne pro žáky
 - práce se třídami – tvorba kolektivu, pomoc při řešení problémů
 - konzultace individuálních plánů
 - individuální konzultace pro rodiče problémových žáků na základě spolupráce školy s rodinou
 - konzultace k výuce žáků se SPUCH
 - besedy se žáky v rámci Preventivního programu
 - informace pro výchovného poradce, vyučující, rodiče

- ❖ **Zdravotnická zařízení – pediatr, praktický lékař**
 - zajištění besed pro žáky a učitele
 - poskytování první pomoci
- ❖ **SPOD, Policie**
 - projekt AJAX – pro 2. a 3. třídy – bezpečnosti v dopravě
 - odborná pomoc při řešení problémových situací ve škole
- ❖ **BESIP**
 - dopravní problematika – předpisy
 - dopravní hřiště
- ❖ **Charita**
 - pomoc dětem ze sociálně slabých rodin
 - kulturní vystoupení žáků školy na akcích Charity
- ❖ **Úřad práce, Rodinná poradna**
 - profesní orientace – Informační středisko pro volbu povolání
 - testování žáků – pomoc při výběru budoucího profesního zaměření
- ❖ **Místní instituce**
 - mateřská škola
 - besedy pro rodiče budoucích prvňáčků
 - návštěva dětí z MŠ v ZŠ
 - vzájemná návštěva akcí
 - základní umělecká škola
 - výchovné koncerty – *žáci pro žáky*
 - výstavy
 - divadla
 - Soukromá střední odborná škola a Gymnázium BEAN Staňkov
 - vystoupení na maturitním plese
 - návštěva prostor školy budoucími studenty
 - Dětský domov a Školní jídelna Staňkov
 - individuální konzultace o dětech
 - zájmové spolky
 - besedy
 - kulturní vystoupení žáků
 - kroužky
 - Městská lidová knihovna Staňkov – práce s informacemi
- ❖ **Zřizovatel**
 - bezplatné zapůjčování kulturního domu a kina na akce školy
 - účast na slavnostních akcích školy a školy na akcích města
 - besedy pro žáky

3. Charakteristika ŠVP

Naší snahou je vytvořit školu:

- Přístupnou a otevřenou životu,
- Respektující individualitu a
- Pomoci žákovi ve spolupráci s rodinou, připravit jej na start
- Do úspěšné profesní přípravy.

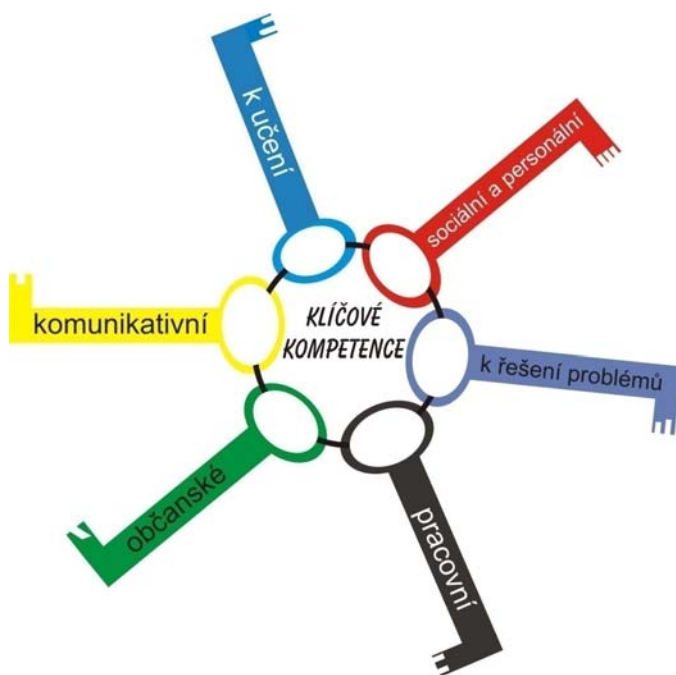
3.1. Zaměření školy a hlavní cíle vzdělávání, klíčové kompetence

Hlavní cíle

- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi při rozhodování o životní a profesní orientaci
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem/jiné kultury/
- Učit žáky rozvíjet a chránit zdraví své i ostatních
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a komunikovat
- Podněcovat tvořivé myšlení, logické uvažování, schopnost řešit problémy
- Podporovat získání základních dovedností, strategií a motivaci k celoživotnímu vzdělávání

Klíčové kompetence:

- Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého našeho žáka.
- Klíčové kompetence se prolínají a lze je získat jako výsledek celkového procesu vzdělávání.
- Prostřednictvím postupného osvojování KK je možné naplňovat hlavní cíle vzdělávacího programu.

Co si představujeme jako hlavní kompetence v našem ŠVP

Kompetence	Učitel	Žák	
k učení	využívá aktivní přístup žáka, zajímá se o názory, náměty a zkušenosti žáků, umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení	učí se s porozuměním, získané vědomosti a dovednosti využívá v praxi, kriticky zhodnotí své výsledky, má prostor pro vlastní sebehodnocení ,	Portfolio
k řešení problémů	navozuje problémové situace, zadává problémové úlohy rozvíjející tvořivost, klade otevřené otázky, zadává úkoly způsobem umožňující volbu různých postupů a zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami	řeší různé problémové situace na škole i mimo ni /žakovská samospráva/ obhazuje své postupy řešení, kriticky hodnotí	Zapojení do soutěží, olympiád, přípravy projektů, akcí.
komunikativní	klade důraz na formulování a vyjadřování myšlenek a názorů žáka, komunikaci s dospělými osobami i mezi sebou, vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu	využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se světem	Prezentace školy
sociální a personální	zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, vytváří společně pravidla práce v týmu, umožňuje žákům prezentovat jejich výsledky	aktivně se podílí na týmové práci	Prezentace projektů
občanské	zahrnuje do výuky respektování druhých, odmítání útlaku, hrubé zacházení, společenské normy, reflektuje ve výuce společenské i přírodní dění	chová se zodpovědně, je vstřícný k žákům z odlišného prostředí, aktivně přistupuje k odstraňování záporných jevů na škole, uvědomuje si vlivy lidské činnosti a v tom i své na kvalitu životního prostředí	Adopce na dálku, péče o zeleň
pracovní	Vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení, učí je dodržovat pravidla bezpečnosti	pomáhá při úpravách školy, podílí se na výstavách své pracovní aktivity	Výstavy

Zaměření školy

Chceme vytvořit základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Abychom toho dosáhli, budeme kultivovat hlavu, ruku a srdce

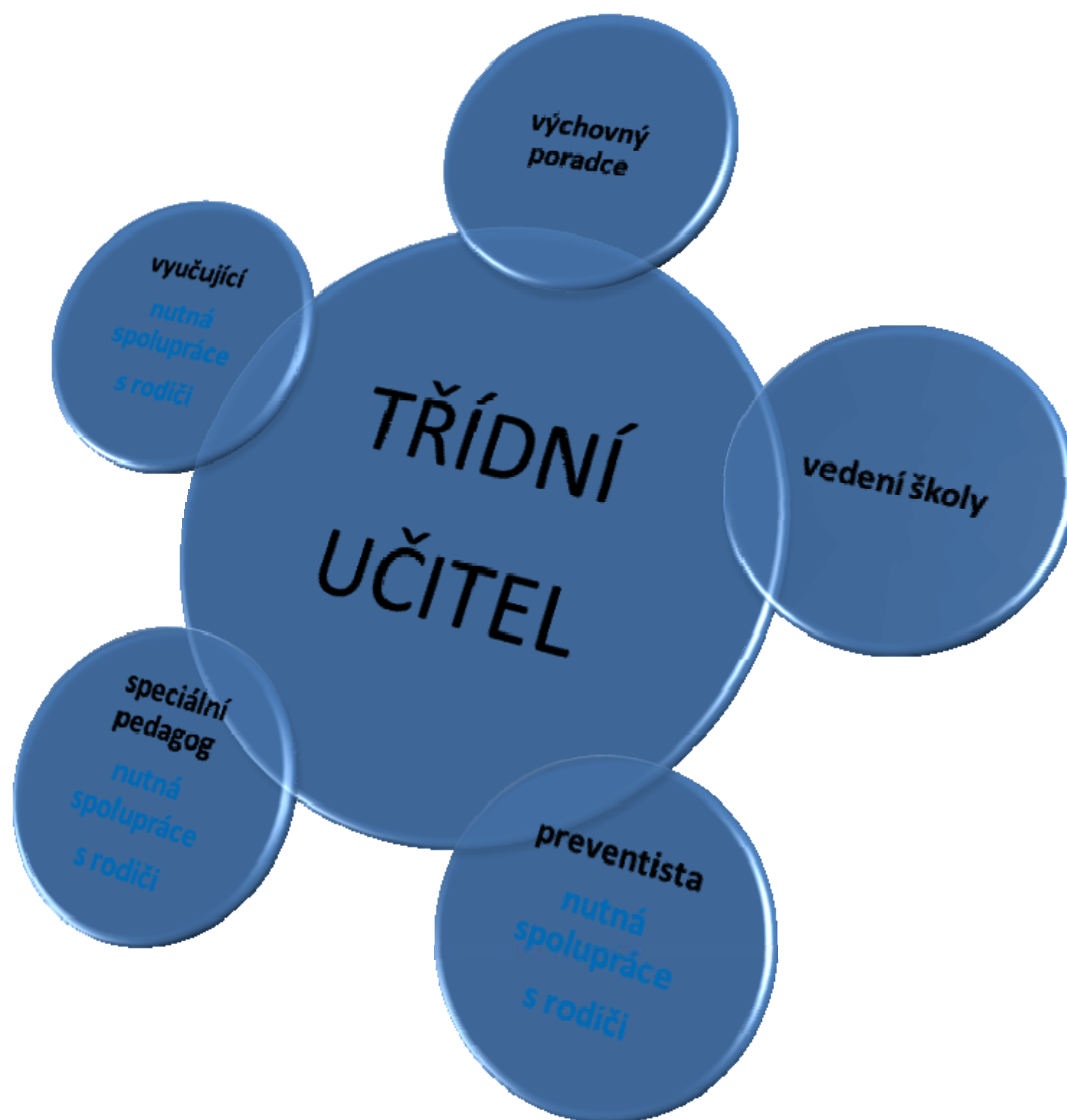

- získáním orientace v mnohotvárnosti faktů, vyhodnocováním informací
- poznáváním a posuzováním každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách
- utvářením pozitivního hodnotového systému
- uplatňováním vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů a názorů
- rozpoznáváním názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- podílením se na dlouhodobém projektu „Adopce na dálku“
- formováním úcty k vlastnímu národu a jiným národům a etnikům
- vytvářením vlastního portfolia
- praktickými činnostmi a zapojením se do zpracování projektů
- podílením se na úpravě prostor školy, příprav výstav aj...

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie

společné postupy v naší škole uplatňované ve výuce i mimo ni, čímž cíleně utváříme a rozvíjíme KK

3.2.1. Individuální péče

Cíl individuální péče:

- Motivace k učení: zajímavá, aktuální, pochopitelná, využitelná v běžném životě
- Pomoc integrovaným žákům
- Objevení a podpora vloh a nadání
- Prožitek úspěchu
- Schopnost obhajovat vlastní názor

3.2.2. Výuka práce na PC

- Informatika 5. – 9. tř.
- Využití výukových programů – 1. st. – výukové hry a CJ
- 2. st. – výukové programy
programy pro ANP – integrovaní žáci
- Zájmová činnost
- Zpracování projektů a prezentace školy
- Školní časopis
- Aktualizace webových stránek školy

3. 2. 3. Tělesná zdatnost

Tělesná výchova a sport – tělesná výchova 1. – 9. tř.

Sportovní kurzy	plavecký	2. – 5. tř.
	lyžařský	7. – 9. tř.

Zájmová činnost /školní turnaje, sportovní kroužky/

3.2. 4. Zájmové kroužky

Kroužky cizích jazyků pro zájemce od 4. třídy – německý, anglický, ruský.

Pohybové kroužky – country tance, mažoretky.

Výtvarné kroužky – probíhají sezonně a jejich hlavní náplní je příprava výstav.

3.2. 5 Volitelné předměty

Výběr dle nabídky – otevřeny skupiny dle zájmu žáků v daném školním roce

3. 2. 6. Exkurze a výlety, besedy a kulturní akce

Dle nabídky příslušných institucí, podle zájmu žáků a vztahu k vyučovacím předmětům, projekty

3. 3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do této kategorie patří především žáci se zdravotním postižením / i vývojovými poruchami učení a chování/, žáci se zdravotním znevýhodněním / dlouhodobé onemocnění, zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování/, žáci se sociálním znevýhodněním /sociálním, kulturním, jazykovým, nařízenou ústavní výchovou/.

Speciální přístup však vyžadují i žáci mimořádně nadaní.

V naší škole lze integrovat zdravotně postižené žáky, neboť je zde bezbariérový přístup (výtah i plošina).

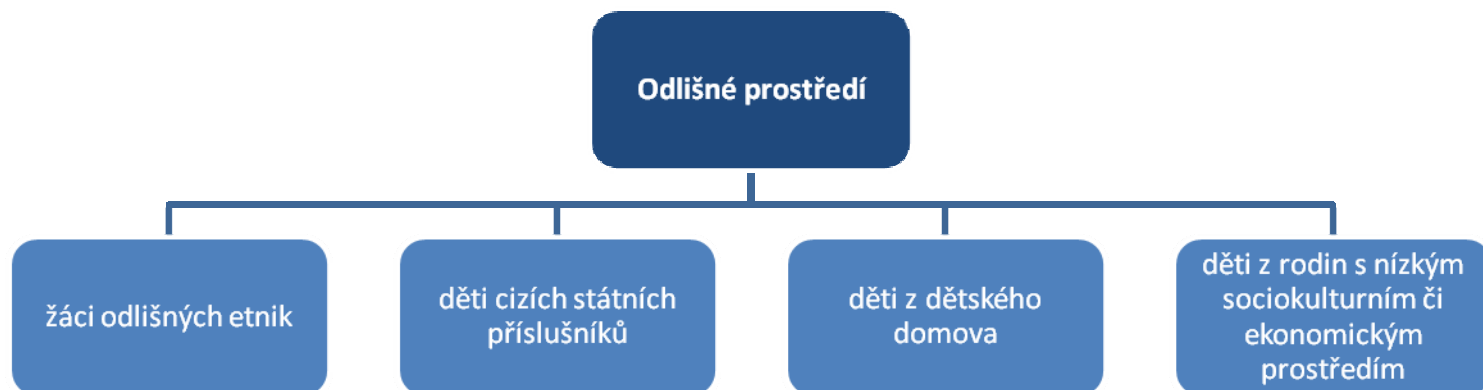
3. 3. 1. Žáci se specifickými poruchami učení a chování

- Počet žáků s diagnostikovanou poruchou učení a chování se pohybuje v posledních letech kolem 10%
- Převažují žáci se specifickými poruchami učení (dyslexií, dysgrafií, dysortografií). Většinou jde o kombinaci těchto poruch.
- Pracujeme i s žáky s ADHD /ADD/

Formy práce s žáky se specifickými poruchami učení

3. 3. 2. Žáci pocházející z odlišného prostředí

Přístup školy:

- Individuální a skupinová péče
- Intenzivnější komunikace s rodinou
- Spolupráce s farní charitou
- Spolupráce s DD
- Spolupráce s psychologem, spec. pedagogem, sociálním pracovníkem

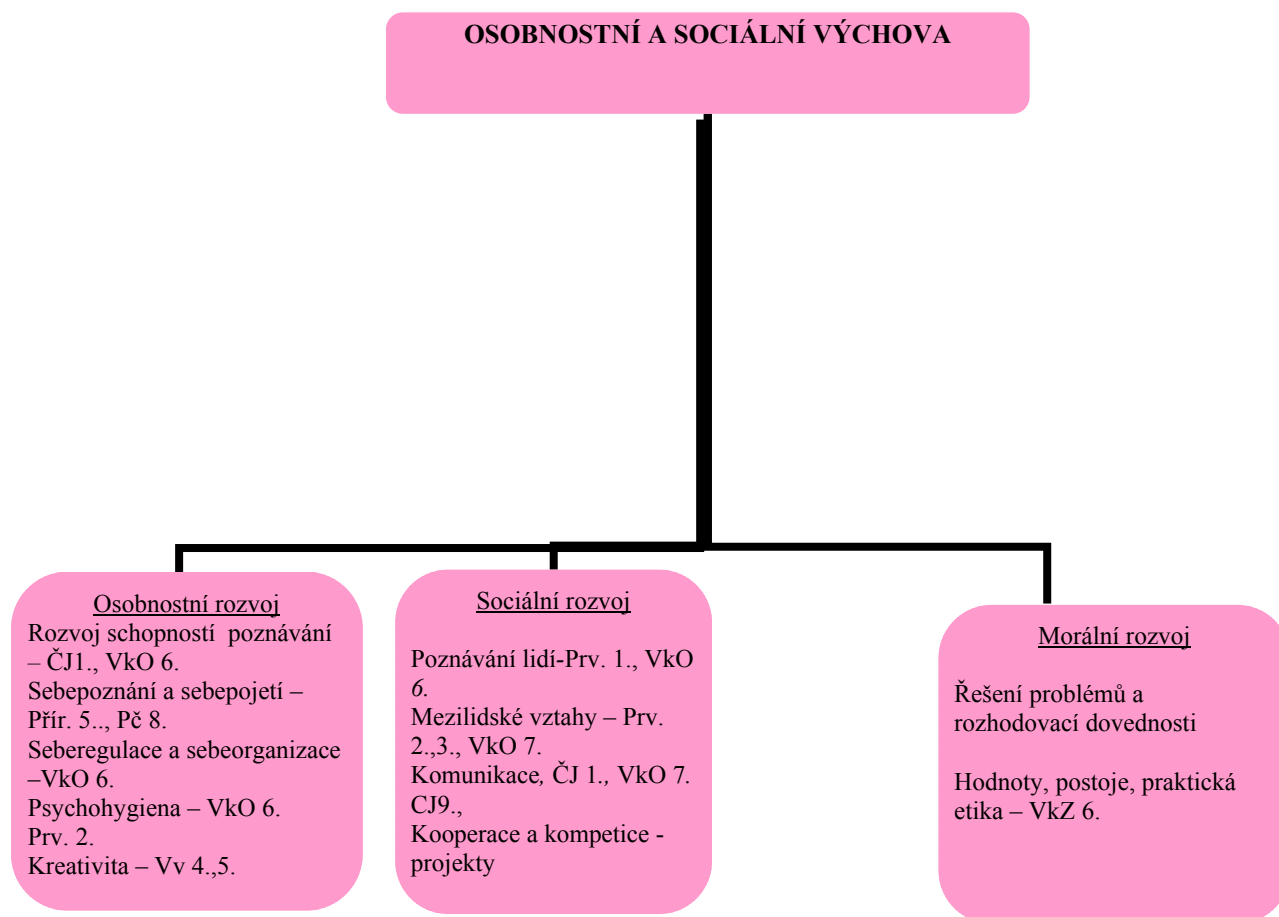
3. 3. 3. Žáci mimořádně nadaní

- Podporovat nadání a talent žáka vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- Specifická pomoc ze strany školy i rodiny

3. 4. Začlenění průřezových témat

Cíle tematických okruhů jsou nejen integrovány do uvedených vyučovacích předmětů, ale také při projektovém či problémovém vyučování v dalších vyučovacích předmětech.

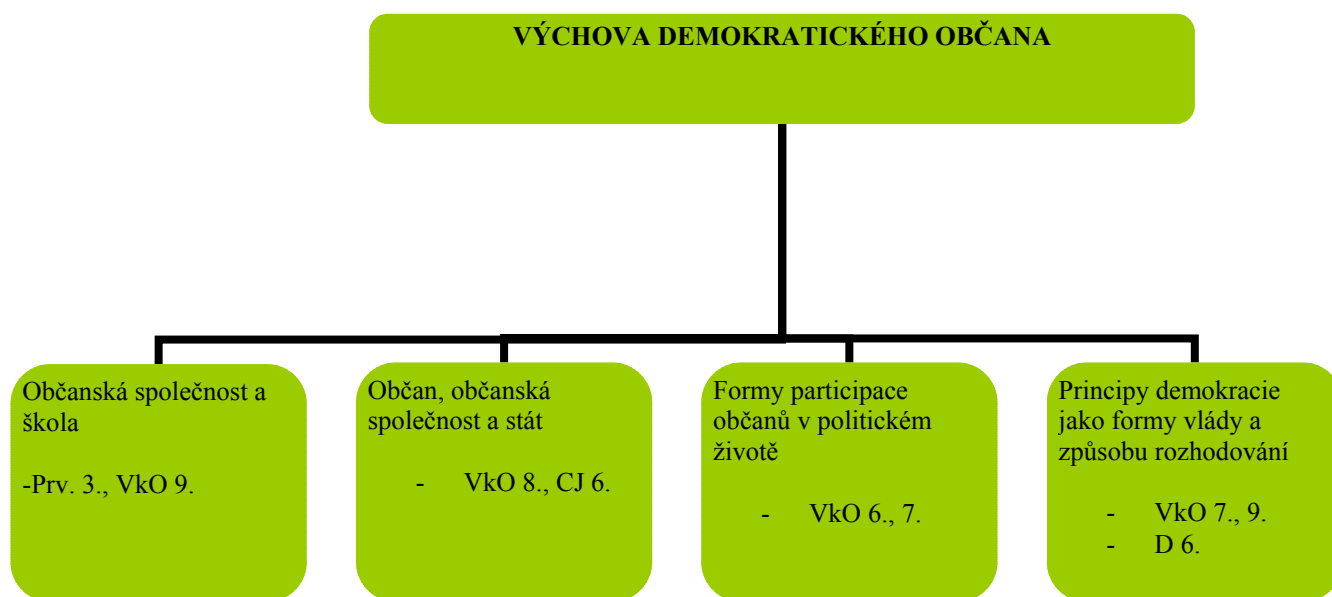
3.4.1.

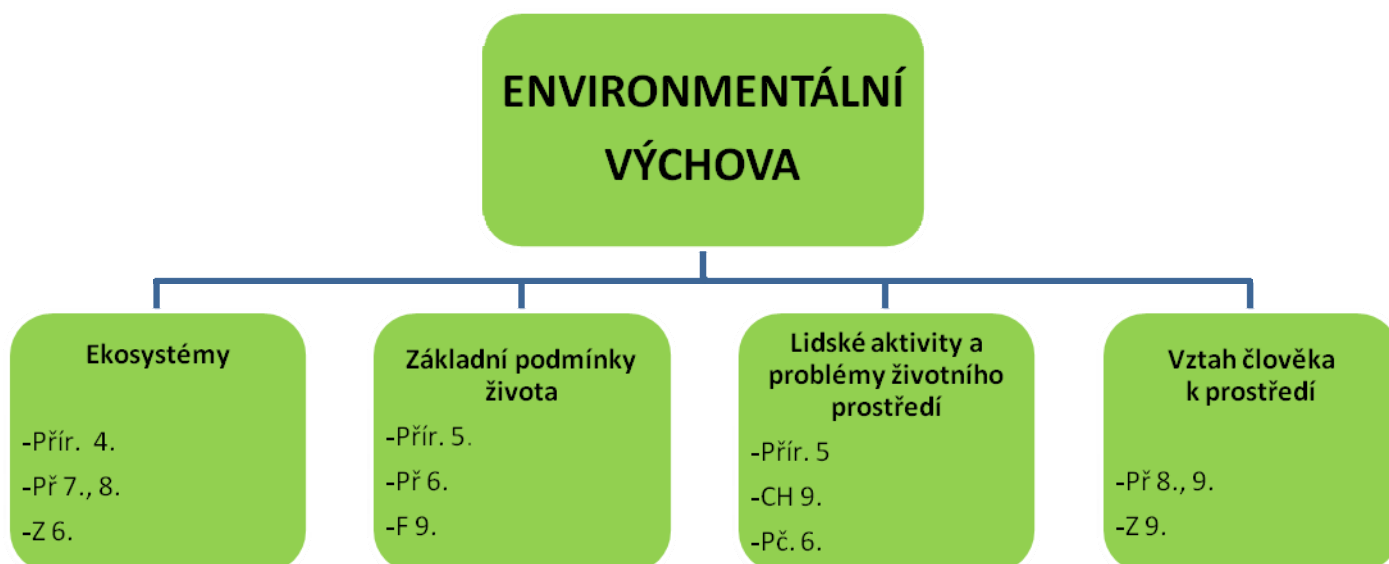
3. 4. 2.

3. 4. 3.

3. 4. 4.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Receptivní činnosti

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- Vko 6., 7., 8., 9.

- Čj 7., 8.

- D 9.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

. Vko 7.

Stavba mediálních sdělení

- Čj 9.

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

- Vko 7.

Produktivní činnosti

Tvorba mediálního sdělení

- Čj 5., 6., 7., 8., 9.

Práce v realizačním týmu

- Čj 8.

3. 4. 5.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diferenciace

Vko 6.

D 7.

Cj 6.-9.

Lidské vztahy

VI 5.

Vko 7.

Cj 4., 9.

Etnický původ

Vko 7.

Multikulturalita

CJ 3., 5., 8.

D 9.

Princip sociálního smíru a solidarity

- adopce na dálku

Vko 9.

4. Učební plán

4. 1. tabulace učebního plánu pro školní rok 2007/2008

Učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1.	2.	3.	4.	5.	Disp. časová dotace	1. – 5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	10	8	8	8	8	
	Anglický jazyk			3	3	3		
	Německý jazyk			3	3	3		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	4	
Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1		
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	0	0	2	
	Přírodověda	0	0	0	2/1	2		
	Vlastivěda	0	0	0	1/2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1		
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1		
		20	22	24	25	27	14	118

Poznámky:

Základní vyučující jednotkou nemusí být vždy vyučovací hodina (45 minut). Ve všech ročnících 1. stupně ji mohou upravit při realizaci projektů. Vyučující musí dodržet časovou týdenní dotaci jednotlivých předmětů a zásady hygieny školní práce.

Ve 4. ročníku je přírodověda a vlastivěda vyučována v každém pololetí 2 a 1 vyučovací hodina,
tzn. celkový počet hodin obou předmětů je 3 hodiny ve školním roce.

Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	5	5	3	
	Anglický jazyk	3	3	3	3		
	Německý jazyk	3	3	3	3		
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	5	2	
Informační a komunikační technologie	Informatika	1					
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	1	
	Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	7	
	Chemie	0	0	2	2		
	Přírodopis	2	2	3	1		
	Zeměpis	2	2	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1		
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1	0	1	
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	2	2	1	1	3	
	Volitelné předměty	0	2	2	3	7	
Celkem		29	30	32	31	24	122

Poznámka:

Volitelné předměty jsou zařazeny v 7. – 9. ročníku s dvouhodinovou a jednohodinovou dotací
Žáci si volí další cizí jazyk nebo jiné předměty z aktuální nabídky dle možností školy

Další cizí jazyk – německý jazyk, anglický jazyk

Konverzace v německém jazyce

Konverzace v anglickém jazyce

Cvičení z matematiky

Cvičení z českého jazyka

Seminář z fyziky

Dějepisný seminář

Seminář tvůrčího psaní

Společenskovední seminář

Dramatická výchova

Přírodovědný seminář

S ohledem na složení žáků (dojíždění), je možné organizovat výuku některých předmětů v blocích za dodržení všech psychohygienických podmínek pro práci.

Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně.

5. Učební osnovy

S ohledem na rozsáhlost dokumentu jsou uvedeny v příloze dle jednotlivých vzdělávacích oblastí

- **5. 1. Jazyk a jazyková komunikace**
 - 5. 1. 1. Český jazyk a literatura
 - 5. 1. 2. Cizí jazyk
- **5. 2. Matematika a její aplikace**
 - 5. 2. 1. Matematika
- **5. 3. Informační a komunikační technologie**
 - 5. 3. 1. Informatika
- **5. 4. Člověk a jeho svět**
 - 5. 4. 1. Prvouka
 - 5. 4. 2. Vlastivěda
 - 5. 4. 3. Přírodověda
- **5. 5. Člověk a společnost**
 - 5. 5. 1. Dějepis
 - 5. 5. 2. Výchova k občanství
- **5. 6. Člověk a příroda**
 - 5. 6. 1. Fyzika
 - 5. 6. 2. Chemie
 - 5. 6. 3. Přírodopis
 - 5. 6. 4. Zeměpis
- **5. 7. Umění a kultura**
 - 5. 7. 1. Hudební výchova
 - 5. 7. 2. Výtvarná výchova
- **5. 8. Člověk a zdraví**
 - 5. 8. 1. Výchova ke zdraví
 - 5. 8. 2. Tělesná výchova
- **5. 9. Člověk a svět práce**
 - 5. 9. 1. Pracovní činnosti
- **5. 10. Doplnující vzdělávací obory**
 - 5. 10. 1. Další cizí jazyk
 - 5. 10. 2. Konverzace v anglickém jazyce
 - 5. 10. 3. Konverzace v německém jazyce
 - 5. 10. 4. Cvičení z českého jazyka
 - 5. 10. 5. Cvičení z matematiky
 - 5. 10. 6. Dějepisný seminář
 - 5. 10. 7. Seminář tvůrčího psaní
 - 5. 10. 8. Dramatická výchova
 - 5. 10. 9. Společenskovědní seminář
 - 5. 10. 10. Přírodovědný seminář
 - 5. 10. 11. Seminář z fyziky

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Hodnocení

6. 1. 1. Pravidla hodnocení žáků

Školský zákon ve znění pozdějších předpisů (561/2004 Sb.) a vyhláška č. 48/2005

- Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách, je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné
- Při hodnocení žáka sledovat:
 - zvládnutí osnov
 - úroveň myšlení
 - úroveň vyjadřování
 - aplikace vědomostí
 - píle a zájem
- Způsob získávání podkladů pro hodnocení – průběžné hodnocení žákových kompetencí formou ústního, písemného hodnocení – hodnotit tak, aby žák znal svoji úspěšnost
- Formy a metody hodnocení:
 - soustavné diagnostické pozorování žáka
 - soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - širší ústní hodnocení (vyjádření kladů a nedostatků žákovi práce)
 - zkoušení – ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové – s výsledkem ve formě známky
 - rozhovor se žákem
 - konzultace s ostatními pedagogickými pracovníky školy
- Oznámit výsledek každého hodnocení ústního i písemného žákovi, vždy poukázat na klady a nedostatky hodnocených výkonů před sdělením známky
- Klasifikovat jen to, co učitel žáky naučil, klasifikaci používat jako prostředek kladné motivace, hodnotit to, jakou kompetenci žák zvládl. Znamka není trest.
- Prostřednictvím žákovské knížky informovat jeho zákonného zástupce, popřípadě ústní konzultací a na konci pololetí vysvědčením. V případě mimořádného zhoršení jsou rodiče informováni bezprostředně prokazatelným způsobem
- Kontrolní písemné práce rozvrhne vyučující rovnoměrně na celý školní rok, koordinátorem četnosti je třídní učitel (u písemných prací plánovaných na celou hodinu)
- Učitel je povinen vést evidenci hodnocení a klasifikaci žáka a musí být schopen kdykoliv prokázat, jak žáka hodnotí
- Sešit v třídní knize je jen pomůckou pro třídního učitele z důvodu informovanosti o žácích třídy a koordinace jejich hodnocení, závazné hodnocení si vede každý vyučující daného předmětu
- Vyučující vede žáky k sebehodnocení, povzbuzuje jejich sebevědomí, žák se musí učit, v čem je dobrý

- Hodnocení **integrovaných žáků** vychází ze závěrů vyšetření odborným pracovištěm, je konzultováno s ním a zákonnými zástupci, dle dohody se zákonnými zástupci a po projednání v pedagogické radě je možné v některých předmětech hodnotit žáky slovně
- Způsob průběžného hodnocení a pracovní postupy při vyučování jsou rozvedeny v individuálních plánech

Hodnocení chování

- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování - školní řád, ze kterého vycházejí: řád školní jídelny, řád školní družiny, provozní řády pracoven apod.
- Klasifikaci navrhuje třídní učitel, po projednání v pedagogické o ní rozhoduje ředitel školy
- Chování žáka mimo školu – rodiče plně zodpovídají za své děti v oblasti výchovy, škola může upozornit zákonné zástupce na nevhodné chování – viz školní řád
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a akcích pořádaných školou, jsou-li však závažné a prokazatelné důvody udělit žákovi výchovné opatření vedoucí k posílení kázně ve vážných případech, **jejichž projednávání se škola přímo účastní, škola k nim přihlédne.**

➤ Pochvaly žáků:

o Pochvala třídního učitele – uděluje TU, konzultuje s ostatními pracovníky školy, je udělována průběžně za mimořádné výkony žáků ve všech oblastech života školy – zápis TU do žakovské knížky

o Pochvala ředitele školy – uděluje ředitel školy na návrh TU a ostatních pracovníků školy nebo na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby po projednání v pedagogické radě

➤ Výchovná opatření žáků:

o Napomenutí třídního učitele

uděluje TU – za méně závažný přestupek či opakující se nedostatky ve školní práci - provede TU do ŽK

o Důtka třídního učitele

uděluje TU – konzultace s dalšími pracovníky školy a oznámí řediteli školy. Je udělována průběžně za hrubé porušení či za soustavné narušování života školy. Následuje zpravidla po udělení napomenutí TU. Zápis TU do ŽK.

o Důtka ředitele školy

uděluje ŘŠ na základě návrhu PP po konzultaci s TU po projednání v PR. Je udělována průběžně za mimořádně hrubé porušení či soustavné hrubé narušování života školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

- Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamenává do dokumentace žáka (KL), udělení pochvaly a jiného ocenění se může zaznamenat na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

6.1.2. Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Při klasifikaci výsledků v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů,
- kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů,
- kvalita myšlení, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia
- schopnost řešení problémů individuálně i ve skupině

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní, využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti, soustavně projevuje kladný vztah k práci. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí, projevuje kladný vztah k práci. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání

požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Projevuje vztah k práci s menšími výkyvy. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat, ale jen podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery.

Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Pracuje bez zájmu a vztahu k práci i k pracovnímu kolektivu.

V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Stupně hodnocení chování

(1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré
- b) 2 - uspokojivé
- c) 3 - neuspokojivé

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- za každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení
- hodnocení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů
- o způsobu hodnocení rozhodne ředitel školy se souhlasem školské rady
- za účelem přijímacího řízení ke střednímu vzdělání se použije klasifikace
- u žáků integrovaných rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě písemné žádosti zákonného zástupce žáka
- **ŠVP** - výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání, obdrží žák končící povinnou školní docházku a ti žáci, kteří se hlásí z 5. a 7. ročníku k přijetí na SŠ.
- do vyššího ročníku postoupí žák, který prospěl a ti žáci, kteří již na daném stupni opakovali ročník bez ohledu na prospěch.
- u žáka, který nemohl být hodnocen na konci 1. pololetí, je třeba ukončit klasifikaci do dvou měsíců, jinak je za 1. pololetí nehodnocen.
- je-li tato situace na konci druhého pololetí, je třeba ukončit ji do konce měsíce září. Před dokončením klasifikace navštěvuje vyšší ročník nebo znovu 9. ročník.
- má-li zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení na konci pololetí, může prokazatelně do 3 pracovních dnů požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Pokud je vyučujícím ředitel školy, žádá krajský úřad. Přezkoušení se koná nejpozději do 14ti dnů nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Komise je tříčlenná a tvoří ji předseda, zkoušející učitel a přisedící. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Pořizuje se protokol, který je součástí dokumentace školy
- žáci, kteří neprospěli nejvýše ze dvou předmětů a na daném stupni neopakovali ročník, konají opravné zkoušky - komisi jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- termín zkoušek stanoví ředitel školy, v jednom dni vykoná žák jen jednu zkoušku. Opravná zkouška je komisionální.
- žák, který se nedostaví nebo nevykoná zkoušku úspěšně, neprospěl.

Hodnocení žáků na vysvědčení

- chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:
 1. velmi dobré
 2. uspokojivé
 3. neuspokojivé
- výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí stupni prospěchu:
 1. výborný
 2. chvalitebný
 3. dobrý
 4. dostatečný
 5. nedostatečnýnehodnocen (na konci prvního pololetí)
- Klasifikace hodnotí žáka tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl s ohledem na očekávané výstupy formulované v učebních osnovách jednotlivých předmětů ŠVP, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání a v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Uvolněn je z některého předmětu žák na základě lékařské zprávy a žádosti zákonných zástupců.

Na prvním stupni se použije číslice, na 2. stupni slovně celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

1. prospěl/a s vyznamenáním
 2. prospěl/a
 3. neprospěl/a
 4. nehodnocen/a
- prospěl/a s vyznamenáním - hodnocení předmětů: 1, 2, chování 1, celkový průměr známek z povinných a volitelných předmětů je 1, 5
 - prospěl/a - nemá nedostatečnou
 - neprospěl/a - má 5
 - nehodnocen/a – není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci 1. pololetí.
- Zájmové útvary se hodnotí:
 - a) pracoval/a úspěšně
 - b) pracoval/a

6. 1. 3. Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

Písemné práce

Učitel zadává průběžně dle svého uvážení písemné práce formou testů, doplňovacích cvičení, diktátů, testů na počítači (výběr z nabídky výukových programů či z testů na stránkách školy).

Učitel zohledňuje úpravu (dle možností žáků).

Písemnou práci z učiva za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou psát žáci v jednom dni jen jednu a takové práce oznámí vyučující žákům předem a ostatní učitele informuje zápisem do třídní knihy.

Ústní zkoušení

Učitel hodnotí nejen věcnou správnost, ale také úroveň komunikace, bohatost slovní zásoby, plynulost a samostatnost vyjadřování.

V naukových předmětech musí být žák během pololetí minimálně jednou vyzkoušen ústně.

Úprava sešitů

Vyučující stejných předmětů se dohodnou na typu a počtu sešitů k danému předmětu. Učitel vede žáky k úhledné úpravě (dle možností žáků) a čistotě sešitů, včetně obalů. Úprava sešitů ovlivňuje celkové hodnocení. Učitelé na 1. stupni vedou žáky k dodržování okrajů. Součástí zápisů do sešitů je datum.

Kontrola všech sešitů rodiči je prováděna minimálně jednou za čtvrtletí.

Domácí úkoly

Žáci jsou povinni odevzdávat domácí úkoly v řádném termínu a podepsané zákonným zástupcem.

Zpracování referátů

Vyučující jednotlivých předmětů zadávají ústní či písemné referáty dle svého uvážení. Při hodnocení se zohledňuje, zda je referát věcný a obsahově správný, důraz je kladen na vlastní zpracování na základě získaných informací (z encyklopedií, časopisů, pomocí ICT).

Při ústním podání se hodnotí, zda žák používal bohaté jazykové prostředky, vhodně využíval prostředky zvukové a zda dokázal vzbudit a udržet pozornost posluchačů (dle možností žáka).

Projektové a skupinové práce

Učitel zadává skupinovou či projektovou práci dle svého uvážení. Přesně a jasně stanoví, jaké jsou cíle, jak by měla výsledná práce vypadat a kdy by měla být odevzdána. Při hodnocení přihlíží nejen k výsledku práce celé skupiny, k její obsahové správnosti a úpravě, ale i k tomu, jak pracovali jednotliví členové skupiny, jak mezi sebou komunikovali.

Sleduje především:

- jak se jednotliví žáci podíleli na práci skupiny
- jak se drželi tématu
- zda přispívali navrhováním užitečných nápadů a myšlenek

- jak hodnotili práci ostatních ve skupině (zda je povzbuzovali, vyslovili uznání, či se vyjadřovali nepřátelským způsobem...)
- zda se žáci snažili, aby se do práce skupiny zapojili všichni členové
- jak mezi sebou komunikovali
- celkový dojem

Laboratorní práce:

Učitelé přírodovědných předmětů mohou zadávat laboratorní práce. Při jejich plnění především sledují:

- dodržování předpisů o bezpečnosti při práci
- obsluhu a údržbu laboratorních zařízení, pomůcek a nástrojů
- organizaci vlastní práce, udržování pořádku na pracovišti
- aktivitu, samostatnost, iniciativu žáka při práci
- využívání získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- osvojení praktických dovedností a způsobu práce
- vztah k práci
- kvalitu výsledků práce
- kvalitní zpracování výstupu a zaznamenaných výsledků práce

Žák má právo si případné neúspěšné hodnocení po domluvě s vyučujícím opravit.

6. 2. Autoevaluace školy

- vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění zefektivnění výchovy a vzdělávání ve škole, tvoří zpětnou vazbu a odpovídá na otázku jaká škola je.

Vnitřní hodnocení školy stanoví §8 a §12 zákona č.561/2004Sb./školský zákon/, vyhláška č.15/2005Sb., sdělení MŠMT č. j. 19229/2006 – 20 k provádění vlastního hodnocení školy

6. 2. 1. Oblasti autoevaluace

- Vybavenost školy
- Průběh vzdělávání
- Výsledky vzdělávání žáků
- Školní klima
- Spolupráce s veřejností
- Prezentace školy
- IVP – zohlednění individuality
- Soulad ŠVP s RVP
- Řízení školy, DVPP, ICT

6. 2. 2. Cíle a kritéria autoevaluace

Hlavním cílem je zjistit aktuální informace o stavu školy, tzn., jak škola funguje a získat podklady pro další rozvoj školy.

Kritéria aut. Jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle.

Dílčí cíle:

- zlepšení vybavenosti – zakoupení interaktivní tabule a efektivní využívání didaktické techniky
- přestavba staré části školy
- funkčnost ŠVP
- aktivity osobnostní a sociální výchovy
- pravidelné konzultace rodičů s pedagogy o průběhu výchovy a vzdělávání
- podpora jazykového vzdělávání a vzdělávání cizinců
 - o rozvoje osobnosti žáka
 - o nápravné péče o skupiny žáků i jednotlivce

6. 2. 3. Nástroje autoevaluace

- Rozbor dokumentace školy
- Hospitace
- Rozhovory s učiteli, rodiči
- Dotazníky – rodiče, učitelé, žáci
- Srovnávací prověrky, testy
- Sociometrická šetření

6. 2. 4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- Hospitační činnost – během celého školního roku
- Dotazníky – dvouletý cyklus
- Srovnávací prověrky – průběžně během školního roku
- Srovnávací testy – 9. tř.
- Hodnocení ŘŠ a sebehodnocení pedagogů za uplynulý školní rok
/provozní porada - srpen/
- Projednávání vlastního hodnocení školy – do října
- Průběžně – rozhovory s učiteli, žáky, rodiči / závěry z jednání školské rady/

7. Závěr

Naší snahou je rozvíjet individuální schopnosti žáků tak, abychom je nejenom učili získávat vědomosti, ale kultivací hlavy, ruky a srdce jsme je připravovali co nejlépe zapojit se do života ve společnosti, motivovali je k celoživotnímu vzdělávání a učili je hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založenou na samostatnosti, odpovědnosti a toleranci.

Na tvorbě dokumentu se podílel tým pedagogů naší školy.

ŠVP je živým dokumentem, měl by reflektovat dění ve společnosti a předpokládáme, že úpravy budou reagovat na měnící se podmínky ve škole. Změny se objeví v přílohách dokumentu.

**Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace
IZO 600065545**

**Komenského 196
345 61 Staňkov
tel.: 379410611
email: zsstankov@email.cz**

Na základě inspekční zprávy Č. j. ČŠIP-459/11-P jsme přistoupili k úpravám Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání 79-01-C/01 .

Úpravy se týkají těchto částí:

- 4. Učební plán pro 1. stupeň
- 5. Učební osnovy

V roce 2007 byl schválen Školní vzdělávací program, v němž je v 5. ročníku časová dotace 27 hodin. To je v rozporu s rámcovým učebním plánem, který závazně stanovuje, že nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace v 5. ročníku 26 hodin. ŠVP byl 14. 9. 2009 hodnocen ČŠI (ČŠI – 1398/09-04) a bylo konstatováno, že je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Při inspekční činnosti v červnu 2011 ČŠI zjistila výše zmíněné pochybení. Na základě konzultace a stanoviska MŠMT jsme přijali následující opatření.

Aby byla splněna minimální časová dotace vzdělávací oblasti Umění a kultura ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013, bude v 5. ročníku 7 hodin českého jazyka a 2 hodiny výtvarné výchovy.

Od roku 2013/2014 bude v 5. ročníku 8 hodin českého jazyka a 1 hodina výtvarné výchovy tak, jak je stanoveno v učebním plánu od zmíněného školního roku. Žáci 5. ročníku ve školním roce 2011/2012 nesplní tudíž celkovou povinnou časovou dotaci stanovenou pro 1. stupeň na 118 hodin.

Učební plán pro 1. stupeň pro školní rok 2011/2012 a 2012/2013

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Disp. časová dotace	1. – 5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	35	7+2	7+3	7+1	7+1	7	7	42
	Anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
	Německý jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	1+1	1+1	2	0	0	2	14
	Přírodověda		0	0	0	2	2		
	Vlastivěda		0	0	0	2	2		
	TH								
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	1	13
	Výtvarná výchova		1	1	2	2	1+1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5
Celkem			20	22	24	26	26	14	118

Učební plán pro 1. stupeň od školního roku 2013/2014

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	1.	2.	3.	4.	5.	Disp. časová dotace	1. – 5. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	35	7+2	7+3	7+1	7+1	7+1	8	43
	Anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
	Německý jazyk	9	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace	Matematika	20	4	4+1	4+1	4+1	4+1	4	24
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	0	0	0	0	1	0	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	12	1+1	1+1	2	0	0	2	14
	Přírodověda		0	0	0	2	2		
	Vlastivěda		0	0	0	2	2		
	TH								
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova		1	1	2	2	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1	0	5
Celkem			20	22	24	26	26	14	118

Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Min. RVP	6.	7.	8.	9.	Disp. časová dotace	6. - 9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	4	3+1	4+1	4+1	3	18
	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	0	12
	Německý jazyk	12	3	3	3	3	0	12
Matematika a její aplikace	Matematika	15	3+1	4	4	4+1	2	17
Informační a komunikační technologie	Informatika	1	1	0	0	0	0	1
Člověk a společnost	Dějepis	11	2	2	2	1+1	1	12
	Výchova k občanství		1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	21	1+1	2	2	1+1	7	28
	Chemie		0	0	2	2		
	Přírodopis		2	1+1	2+1	1		
	Zeměpis		2	1+1	1+1	1+1		
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova		2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	0+1	0	1	11
	Tělesná výchova		2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3	1+1	1+1	1	0+1	3	6
	Volitelné předměty		0	2	2	3	7	7
Celkem			29	30	32	31	24	122

Poznámky k RUP:

Volitelné předměty jsou zařazeny v 7. – 9. ročníku s dvouhodinovou a jednohodinovou dotací. Žáci si volí další cizí jazyk nebo jiné předměty z aktuální nabídky dle možností školy.

Informatika

Další cizí jazyk – německý jazyk, anglický jazyk

Konverzace v německém jazyce

Konverzace v anglickém jazyce

Cvičení z matematiky

Cvičení z českého jazyka

Seminář z fyziky

Dějepisný seminář

Seminář tvůrčího psaní

Společenskovední seminář

Dramatická výchova

Přírodovědný seminář

S ohledem na složení žáků (dojíždění) je možné organizovat výuku některých předmětů v blocích za dodržení všech psychohygienických podmínek pro práci.

Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně.

5.1.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

**ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
CIZÍ JAZYK**

5.1.1.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Vzdělávací obsah předmětu **Český jazyk a literatura** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

- o komunikační a slohové výchovy,
- o jazykové výchovy a
- o literární výchovy.

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V **Komunikační a slohové výchově** je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně se vyjadřovat (ústní i písemnou formou). Na základě přečteného nebo slyšeného textu se snaží jeho obsah analyzovat a kriticky posoudit (přiměřeně svému věku a svým schopnostem).

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V **Literární výchově** žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Literární výchova vede u žáků k rozvíjení jejich citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, rozvoji estetického cítění, rozpoznání literárních hodnot od braků. Žáci se učí také rozlišovat literární fikci od skutečnosti, postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Literární výchova má vést k podněcování žáků k četbě (aby jí dali přednost před televizními programy, videokazetami a počítačovými hrami).

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** má časovou dotaci na 1. stupni a na 2. stupni dle tabulace učebního plánu (na 1. stupni je název vyučovacího předmětu Český jazyk).

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů, především Terasoft a Didakta.

Od 3. třídy je výuka doplňována používáním slovníků a jazykových příruček. Žáci samostatně zpracovávají referáty o přečtených knihách a ve vyšších ročnících také o významných osobnostech literatury.

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti Český jazyk a literatura směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	Učitel - klade důraz na pozitivní motivaci žáka - používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků - zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky, popř. práci s internetem - používá obecně užívané termíny, znaky a symboly - vede žáky k využívání výpočetní techniky - umožňuje žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení - vede žáky k plánování úkolů a postupů
Kompetence k řešení problémů	- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení - zadává takové úkoly, při kterých může žák využívat vlastních zkušeností, např. z četby či z vlastního úsudku - předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity (především ve slohové a komunikační výchově – dovyprávění příběhu, úvahy...) - klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu - zařazuje (především v literární a slohové a komunikační výchově) často diskusi a vede žáky ke kritickému myšlení, k možnosti obhájit si svá rozhodnutí a zhodnotit svoji práci
Kompetence komunikativní	- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma - zařazuje diskusní kroužky, mluvní cvičení a besedy - předkládá žákům různé typy textů, záznamů a obrazových materiálů a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem - umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

Kompetence sociální a personální	- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky - uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě - podporuje spolupráci při řešení daného úkolu, vede žáky ke vzájemnému naslouchání
Kompetence občanské	- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka - podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic - aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, např. příspěvky do školního časopisu, Sborníku literárních prací, příspěvky do místních novin - zadává úkoly či navozuje situace, při kterých žáci prokážou svoji schopnost chovat se zodpovědně, odmítnout útlak a hrubé zacházení - motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
Kompetence pracovní	- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů, psaní domácích úkolů - kontroluje samostatné práce žáka - učitel vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi - vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu - důsledně vyžaduje dodržování pravidel

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova (členění slova na hlásky)	Zvuková stránka jazyka: rozlišení věty, slova, slabiky, hlásky z hlediska potřeb čtení a psaní Zvuková stránka jazyka: poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám	OSV- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)	Hv – deklamace říkanek Prv – doplňování M – slovní úlohy

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- snaží se číst s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, orientace v textu)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Mluvený projev: komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, blahopřání)		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Mluvený projev: základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování)	OSV – sociální rozvoj – komunikace (komunikace v různých situacích)	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu (výslovnost)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev: základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu)		
- snaží se spisovně vyjadřovat z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu	Krátké mluvené projevy		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Krátké mluvené projevy - vypravuje na základě citových zážitků		Hv – hudební pohádky Vv - obrázky
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Písemný projev: základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem)		
- píše správné tvary písmen a číslic	Písemný projev: přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů, prvků písmen a číslic (čárky, oblouky, zátrhy, kličky...) Písemný projev: správné tvary písmen a číslic, orientace v liniatuře (i pomocné linky)		
- správně spojuje písmena i slabiky	Písemný projev: technika psaní (osvojování psaní písmen, slabik, slov), psaní jednoduchých vět (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)		M – slovní úlohy
- kontroluje vlastní písemný projev	Písemný projev: opis, přepis, diktát, autodiktát		Prv – doplňování textu, tvořivé psaní M – slovní úlohy

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes a pamětní osvojení vhodných básní, hlasité čtení ukázek ze slabikáře, čítanek, dětských časopisů, dramatizace pohádky		Vlastní výtvarný doprovod Prv – básničky tematicky zaměřené
- vyjadřuje svoje pocity z přečteného textu	Poznávání pohádkových postav (jejich charakteristika) Povídky ze života dětí (charakteristika postav)		Vv – ilustrace pohádek kino, divadlo
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších	Základní literární pojmy: literární druhy a žánry (seznámení s říkadlem, rozpočítadlem, hádankou, pohádkou, básní, loutkovým divadlem, maňáskovým divadlem, knihou, časopisem v praktických činnostech)		Vv – vyprávění pohádky
- odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Pohádka jako literární žánr		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Zvuková stránka jazyka, modulace souvislé řeči, tempo, přízvuk (slovo, slabika, hláska, písmeno, rozdělení hlásek - samohlásky, souhlásky, dvojhlásky), souhlásky znělé a neznělé, slabikotvorné r, l, písmeno ě, význam slabiky pro dělení slov		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Slova, pojmy, význam slov		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví, slovní druhy (podstatná jména - obecná a vlastní), slovesa, předložky, spojky		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči - intonace (věta - druhy vět podle postoje mluvčího)		
- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, ú/ů, pě, bě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Pravopis lexikální, výslovnost a psaní skupin i/y, dě, tě, ně, pě, bě, vě, mě, ú/ů		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení: technika čtení, čtení pozorné, plynulé (tiché, hlasité čtení) Věcné čtení: čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací (četba uměleckých, naučných textů)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Naslouchání - praktické naslouchání, věcné naslouchání (rozhovor - otázka a odpověď), zdvořilé vystupování (základní formy společenského styku - oslovení, pozdrav, poděkování)		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Mluvený projev: střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování (základní formy společenského styku, vypravování a popis)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev: vyjadřování v závislosti na komunikační situaci		
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných a mimoškolních situacích	Mluvený projev: zdvořilé vystupování, mimika, gesta (dramatizace pohádek, povídek, básní)		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev (vypravování)		
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - snaží se o správný písemný projev, kontroluje vlastní písemný projev	- základní hygienické návyky (správné sezení při psaní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - písemný projev (přepis, diktát, autodiktát)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu textu přiměřené věku	Tvořivé činnosti s literárním textem, poslech literárních textů (přednes básní, úryvků prózy, hlasité, výrazné čtení)		
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání (líčení atmosféry příběhu, hledání podstaty příběhu, charakteristika hlavní postavy)		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Základní literární pojmy, literární druhy a žánry - rozpočítadlo, hádanky, říkanka, báseň, pohádka, povídka), spisovatel, básník (poslech čtené poezie a prózy, poezie- sloka, verš, rým, próza - vyprávění, vypravěč, příběh, děj, divadlo - jeviště, herec, divák, maňásky, loutky		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem, vlastní výtvarný doprovod (ilustrátor, ilustrace)		Výtvarná výchova

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená, podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Tvarosloví - tvary slov Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov (slova významem podobná, příbuzná, protikladná), třídění slov podle významu		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu, děj, věc, okolnost, vlastnost	Tvarosloví - slovní druhy (slova ohebná a neohebná)		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Tvarosloví - slovní druhy (poznávání a rozlišování slovních druhů kromě zájmen a příslovcí)		
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných a přídavných jmen, sloves	Tvarosloví - tvary slov (skloňování podstatných jmen, rozlišování čísla jednotného, množného, rozlišování rodu, pojmenování děje - určování osoby, čísla, času, tvary sloves - časování v čase přítomném, budoucím, minulém)		
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	Věty podle postoje mluvčího		
- odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	Pravopis lexikální (vyjmenovaná slova - pamětné zvládnutí a využívání v textu)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čtení praktické - pozorné, plynulé (tiché a hlasité s porozuměním) Čtení věcné - zdroj informací, čtení vyhledávací (chápat četbu jako zdroj informací o světě a o sobě, orientace v textu)		
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Čtení jako zdroj informací Naslouchání - praktické (zdvořilé), věcné (pozorné, soustředěné) Souvislé jazykové projevy - pojmenování předmětů, dějů		
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	Naslouchání - aktivní (zaznamenat slyšené, reagovat otázkami, vytváření dovednosti, klást otázky) Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci (souvislé vyjadřování, stylizace kompozice - procvičování slovosledu)		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího, ústní i písemné sdělování přání a pozdravu)		
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Mluvený projev - základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování, požádání o informaci, podání stručné informace-i telefonicky), mimojazykové prostředky (mimika a gesta)		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Mluvený projev - komunikační žánry (vzkaz, zpráva, oznámení, popis, vypravování, dialog - výběr vhodných výrazů)		
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Písemný projev - úhledný, čitelný a přehledný (odstraňování individuálních nedostatků, osobitý rukopis - plynulý, rychlý, úhledný projev a jeho kontrola)		

- píše formálně správně jednoduchá sdělení	Písemný projev - formální úprava textu (celková úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, pracovní poznámky, vyplňování poštovních formulářů, krátký dopis, pohlednice)		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Mluvený projev, dialog na základě obrazového materiálu, vypravování na základě obrazového materiálu (členění jazykového projevu - sestavování nadpisu, reprodukce textu - vypravování podle obrázku, využívání jednoduchého slovníku)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Poslech literárních textů, tvořivé činnosti s literárním textem, přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného textu (plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku, rychlé tiché čtení, hlasité čtení, předčítání, přednes básně nebo úryvku prózy, četba uměleckých populárních naučných textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků)		
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Zážitkové čtení a naslouchání (povídání nad literárním textem, nad knihou - knížka, kterou máme rádi, hledáme podstatu příběhu a jeho smysl, charakteristika literární postavy, líčení atmosféry příběhu, postoj ke knize, myšlenky, které se nám líbí)		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších,	Základní literární pojmy, literární druhy a žánry - báseň, pohádka, bajka, povídka (poezie - báseň s dějem, přirovnání, zosobnění, próza - pověst, povídka, postava, děj, prostředí, divadlo - dějství, jednání, herec) Pojmy - básník, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Tvořivé činnosti s literárním textem- dramatizace pohádky, povídky, básně s dějem		Dramatizace - vlastní výtvarný doprovod

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného či podobného významu a slova mnohoznačná	Nauka o slově - význam slova (spisovná, nespisovná, citově zabarvená) Slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma		
- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou	Tvoření slov - stavba slova (kořen, část předponová a příponová), psaní předložek		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví, slovní druhy (slovesa - mluvnické kategorie) Tvary slov - vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slovní zásoba a tvoření slov (slova spisovná a nespisovná - hovorová a obecná čeština, slova citově zabarvená)		
- vyhledává základní skladební dvojici	Skladba - stavba věty, základní skladební dvojice (podmět a přísudek, příčestí minulé, shoda podmětu s přísudkem)		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí. Vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	Skladba - stavba věty jednoduché a souvětí		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Skladba - spojení vět v souvětí spojovacími výrazy		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis - lexikální (vyjmenovaná slova i frekventovaná slova příbuzná)		
- seznamuje se se základními příklady syntaktického pravopisu	Pravopis - shoda podmětu s přísudkem		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé) Čtení věcné (znalost orientačních prvků v textu, orientace)		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Písemný projev (vypravování, dějové složky, popis, výpisky, čitelný a přehledný písemný projev)		
- posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	Mluvený projev - zásady dorozumívání (mluvené žánry podle komunikační situace) Dialog na základě obrazového materiálu (pozdrav, oslovení, omluva, vzkaz, prosba)		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Naslouchání praktické, zdvořilé. Vyjádření kontaktu s partnerem. Reprodukce textu. Mluvený projev - oznámení, vypravování.		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Mluvený projev - pozdrav, oslovení, vzkaz, oznámení (formy společenského styku)		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Naslouchání - pozorné, soustředěné. Reklama.		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev - střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování (používání gest, mimiky, mimojazykových prostředků).		
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace	Mluvený projev (základní techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikativní záměry), naslouchání		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Mluvený projev (stylizace a kompozice, využívání vhodných jazykových prostředků) Osnova (osnova, nadpis, členění projevu) Písemný projev (písemné vyjádření vzkazu) Vypravování, popis činností, popis věci		
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev (dopis, popis, pozdrav, blahopřání, omluvenka, pozvánka, přihláška)		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Zážitkové čtení a naslouchání - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, vlastní výtvarný doprovod (technika čtení, práce s textem, správný přízvuk, uvědomělé a dostatečně rychlé čtení) Poslech literárních textů		
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárními texty - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu		
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy - báseň, bajka, povídka, přirovnání. Hodnocení postav literárního díla, různá vydání stejných knih, hlavní a vedlejší postavy, hrdinové dětských knih, ilustrace, kulturní život v regionu		
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy - spisovatel, básník, divadelní představení, rým		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásoba a tvoření slov ('slova a pojmy, význam slov, slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma) Národní jazyk (mateřský jazyk) - nejdůležitější prostředek dorozumívání (osvojování jazyka jako nástroje dorozumívání)		
- rozlišuje ve slově kořen, část předponovou, část příponovou a koncovku	Slovní zásoba a tvoření slov (stavba slova - kořen, část předponová, příponová a koncovka), odvozování předponami a příponami, zdvojené souhlásky (orientačně), předpony s/z/vz/ob/v		
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Tvarosloví (slovní druhy, tvary slov - osvojování slovních druhů, jejich užívání, druhy přídavných jmen, slovesa - mluvnické kategorie, slovesný způsob, podmiňovací způsob slovesa být, zájmena - druhy, číslovky - rozlišování v textu) Pravopis - základy morfologického pravopisu (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Slovní zásoba a tvoření slov (slova a pojmy) - slova spisovná a nespisovná (hovorová a obecná čeština), slova citově zabarvená		
- vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné ZSD označuje základ věty	Skladba (ZSD) - skladba (základní větné členy - určování), podmět vyjádřený i nevyjádřený (vyhledávání různých podmětů) - několikanásobný podmět (užívání ve větách), přísudek slovesný		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba (věta jednoduchá a souvětí) - věta jednoduchá (určování věty jednoduché), souvětí (spojování vět v souvětí)		
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje	Skladba (věta jednoduchá a souvětí) - spojování vět v souvětí		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis lexikální - pravopis i/y po obojetných souhláskách		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Pravopis - základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem) - osvojování shody přísudku s podmětem		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Čtení praktické, věcné (výrazné čtení uměleckých textů, studijní čtení naukových textů)		
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Čtení praktické, věcné (reprodukce textu, rozlišování podstatného od méně podstatného, klíčová slova a pojmy)		
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Čtení věcné (hlavní myšlenka literárního díla) Naslouchání - věcné naslouchání Písemný projev - oznámení, inzerát		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Čtení - věcné čtení (reprodukce jednoduchých textů - odlišování tvrzení od mínění) Naslouchání - věcné naslouchání (vypravování) Mluvený projev - komunikační žánry, předčítání a recitace		
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Naslouchání - praktické a věcné naslouchání Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základy komunikačních pravidel, mimojazykové prostředky řeči		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Naslouchání - věcné naslouchání (inzerát)		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle svého komunikačního záměru	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, základní komunikační pravidla, mimojazykové prostředky řeči (omluva, prosba, blahopřání)		
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla (oslovení, pozdrav)		
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev - technika psaní, žánry písemného projevu (popis předmětu, pracovního postupu, dopis - psaní dopisu s jednoduchým obsahem, tiskopisy, písemné vyjádření vzkazu, informace) Stručné zápisy z učebního textu		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Mluvený projev - komunikační žánry Písemný projev - žánry písemného projevu (sestavování osnovy textů)	MV – tvorba mediálního sdělení (uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Poslech literárních textů. Zážitkové čtení a naslouchání - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce, dokáže vystihnout hlavní myšlenku literárního díla. (Správná technika čtení, práce s textem, orientace v textu, dostatečné tempo čtení) Vlastní výtvarný doprovod literárního textu.	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy - kreativita	
- volně reprodukuje text podle svých schopností, všímá si postojů literárních postav, tvoří vlastní literární text na dané téma	Tvořivé činnosti s literárními texty - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace.		
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy - báseň, bajka, povídka, přirovnání, spisovatel, básník, lyrika, epika, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým. Různá vydání stejných knih, kulturní život v regionu . Rozlišuje ilustrace různých výtvarníků.	Mediální výchova - vnímání mediálních sdělení	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy - spisovatel, básník, divadelní představení, rým		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce - rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) - jazykověda a její složky - jazyk národní, jazyk mateřský		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - spisovná a nespisovná výslovnost - zvuková stránka slova a věty (přízvuk slovní a větný) - intonace - členění souvislé řeči (pauzy a frázování)		
- správně třídí slovní druhy	Tvarosloví - slovní druhy - ohebné		názvy států, měst, hor ...(Z)
- ovládá probrané pravopisné jevy	Pravopis - opakování		
- určuje větné členy a uvědomuje si vztah mezi nimi - rozlišuje VH a VV - aplikuje přímou a nepřímou řeč ve vyprávění	Skladba - větné členy (PO, PŘ,PK,PT,PU) - věta jednoduchá - souvětí (VH, VV) - přímá a nepřímá řeč		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA – KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Čtení Písemný projev - jednoduché tiskopisy - soukromý a úřední dopis - popis, charakteristika - vypravování - výtah a výpisky	MV - tvorba mediálního sdělení	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Mluvený projev		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- podle svých možností volně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - čte s porozuměním textu - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	Zážitkové čtení a naslouchání Pohádky, povídky, příběhy s dětským hrdinou		Referáty, čtenářský deník (doporučeno)
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastního textu (+ sloh)		
- rozlišuje některé základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci	Literární druhy a žánry Lidová slovesnost, pohádky, pověsti, dobrodružné příběhy, fantasy literatura, cestopisy		
- orientuje se v některých základních literárních pojmech	Základy literární teorie (např. verš, rým, sloka, pohádka, pověst, cestopis, próza, poezie, drama)		Práce s pracovním sešitem (slovníček literárních pojmů)
- vyhledává informace v knihovně, ve slovnících, na internetu, popřípadě v dalších informačních zdrojích - orientuje se v knihovně			

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák používá výkladové a jiné slovníky pro určení významu slov - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její obohacování - způsoby tvoření slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma a homonyma - význam slov		CJ LIT.
- správně třídí slovní druhy	Tvarosloví - slovní druhy – ohebné, neohebné - mluvnické významy - slovesný rod		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	Pravopis - psaní i/y v koncovkách podstatných jmen - psaní i/y v koncovkách přídavných jmen - shoda PO s PŘ - psaní velkých písmen		
- určí a pojmenuje druhy vedlejších vět - rozlišuje větné členy - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v podřadném souvětí	Skladba - věty podle postoje mluvčího - věty dvojčlenné a jednočlenné - základní větné členy (druhy PO a PŘ) - rozvíjející větné členy (D) - druhy vedlejších vět		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Čtení Písemný projev - popis - charakteristika - líčení - životopis - žádost - výtah - vypravování	MV – kritické čtení – identifikování - tvorba mediálního sdělení	PČ – popis výrobku Popis pracovního postupu
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Mluvený projev		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- podle svých možností volně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - čte s porozuměním textu - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení	Pohádky, povídky, pověsti, báje, cestopisy, příběhy s dětským a zvířecím hrdinou		Referáty, čtenářský deník (doporučeno)
- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastního textu (+ sloh)		
- rozlišuje některé základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede i některé představitele	Literární druhy a žánry Pohádky klasické i moderní, báje a pověsti, bajky, balady, sci-fi literatura, cestopis		
- orientuje se v některých základních literárních pojmech	Základy literární teorie (např. verš, rým, sloka, pohádka, pověst, cestopis, próza, poezie, drama, bajka, báje, balada, personifikace,		Práce s pracovním sešitem (slovníček literárních pojmů)
- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování	Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl		Zlatý kolovrat

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Obecné poučení o jazyce - skupiny jazyků (slovanské jazyky a jiné) - útvary českého jazyka a jazyková kultura		
- pojmenuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby - dokáže správně vyslovovat známá přejatá slova	Slovní zásoba a tvoření slov - obohacování slovní zásoby - slova přejatá a jejich skloňování		
- tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - mluvnické významy - slovesný vid		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis - i/y v koncovkách - předpony s, z, vz a předložky s, z - skupiny bě/ bje, vě/ vje, pě, mě/ mně		
- určuje významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - používá vhodné spojovací výrazy v souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - významové poměry mezi VČ a VV - souvětí souřadné a podřadné - spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Čtení		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické	MV - tvorba mediálního sdělení - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (kritický přístup ke zpravodajství v reklamě)	
	Mluvený projev		
	Písemný projev - výklad - úvaha - pozvánka	MV – práce v realizačním týmu	

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uceleně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námet, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování	Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - orientuje se v některých základních literárních pojmech	Základy literární teorie Poezie, próza, drama, lyrika, epika, řeč autora, řeč postav, literatura faktu, antická tematika, rytířská tematika, biblická tematika, kronika, povídka, román, epigram, deník, komiks, fantasy a sci-fi literatura, humoristická literatura Struktura literárního díla (námet, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie - rým, verš)		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, vhodně argumentuje			
- na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární text podle svých schopností	Tvořivé činnosti Přednes, reprodukce, interpretace a vlastní tvorba		
- formuluje vlastní názory na umělecké dílo	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
- u vybraných autorů dokáže vystihnout základní rysy jejich stylu	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Obecné poučení o jazyce - jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)		
	Slovní zásoba - homonyma, antonyma, synonyma, odborné názvy		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Skladba - stavba textu - souvětí - pořádek slov ve větě		
	Tvarosloví - vlastní jména a názvy		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Čtení		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Naslouchání - praktické a věcné, kritické	MV- tvorba mediálního sdělení -stavba mediálního sdělení, srovnávání deníků a časopisů	
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu - připravený a nepřipravený projev - referát - diskuse		
	Písemný projev - úvaha - procvičování probraných slohových postupů		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE - ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uceleně reprodukuje text a vlastními slovy interpretuje smysl díla - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text a zvládá dramatizaci jednoduchého textu	Tvořivé činnosti s literárním textem Přednes vhodných lit. textů, dramatizace Volná reprodukce textu, interpretace díla Základy literární teorie Struktura literárního díla (námět, hlavní hrdina, ostatní postavy, charakteristika postav), jazyk literárního díla		
- porovná různá ztvárnění stejného námětu v literárním, dramatickém nebo filmovém zpracování	Zážitkové čtení a naslouchání Způsoby interpretace literárních děl		
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - přiměřeně svým znalostem užívá při hodnocení literárněteoretickou terminologii - dokáže poznat a interpretovat významy některých obrazných pojmenování	Základy literární teorie Poezie, próza, drama, lyrika (přírodní, milostná, vlastenecká), epika, sonet, řeč autora, řeč postav, povídka, román, humoristická literatura, absurdní a černý humor, Struktura literárního díla (námět, hrdina, kompozice), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie)		
- na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní literární text podle svých schopností	Tvořivé činnosti Přednes, reprodukce, interpretace a vlastní tvorba		
- samostatně formuluje dojmy z četby, divadelního představení nebo filmu, vyjadřuje své názory na jejich obsah - vnímá názory a argumenty druhých s porozuměním, rozvíjí kritický dialog	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
- u vybraných autorů dokáže vystihnout základní rysy jejich stylu	Interpretace literárního díla Zážitkové čtení a naslouchání		
- orientuje se v základních literárních směrech české i světové literatury a zná jejich nejvýznamnější představitele	Základy literární historie Renesance, baroko, klasicismus, realismus, umělecké směry 19. a 20. století		
- vyhledává informace v katalozích, v knihovně a dalších informačních zdrojích, samostatně je zpracuje do útvaru referátu			

5.1.2.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

CIZÍ JAZYKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk RVP ZV. Obsah předmětu Cizí jazyk končí na úrovni A2 Evropského jazykového portfolia a obsah předmětu Další cizí jazyk končí na úrovni A1 Evropského jazykového portfolia.

Obsahovou náplní CJ je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních, pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tématických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání. Výuka seznamuje žáky i s realitami zemí, v nichž se těmito jazyky hovoří.

Výuka angličtiny je založena na modelu britské angličtiny, výuka němčiny je založena na modelu spisovné němčiny užívané v Německu.

Časová dotace

Cizí jazyk dle tabulace učebního plánu
Další cizí jazyk 2 hodiny týdně 7. – 9. třída

Organizační vymezení

Místo realizace:

- jazykové učebny, učebna informatiky

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a realizace:

Vyučovací hodina: - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba s porozuměním,
- reprodukce textu (písemná, ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem, gramatickými přehledy)
- hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na počítačích
- krátkodobé projekty

Olympiády

Příležitostné akce

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k ověřování výsledků práce-ve slovníku,v gramatických přehledech - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	- klade vhodné otázky - umožní volný přístup k informačním zdrojům - provádí výcvik v poslechu a čtení s porozuměním
Kompetence komunikativní	- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - využívá nahrávek s rodilými mluvčími - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách (obměny dialogů, vyprávění)
Kompetence sociální a personální	- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, podněcuje žáky k argumentaci - vede je k sebehodnocení vlastních výsledků, převažuje hodnocení kladné, povzbuzující
Kompetence občanské	- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů - k diskusi - ke vzájemnému naslouchání si - aktualizuje učivo (svátky anglicky a německy mluvících zemích) - vede žáky k zapojení do projektu Adopce na dálku.
Kompetence pracovní	- vede žáky k efektivní a pohotové práci s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, gramatickými přehledy, projekty - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Jazyk a jazyková komunikace- CIZÍ JAZYKY- 1. stupeň

Výstupy 1. období-3. ročník	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti: žák 1/-vyslovuje a čte foneticky správně V přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Poslechové texty a texty ke čtení k daným tématům 3. ročníku	MKV multikulturalita -význam užívání CJ jako nástroje dorozumívání	
2/-rozumí jednoduchým pokynům a větám a adekvátně na ně reaguje	Pokyny ve třídě, krátké příkazy		
3/-rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	-říkanky, písně, krátká sdělení, -pojmenování věcí, osob, pocitů, činností, vlastností -opis, přepis slov, doplňovací cvičení, přiřazovací cvičení, Obrázkový diktát, .. -samostatný písemný projev		
4/-Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	Poslechy, konverzace, vyprávění, popis, rozhovory	OSV- komunikace	
5/-používá abecední slovník učebnice			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – anglický jazyk – ročník 3.			
Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata.	Poznámky
<u>Receptivní ,produktivní a interaktivní řečové dovednosti:</u> 1/-Čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova - reprodukuje slovní zásobu na dané téma 2/-pozdraví , představí se- rozumí jednoduchým pokynům učitele -zeptá se na jméno ,věk a odpoví -klade krátké otázky ano/ne k ověření odhadu 3/-píše jednoduchá slova,věty dle předlohy,přečte je -pojmenuje věci a napíše je -označí a pojmenuje základní barvy -počítá od 1 do 20 -pojmenuje školní potřeby -ptá se na věk ,na jméno, na oblíbenou barvu a odpovídá,-vyjmenuje dny v týdnu -pojmenuje domácí mazlíčky a další zvířata - mluví o pocitech -pojmenuje základní oblečení -pojmenuje základní části lidského těla -používá názvy jídla, ptá se na to, co mají rádi ostatní -popisuje jednoduše svůj pokoj a říká,kde je co umístěno - vyjmenuje abecedu, hláskuje své jméno- 4/-reaguje na jednoduché každodenně používané příkazy, žádost -rozumí pomalému krátkému dialogu -5/-s pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníku učebnice	Pozdravy, představování se - barvy -čísla 1-20 - základní instrukce ve škole - školní potřeby -osobní údaje/ -rodina -názvy zvířat - pocity, nálady - oblečení -části lidského těla, obličej - -názvy jídla - názvy nábytku, -dny v týdnu - abeceda <u>Jazykové prostředky:</u> Člen určitý, neurčitý,množ. číslo podst. jmen-s,slovesa:Be, have, like - i otázky,rozkazy,osobní zájmena, předložky in,on Hlásky-výslovnost-pravopis	MKV-lidské vztahy- udržovat tolerantní vztahy,rozvíjet spolupráci s jinými lidmi MKV-multikulturalita- rovnocennost různých kultur-význam užívání Cj jako nástroje dorozumívání EGS-Evropa a svět nás zajímá- anglicky mluvící země-reálie OSV-sociální rozvoj komunikace	

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – německý jazyk – ročník 3.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
Vyslovuje a čte foneticky správně V přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Abeceda Pozdravy, barvy, dny v týdnu Čísla 1 – 20, jména, moje rodina a já, ve škole – školní potřeby Činnosti, koníčky: kamarádi, hračky, sporty Pokyny učitele		Porozumění, poslech Čtení Mluvení – rozhovory
Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	Komunikace	MKV – mezilidské vztahy, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi	Samostatný ústní projev, vyprávění, popis, psaní, samostatný písemný projev
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Gramatika: člen určitý a neurčitý, slovosled ve větě oznamovací, osobní zájmena, otázky zjišťovací a doplňovací, časování sloves, zápor nicht x kein, 4. pád podstatných jmen	MKV – multikulturalita – rovnocennost různých kultur	
Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou osob	Jednoduchá sdělení, pozdrav, poděkování, představení	MKV – multikulturalita, význam využívání CJ jako nástroje dorozumívání	
Používá abecední slovník učebnice	Slovní zásoba – vychází z probíraných témat		

Jazyk a jazyková komunikace- CIZÍ JAZYK – 1. stupeň

Výstupy 2. období- 5. ročník	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti -žák 1/-rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k tématům 2/-rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů 3/-čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou 4/-vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku 5/- používá dvojjazyčný slovník	<u>Pravidla komunikace:</u> Pozdrav, poděkování,představování se <u>Jednoduchá sdělení:</u> Adresa,blahopřání,omluva, žádost,pozdrav, dopis z prázdnin <u>Tematické okruhy</u> Dům, rodina,škola,volný čas, zájmy, oblékání, nákupy,příroda, Svátky, zeměpisné údaje,počasí	MKV-multikulturalita Význam CJ jako nástroje dorozumívání OSV lidské vztahy,komunikace	
Produktivní řečové dovednosti 1/sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení,krátký text,odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře 2/-reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace 3/-obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	<u>Gramatika:</u> základní gramatické struktury- věta jednoduchá, otázka, zápor,slovosled - základy lexikálního principu pravopisu vět- -synonyma, význam slov_v kontextu		
Interaktivní řečové dovednosti 1/ aktivně se zapojí do jednoduché konverzace,poskytne informaci			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – anglický jazyk – ročník 4.

Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti-žák 1/-rozumí smyslu jednoduchých nahrávek -rozumí hledané informaci v nahrávce -rozumí pokynům učitele a reaguje- 2/-vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech -přiřazuje slova a věty k obrázkům 3/-přečte nahlas a srozumitelně krátký text se známými slovy 4/-v jednoduchém textu vyhledá požadovanou informaci -odpoví na otázky k textu 5/-vyhledá neznámá slova v obrázkovém slovníku Produktivní řečové dovednosti- žák 1/- napíše kamarádovi jednoduchou zprávu,pohlednici 2-jednoduše popíše obrázek -zpaměti řekne říkanku 3/-obměňuje krátké texty Interaktivní řečové dovednosti -žák 1/ Vymění si s partnerem základní osobní údaje,pozdraví a rozloučí se -zeptá se na čas, odpoví,kolik je hodin -jednoduše o něco požádá a poděkuje -mluví o svém domě a místnostech -mluví o městě -jednoduše popisuje stav počasí -pojmenuje vyučovací předměty ve svém rozvrhu -mluví o tom co lidé právě dělají -popisuje, co lidé dělají obvykle ve volném čase -mluví o svých dovednostech -popisuje zvířata -pojmenuje základní jídlo,potraviny -mluví o oslavě narozenin a jiných svátků/ Vánoce, velikonoce	-Pozdravy, jednoduchá žádost, poděkování -Jednoduché pokyny příkazy, zákazy ve škole -jednoduchý popis -pohlednice,SMS, E-mail,dopis Abeceda,číslovky 1-100 -čas:hodiny,dny v týdnu,měsíce v roce -můj dům ,nábytek, město -počasí -záliby, volný čas zvířata v Zoo -školní vyučovací předměty -základní jídlo, potraviny, -oslavý narozenin, svátků Halloween, Vánoce, velikonoce. <u>Jazykové prostředky.</u> -členy,podstatná jména.počitatelnost much/many Tázací a přivlastňovací zájmena Základní číslovky -vazba „There is“, „there are“ -přítomný čas prostý a průběhový Sloveso „can“, „can´t“ -kladné a záporné příkazy -předložky místa -otázky na zjištění pozice věcí a osob -určování času,otázky na čas -slovesa „to be“. „to have“ -otázka přít čas prostý, slovosled pravopis	EGS-Evropa a svět nás zajímá ,srovnání zvyků a tradic MKV lidské vztahy- uplatňování slušného chování -rozvoj vztahů tolerance, empatie OSV-Komunikace- vedení dialogu	

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – německý jazyk – ročník 4.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i s kamarádem, poskytne požadovanou informaci	1) pravidlo komunikace - pozdrav, poděkování, představování	MKV – lidské vztahy, uplatňování principu slušného chování	Mluvení – rozhovory – představení, poděkování, pozdravení
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře	2) Jednoduché sdělení - adresa, pozdrav a dopis, omluva, pozvání, blahopřání	MKV – mezilidské vztahy, rozvoj vztahů, tolerance, empatie	Samostatný ústní projev, vyprávění, popis, psaní, samostatný písemný projev
Poskytne požadovanou informaci			Umím říci, kdo jsem, kde žiji, čím jsem
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám ve vztahu k osvojovaným tématům Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů – časopisy, obrazové a poslechové materiály a využívá je při své práci Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	3) Tématické okruhy: - domov – byt, bydlení, rodina - škola – rozvrh hodin - volný čas – zájmová činnost, týdenní program - nákupy - tradice a zvyky, svátky, oslavy - roční doby	MKV – jedinečnost člověka, individuální zvláštnosti, soužití lidí a spolupráce	Dokážu si říci o věci v obchodě, umím používat čísla, říci kolik je hodin, popřát k narozeninám
Používá dvojjazyčný slovník	Slovní zásoba – vychází z probíraných témat		
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	4) slovní zásoba a tvoření slov - význam slov v kontextu - vychází se z probíraných témat		Čtení – v krátkých textech poznat známá jména, slova, fráze - dokážu pochopit, o čem jsou jednoduché krátké články, zvláště s obrázky
Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	5) gramatika: - 4. pád podstatných jmen - vazba ich möchte, časové údaje s předložkami, mn.č. některých podstatných jmen - časování některých nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou, způsobového slovesa können - předložka in se 3. a 4. pádem, - číslovky		

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – anglický jazyk – ročník 5.			
Ročníkový výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<u>Receptivní řečové dovednosti</u> 1/- najde známá slova a věty v jednoduchých textech k daným tématům -rozumí krátkým pokynům v textu 2/-rozumí krátkému textu s obrázky-letáku, plakátu, blahopřání... -vyhledává informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce - pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu na nahrávce 3/-srozumitelně čte jednoduchý text a správně vyslovuje- známá slovní zásoba 4/-v jednoduchém textu vyhledá informaci -odpoví na otázky k textu 5/-používá A-Č ,Č –A slovník	<u>Jednoduchá sdělení:</u> Pozdravy, blahopřání, pohlednice, pokyny v textu, plakát, leták, krátký dopis, návody, písně, říkanky, komiksy <u>Tematické okruhy.:</u> Číslovky 1-1 000 Domov, rodina, povolání, lidské tělo Volný čas ,záliby, roční doby, počasí -čas. Hodiny, dny v týdnu, měsíce -zvířata ve volné přírodě, -vyučovací předměty-škola -jídlo, potraviny, nákupy Vánoce, Velikonoce, další svátky -Adopce na dálku	OSV-sociální rozvoj-komunikace Poznávání lidí MKV multikulturalita EGS- Evropa a svět nás zajímá	
<u>Produktivní řečové dovednosti</u> 1/- vyplní osobní údaje ve formuláři -odpoví na krátkou zprávu -napíše blahopřání, pohlednici, krátký dopis kamarádovi 2/ -ústně i písemně reprodukuje hlavní myšlenky s pomocí osnovy, obrázku -na základě poslechu shrne obsah konverzace písemně i ústně 3/- svými slovy vyjádří smysl textu	<u>Jazykové prostředky</u> -člen určitý, neurčitý, množ. číslo podst. jmen, přívl. přídavná jména, zájmena ukazovací, přivlastňovací -základní a řadové číslovky Sloveso „to be“, „to have“ v oznam. Větě, otázka i zápor., plné i zkrácené tvary. -plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti -předložky času, místa -otázky s „who/what/when/how/why/ -pořádek slov ve větě a v otázce -přítomný čas prostý, průběhový -základní fonetické znaky, -pravopis a výslovnost osvojených slov a tvarů		
<u>Interaktivní řečové dovednosti</u> 1/- mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se, odpoví na otázky, rozloučí se -mluví o tom, co má rád ,co se mu líbí, nelíbí			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – německý jazyk – ročník 5.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i s kamarádem, poskytne požadovanou informaci	1) pravidlo komunikace - pozdrav, poděkování, představování	MKV – lidské vztahy, uplatňování principu slušného chování	Mluvení – rozhovory – představení, poděkování, pozdravení, někoho a něco představit
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formuláře	2) Jednoduché sdělení - adresa, pozdrav a dopis, omluva, pozvání, blahopřání, žádost	MKV – mezilidské vztahy, rozvoj vztahů, tolerance, empatie	Samostatný ústní projev, vyprávění, popis, psaní, samostatný písemný projev, vyplní formulář – písemně Reaguje na žádost
Poskytne požadovanou informaci			Umím říci, kdo jsem, kde žiji, čím jsem a o něco si říci
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám ve vztahu k osvojovaným tématům Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů – časopisy, obrazové a poslechové materiály a využívá je při své práci Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	3) Tématické okruhy: - domov – byt, bydlení, rodina - škola – rozvrh hodin - volný čas – zájmová činnost, týdenní program - nákupy, oblékání - tradice a zvyky, svátky, oslavy - roční doby, příroda, počasí - důležité zeměpisné údaje	MKV – jedinečnost člověka, individuální zvláštnosti, soužití lidí a spolupráce	Dokážu si říci o věci v obchodě, co mám na sobě, říci kolik je hodin, popřát k narozeninám, o cestování, používat čísla
Používá dvojjazyčný slovník	Slovní zásoba – vychází z probíraných témat		
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	4) slovní zásoba a tvoření slov - význam slov v kontextu - vychází se z probíraných témat - synonyma		Čtení – v krátkých textech poznat známá jména, slova, fráze - dokážu pochopit, o čem jsou jednoduché krátké články, zvláště s obrázky - dokážu zjistit základní informace - rozumím krátkým jednoduchým zprávám
Vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	5) gramatika: - předložky se 3. a 4. pádem - vazba ich möchte, časové údaje s předložkami, mn.č. některých podstatných jmen - časování některých nepravidelných sloves a sloves s odlučitelnou předponou, způsobového slovesa können, müssen, mögen - přívlastňovací zájmena		

Jazyk a jazyková komunikace – CIZÍ JAZYKY 2. stupeň

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti žák 1/- čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu 2/- rozumí obsahu textů v učebnici+autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky 3/- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci 4/- odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu 5/- používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci, význam slova ve výkladovém slovníku	<u>Jednoduchá sdělení:</u> Oslovení, reakce na ně, pozdrav, přivítání, rozloučení, představování, omluva, poděkování, prosba, přání, blahopřání, žádost o pomoc, službu, informaci, souhlas, nesouhlas, setkání, společenský program, vyplnění dotazníku, formuláře, napíše osobní dopis <u>Základní vztahy</u> Existenciální /kdo?./, prostorové/kde? Kam?/, časové/kdy?/, kvalitativní /jaký? Který?jak?.../, kvantitativní/kolik?/ <u>Tematické okruhy</u> Domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, zájmy, sport, péče o zdraví, stravování, město, oblékání, nákupy, příroda, počasí, člověk a společnost, cestování	OSV- Sociální rozvoj-komunikace EGS-Evropa a svět nás zajímá MKV Multikulturalita EV problémy životního prostředí	
Produktivní řečové dovednosti Žák 1/- sestaví jednoduché /ústní i písemné/ sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a probíranými tematickými okruhy 2/- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty 3/- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy, konverzace 4/- vyžádá si jednoduchou informaci	Reálie příslušných jazykových oblastí a České republiky Slovní zásoba-daná tématy <u>Gramatické struktury a typy vět</u> <u>Lexikální princip pravopisu slov</u>		
Interaktivní řečové dovednosti Žák 1/- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – anglický jazyk – ročník 6.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti -žák 1/-čte nahlas srozumitelně a foneticky správně jednoduchý text 2/-rozumí základním informacím v jednoduchém textu s vizuální oporou v učebnici 3/- rozumí jednoduché konverzaci z nahrávky v učebnici, která obsahuje známou slovní zásobu 4/-v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slov a spojení za pomoci obrázků 5/- vyhledá v dvojazyčném slovníku neznámá slova, spojení -ověří si výslovnost v elektronickém slovníku -poznává symboly mezinárodní fonetické abecedy	Jednoduchá sdělení: Pozdravy Souhlas, nesouhlas, recepty, jednoduchá prosba, žádost Jednoduché popisy Tematické okruhy -osobní údaje, data, měsíce, narozeniny Denní režim, jídelníček, stravovací návyky, nemoci, člověk a jeho popis, Škola-třída, nákupy-zboží v obchodě, Volný čas, záliby Zvířata domácí, v přírodě, v Zoo, Názvy některých států	OSV Sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Produktivní řečové dovednosti -žák 1/-popíše svůj denní režim -řekne, co dělal o víkendu, co bude dělat -stručně popíše vzhled věci, zvířete, člověka, místa 2/-na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a rodině 3/- na základě otázek a odpovědí k textu sdělí hlavní myšlenku textu 4/- zeptá se na cenu zboží , lístku.. -vyžádá si jednoduché informace v obchodě, v restauraci, na nádraží, u lékaře	Jazykové prostředky -členy, číslovky základní do 1 000, číslovky řadové, počitatelnost „some“, „any“ Příd. jména, příslovce, zájmena v předmětném tvaru Přítomný čas průběhový , prostý Minulý čas prostý vybraných pravidelných sloves Vyjádření budoucnosti „will“ Fonetický přepis známých slov Pravopis-psaní velkých a malých písmen,		
Interaktivní řečové dovednosti Žák 1/- domluví se s kamarády, kdy a kde se sejdou, co budou dělat			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – německý jazyk – ročník 6.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Jednoduchá sdělení - Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav - Poděkování, reakce na poděkování	MKV – lidské vztahy, uplatňování principu slušného chování	
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici	Tematické okruhy - Škola, vyučovací předměty, popis třídy - Příkazy ve škole - Zvířata – popis, oblíbená zvířata - Volný čas, prázdniny v Rakousku, oslava narozenin - Byt a bydlení, můj pokoj	MKV – mezilidské vztahy, rozvoj vztahů, tolerance, empatie MKV – kulturní diferenciaci, vstřícný postoj k odlišnostem jiných národů MKV – naslouchá druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	
-Vyhledá v textech známé výrazy, fráze, odpoví na otázky -Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci a promluvě -Odvodí pravděpodobný význam nových slov -Umí vyplnit dotazník, formulář -Sestaví žádost	Slovní zásoba - Vychází z tematických okruhů - Doplnění z témat z počítačového programu jako rozšiřující učivo - Užití a vytváření otázek na Wo? - Wohin? a odpovědi na ně - Slovní složeniny	EVV – vztah člověka a prostředí; doprava, naše obec	
Napíše osobní dopis Umí vyjádřit souhlas, nesouhlas, umí vyjádřit pozdrav, reakci na pozdrav, rozloučit se Umí vyjádřit poděkování, omluvu, představit sebe a okolí	Gramatika - Préteritum haben a sein - Perfektum vybraných pravidelných a nepravidelných sloves, větný rámec - Předložky se 3. a 4. Pádem - Předložky se 3. i 4. Pádem - Skloňování osobních zájmen - Skloňování podstatných jmen ve 3. a 4. pádem včetně přivlastňovacích zájmen - Způsobová slovesa, větný rámec		
Používá dvojjazyčný slovník Najde informace a slova	Receptivní dovednosti - Rozumí obsahu textů v učebnici		

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – anglický jazyk – ročník 7.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti- -žák 1/-doržuje fonetická pravidla a čte nahlas ,srozumitelně jednoduchý text 2/- rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky 3/- rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci - v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace 4/- v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slov a spojení 5/- samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova, výslovnost si ověří elektronickém slovníku	<u>Jednoduchá sdělení</u> _pozdravy, seznámení, _návrhy, nabídky, _plány do _budoucnosti, žádost, prosba, dopis, e-mail-, poděkování, omluva -jednoduchý popis <u>Tematické okruhy</u> Osobní údaje, můj život+ události v mém okolí, širší příbuzenské vztahy Sporty, volný čas Prázdniny, dovolená, zeměpisné názvy Dopravní prostředky, místní, časové údaje Dům, byt + vybavení, domácí práce Příroda, počasí	EGS Evropa a svět nás zajímá OSV Lidské vztahy, komunikace	
Produktivní řečové dovednosti -žák 1/napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách -popíše místo svého bydliště 2/ zdvořile požádá ,poděkuje, omluví se - vyjádří, co bude dělat o víkendu, o prázdninách 3/-po vyslechnutí jednoduchého rozhovoru na základě otázek shrne ústně i písemně hlavní informace 4/- zeptá se na popis cesty, na vhodný typ dopravy, na časový údaj	<u>Jazykové prostředky</u> -členy, -stupňování příd. Jmen, Vazba „like“ + ing Přítomný čas prostý, průběhový Minulý čas vybraných nepravidelných sloves Vyjádření budoucnosti „going to“ Frekvenční příslovce a fráze Předložky místa a času, Fonetický přepis slov Výslovnost obtížných hlásek		
Interaktivní řečové dovednosti -žák 1/ -omluví se, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas, nesouhlas -adekvátně reaguje v každodenních situacích -požádá kamaráda o pomoc a pomoc nabídne			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – německý jazyk – ročník 7.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
--rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci --sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení --vyžádá jednoduchou informaci --jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Jednoduchá sdělení : -oslovení a reakce na oslovení -omluva a reakce na omluvu - blahopřání -představování Žádost o informace Žádost o pomoc -souhlas, nesouhlas	OSV- komunikace	
--čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích - v textech vyhledá známé fráze a odpovědi na otázky - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu	Tématické okruhy: -jídlo, stravování ,nákupy -pohádky-člověk a společnost -kontakty-můj nejlepší přítel -dopisování.,volný čas -oblečení, cestování,oblékání	EGS-Evropa a svět nás zajímá	
--odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník	Slovní zásoba vychází z probíraných témat		
--písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Gramatika: -způsobová slovesa +wissen -stupňování příd.jmen a příslovcí -preteritum -vedlejší věty se spojkou dass Wenn, weil		

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – anglický jazyk – ročník 8.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti -žák 1/-při čtení nahlas správně frázuje,čte plynule ,užívá správný slovní a větný přízvuk 2/-vystihne hlavní myšlenky čteného textu přiměřeného rozsahu - v textu najde odpovědi na otázky -najde v textu podstatnou a specifickou informaci 3/- rozumí jednoduché konverzaci na každodenní téma -rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma 4/- odhadne význam nových a neznámých slov a frází z kontextu 5/-využívá slovníkové příručky,cizojazyčný i výkladový slovník v tištěné i elektronické podobě	<u>Jednoduchá sdělení</u> Omluva,žádost,prosba,poděkování, Navrhování,přijímání,odmítání návrhů, Jednoduché vyprávění,příběhy,komiksy,popisy, <u>Tematické okruhy</u> Cestování,volný čas,hudba ,film, Škola,pravidla školy v různých zemích Zaměstnání,přátelství Rodinné vztahy-rodokmen <u>Jazykové prostředky</u> -členy,neurčitá zájmena, neurčitá příslovce,stupňování příslovcí	OSV-mezilidské vztahy, komunikace Sebepoznání VDO-Občanská společnost a škola	
Produktivní řečové dovednosti -žák 1/- ústně i písemně předá základní informace o sobě, rodině,škole -napíše jednoduchý text o svém oblíbeném filmu,hudbě, knize -samostatně mluví o každodenních tématech -aktivně se účastní rozhovoru o každodenních tématech 2/- svými slovy vypráví jednoduchý příběh 3/-samostatně shrne obsah mluveného ,čteného textu 4/- ústně sestaví otázku,prosbu,žádost	-minulý čas průběhový,modalita“should/shouldn ‘t“ -trpný rod -podmínkové věty -spojky „but,and,because,while,if“ -druhy vět podle postoje mluvčího -pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů		
Interaktivní řečové dovednosti -žák 1/- vytvoří jednoduchý rozhovor na známé téma -jednoduše se domluví v reálných situacích -Jednoduše se vyjádří o současných situacích,věcech minulých a budoucích,-			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – německý jazyk – ročník 8.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
Rozumí obsahu autentických materiálů s využitím vizuální podpory	Jednoduchá sdělení Žádost o službu, pomoc, informaci, přání Souhlas a nesouhlas Setkání	MKV – lidské vztahy, uplatňování principu slušného chování	
Písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty týkající se situací souvisejících s životem v rodině, ve škole a probíranými tematickými okruhy	Tematické okruhy Cestování, sport Životní prostředí, tajemství přírody Počasí Zdravý životní styl Jídlo	EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV– kulturní diferenciaci, vstřícný postoj k odlišnostem jiných národů	
Vyhledá v textech známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci a promluvě Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Slovní zásoba Vychází z tematických okruhů Doplnění z témat z počítačového programu jako rozšiřující učivo Slovní složeniny	EVV – ochrana přírody, počasí, náš životní styl, prostředí a zdraví	
	Gramatika Vyjádření českého „svůj“ Perfektum vybraných pravidelných a nepravidelných sloves, větný rámec Předložkové vazby Letopočty, číselné výrazy Skloňování podstatných jmen ve 2. p. Neurčitý podmět „man“ Slovosled po souřadících spojkách Zápor Trpný rod – sloveso werden		
Vyžádá si jednoduchou informaci a dokáže ji podat Používá dvojjazyčný slovník			
Vyhledává informace a slova ve vhodném výkladovém slovníku			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – anglický jazyk – ročník 9.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Receptivní řečové dovednosti -žák 1/-při výslovnosti správně frázuje,používá správný přízvuk,tempo řeči,výšku a sílu hlasu 2-/pracuje s textem přiměřeného rozsahu,vytvoří odpovědi na informace z textu -pracuje s různými typy textů -pracuje s autentickými materiály- např. internet 3/ - rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma -rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma -rozlišuje formální a neformální promluvu,rozhovor 4/-rozumí podstatě ústního i písemného projevu na známé téma ,který obsahuje neznámou slovní zásobu 5/-využívá slovníky dvojjazyčné,výkladové, elektronické	<u>Jednoduchá sdělení</u> Žádost,prosba,příkazy,zákazy,zpráva,omluva+rekce, rady <u>Tematické okruhy</u> Volba povolání,pocity,nálady Vnitřní a vnější charakteristika člověka Volný čas, sport,kultura,móda ,oblečení Realie. VB, USA,ČR <u>Jazykové prostředky</u> -členy,přítomný čas prostý,průběhový Minulý čas prostý,průběhový,předpřítomný čas Částice“ too, enough“ Modální slovesa	OSV sociální rozvoj-komunikace. Osobnostní rozvoj MKV-Multikulturalita EGS-Evropa a svět nás zajímá	
Produktivní řečové dovednosti- žák 1/-ústně i písemně předá jednoduché informace o daných tématech -sestaví souvislý ,přiměřeně dlouhý text na známá témata -samostatně mluví o sobě,blízkých a známých -při vyjádření používá adekvátních gramatickýchstruktur,a jazykových prostředků 2/- při nedostatku známé slovní zásoby se vyjádří opisem 3/-obsah přiměřeně obtížného textu,promluvy,rozhovoru shrnuje různým způsobem 4/.v reálných situacích si vyzádá informaci,při nepochopení klade doplňující otázku	Fonetická transkripce Pravopis-interpunkce		
Interaktivní řečové dovednosti -žák -vyjadřuje se o současných,minulých a budoucích situacích -adekvátně reaguje v různých situacích-v obchodě, ve škole.. -aktivně diskutuje na známé téma ,vyjadřuje svůj názor			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – německý jazyk – ročník 9.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
Rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci Sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení Vyžádá jednoduchou informaci Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Jednoduchá sdělení : - oslovení a reakce na oslovení - omluva a reakce na omluvu - blahopřání - představování - informace o německy mluvících zemích	OSV- komunikace, tolerance	
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu Rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnicích V textech vyhledá známé fráze a odpoví na otázky Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu	Tématické okruhy: Výměnné pobyty žáků Sociokulturní prostředí příslušných jazykových oblastí a ČR Média, člověk a společnost Hudba a móda Plány do budoucnosti Dopisování, volný čas Oblečení, cestování	EGS-Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní diferenciaci, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě, princip sociálního smíru EVV – ekosystémy, lidské sídlo, krajina, vztah člověka k prostředí Doprava a životní prostředí, ochrana přírody a kulturních památek	
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu Používá slovníky	Slovní zásoba vychází z probíraných témat		
Písemně gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a texty	Gramatika: - věty s neurč. podmětem a věty s „zu“ podmiňovací způsob - spojky ve větách, pořadí slov - předložky se 2. pádem - skloňování podst. jmen - zvrtná slovesa - neurčitá, ukazovací a tázací zájmena - skloňování přídavných jmen (i stupňovaných) - budoucí čas - trpný rod (werden)		

5.2.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

MATEMATIKA

5.2.1.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **matematika** má časovou dotaci na 1. stupni a na 2. stupni dle tabulace učebního plánu.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (1. stupeň – prvouka, přírodověda, výtvarná výchova, pracovní činnosti, 2. stupeň – fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie – řešení rovnic, převody jednotek).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami - vede žáky k plánování postupů a úkolů - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií - vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě
Kompetence k řešení problémů	- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení - vede žáky k ověřování výsledků
Kompetence komunikativní	- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky - podle potřeby pomáhá žákům - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
Kompetence sociální a personální	- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence občanské	- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky - se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
Kompetence pracovní	- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínu - vede žáky k ověřování výsledků

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-20 - počítání předmětů v daném souboru - vytváření souborů s daným počtem prvků		Prv Tv Hv Vv Pč
Číslo a početní operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20	Zápis čísla v desítkové soustavě - čtení a psaní čísel do 20 - porovnávání čísel - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel		Vv Pč Prv
Číslo a početní operace - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0-20 - porovnávání čísel - znaménka větší, menší, rovno		Tv Prv Čj
Čísla a početní operace - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa - znázorňování čísel na číselné ose		
Čísla a početní operace - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních informací s přirozenými čísly - znaménka +, - - součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku - součet a rozdíl s přechodem přes desítku		Prv Tv
Čísla a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Obor přirozených čísel 0-20 - vytváření a řešení slovních úloh na sčítání a odčítání - řešení slovních úloh s využitím vztahu o n-více, o n-méně		Tv - hry
Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase	Závislosti a vztahy – dny v týdnu		PRV Čj
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednotlivá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - modelování těles		Pč-stavebnice Vv-koláž Pč - origami

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-100 - počítání předmětů v daném souboru (po deseti i po jedné do 100) - vytváření souborů s daným počtem prvků		
Číslo a početní operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100	Zápis čísla v desítkové soustavě - čtení a psaní čísel do 100		
Číslo a početní operace - užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Obor přirozených čísel 0-100 - porovnávání čísel - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel do 100		
Číslo a početní operace - užívá literární uspořádání a zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa znázorňování čísel na číselné ose - zaokrouhlování čísel na desítky		
Číslo a početní operace - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - součet a rozdíl čísel bez přechodu přes desítku - součet a rozdíl čísel s přechodem přes desítku - zavedení násobení a dělení v oboru násobílek (0-5) - automatizace násobílek (0-5) - automatizace dělení v oboru probraných násobílek - řeší a tvoří slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek		
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Obor přirozených čísel 0-100 - písemné algoritmy početních operací - řešení slovních úloh na sčítání, odčítání, násobení, dělení - řeší a tvoří slovní úlohy s využitím vztahu o n-více o n-méně		

Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase a provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti a jejich vlastnosti - orientuje se v čase (den, hodina, minuta) - čte údaje na hodinách (i digitálních) - sleduje jednoduché závislosti na čase v praktickém životě		PRV
Geometrie v rovině a prostoru - rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednotlivá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině - druhy čar (lomená, křivá, otevřená, uzavřená) - přímka, úsečka - trojúhelník, čtverec, kruh, obdélník Tělesa - kvádr, krychle, jehlan, koule, válec, kužel		Pč-stavebnice, modelování těles
Geometrie v rovině a prostoru - porovnává velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky	Délka úsečky, jednotky délky - rýsuje úsečky - označuje body a úsečky - měří délku úsečky s přesností na cm		
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary - osová souměrnost (čtvercová síť)		Vv

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Obor přirozených čísel 0-1000 - rozkládá čísla v desítkové soustavě, počítá po stovkách, desítkách, jednotkách - odhaduje a kontroluje výsledky - sčítání a odčítání násobku sta - sčítání a odčítání čísel bez přechodu násobků sta - sčítání a odčítání čísel s přechodem násobků sta - písemné sčítání a odčítání a kontrola výsledků		
Číslo a početní operace - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zápis čísla v desítkové soustavě (čtení a zápis trojčiferných čísel)		
Čísla a početní operace - užívá literární uspořádání a zobrazí číslo na číselné ose	Číselná osa znázorňování trojčiferných čísel na číselné ose - - zaokrouhlování čísel na stovky, desítky		
Čísla a početní operace - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - součet a rozdíl čísel - automatizace všech spojů násobílek - automatizace dělení v oboru násobílek - dělení se zbytkem - násobení a dělení dvojčiferných čísel jdnociferným (pamětné násobení dvojčiferného čísla jdnociferným)		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Obor přirozených čísel 0-1000 - slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - slovní úlohy s využitím vztahu o n-méně, o n-více, n-krát méně, n-krát více		
Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Závislosti a jejich vlastnosti - orientuje se v čase (den, hodina, minuta, sekunda) - čte údaje na hodinách i digitálních		
Závislosti, vztahy a práce s daty - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Závislosti a jejich vlastnosti - slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně - provádí odhad výsledků - sleduje jednoduché závislosti na čase v praktickém životě - záznam výpočtů do tabulky		
Závislosti, vztahy a práce s daty - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Grafy, jízdní řády		
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	Základní útvary v rovině - polopřímka, přímka (vzájemná poloha dvou přímek), úsečka - rovinné útvary (čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh) základní útvary v prostoru - tělesa (modelování staveb)		
Geometrie v rovině a prostoru - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Délka úsečky - délka úsečky (rýsování úsečky dané délky) - jednotky délky (milimetr, kilometr - jejich převody) - rýsování přímek a polopřímek - rovnoběžky, různoběžky a průsečík		
Geometrie v rovině a prostoru - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary - čtvercová síť, rovinné obrazce		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - vztahy mezi násobením a dělením - vlastnosti násobení, pořadí početních výkonů (závorky)		
Číslo a početní operace - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Zápis čísla v desítkové soustavě - rozklad čísla v desítkové soustavě - zápis čísla v desítkové soustavě Obor přirozených čísel - posloupnost přirozených čísel do milionu - početní operace v oboru do milionu - písemný algoritmus násobení jednociferným a dvojciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem - písemný algoritmus sčítání a odčítání Obor přirozených čísel do milionu - odhad výsledků, kontrola výpočtů		
Číslo a početní operace - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Číselná osa - zaokrouhlování čísel na statisíce, desítky		
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel - slovní úlohy na sčítání, odčítání, porovnávání - slovní úlohy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti - vyhledávání a třídění dat - slovní úlohy (přímá úměrnost)		
Závislosti, vztahy a práce s daty - čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - vytváření grafů, zaznamenávání získaných údajů - přímá úměrnost - orientace v jízdním řádu		
Geometrie v rovině a prostoru - sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině - různoběžky, rovnoběžky, kolmice		
Geometrie v rovině a prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce - rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa	Základní útvary v rovině - osa souměrnosti (překládání) - rýsování a znázorňování libovolného obdélníku, rovnoběžníku, rovnoramenného a rovnostranného trojúhelníku, kružnice (kruhu) Tělesa		
Geometrie v rovině a prostoru - sčítá a odčítá graficky úsečky	Obvod obrazce - výpočet obvodů (jednotky délky)		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti		
Číslo a početní operace - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel přes milion - přirozená čísla přes milion - zápis přirozených čísel v desítkové soustavě - pamětné sčítání a odčítání - řešení jednoduchých nerovnic - odhady výsledků a kontrola výpočtů Násobilka - pamětné násobení a dělení Písemné algoritmy početních operací - písemné algoritmy početních výkonů (užití písemných algoritmů násobení - až čtyřciferní činitelé)		
Číslo a početní operace - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa - posloupnost přirozených čísel - číselná osa - zaokrouhlování čísel		
Číslo a početní operace - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel - řešení slovních úloh na jeden až dva početní výkony		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti - proměnná, nezávisle a závisle proměnná, dosazování proměnnou - soustava souřadnic		
Závislosti, vztahy a práce s daty - čte, sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Závislosti a jejich vlastnosti - čtení a sestavování tabulek závislostí a sloupcových diagramů Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády		
Geometrie v rovině a prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše jednoduchá tělesa	Základní útvary v rovině - konstrukce obdélníku, čtverce, pravoúhlého, rovnostranného, rovnoramenného trojúhelníku , kružnice - tělesa		
Geometrie v rovině a prostoru - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Obvod obrazce - odhady a výpočty obvodu		
Geometrie v rovině a prostoru - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Obsah obrazce - základní jednotky obsahu - odhady, výpočty obsahu čtverce a obdélníku		
Geometrie v rovině a prostoru - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmích školské matematiky	Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Prostorová představivost (např. složitější slovní úlohy, oříšky, mat. soutěž Klokánek..)		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel - prvočísla, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti		
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem,	Desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě,		· F, Tv
Geometrie v rovině a prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, lichoběžník, rovnoběžník, pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů)		· Tv, Pč
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti	Osová souměrnost, středová souměrnost Prostorové útvary - kvádr, krychle,		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa		F, Z – teplota, stav vody
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek		F, Tv
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	Poměr - měřítko, úměra, trojčlenka		Z, F
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta - procento, promile, základ, procentová část, počet procent		Z
Závislosti, vztahy a práce s daty - určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou nebo grafem	Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost		
Geometrie v rovině a prostoru - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestojí rovinné útvary	Rovinné útvary - trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky		
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	Shodnost (věty o shodnosti trojúhelníku)		
- načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové, určí středově souměrný útvar	Středová souměrnost		
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestojí sítě základních těles	Prostorové útvary – kolmý hranol		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná -umocňuje a odmocňuje z paměti vybraná čísla -umocňuje a odmocňuje užitím tabulek a kalkulatoru -užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu -upravuje mocniny s přirozeným mocnitelem	Mocniny a odmocniny -druhá mocnina a odmocnina - Pythagorova věta -mocnina s přirozeným mocnitelem -pravidla pro počítání s mocninami		
Výrazy -určuje hodnotu číselného výrazu -sčítá a násobí mnohočleny -násobí výraz jednočlenem -upraví výraz vytýkáním -násobí dvojčlen dvojčlenem -užívá vzorce -matematizuje reálné situace s využitím proměnných	Výrazy -číselný výraz a jeho hodnota -proměnná, výrazy s proměnnými - mnohočleny - vytýkání před závorku -užití vzorců		
Kruh, kružnice, válec -sestrojí tečnu ke kružnici -užije Thaletovu větu -určí vzájemnou polohu přímky a kružnice -určí vzájemnou polohu dvou kružnic -vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice -sestrojí síť válce -vypočítá objem a povrch válce -řeší slovní úlohy	Kruh, kružnice, válec -kruh, kružnice -vzájemná poloha kružnice a přímky -tětiva -vzájemná poloha dvou kružnic -číslo π -délka kružnice, obvod a obsah kruhu -válec, síť válce -objem a povrch válce -slovní úlohy		

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - MATEMATIKA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Číslo a proměnná - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy - číselný výraz a jeho hodnota, proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny, lomený výraz		
- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Rovnice - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými		
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta – jednoduché úrokování, složené úrokování		
Závislosti, vztahy a práce s daty - určuje vztah přímé, anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce - přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce		F
Geometrie v rovině a prostoru - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků), goniometrické funkce		
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (těleso), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítává objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles	Prostorové útvary - jehlan, rotační kužel, koule		
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu			
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy		

5.3.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT

INFORMATIKA

5.3.1.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět bude realizován v 5., 6., 7., 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně

Všichni žáci v 5. a 6. ročníku získají základy práce na počítači pro potřeby ostatních předmětů na výukové programy. Dále se seznámí s internetem, e-mailem, získají základy pro práci s grafickými editory.

Pro žáky 7. – 9. třídy je předmět INFORMATIKA volitelný. Hlavní náplní je praktické ovládání počítače. Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování a validaci informací, které se učí vyhledávat v encyklopediích, či internetových vyhledávačích. Pro rozvoj komunikačních dovedností a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Znalosti získané při práci s počítačem využívají v dalších vyučovacích předmětech a při zpracovávání tvorby prezentací, animací a grafických výstupů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě - vede k poznávání a využívání zkušeností s jiným SW - vede ke spolupráci s ostatními žáky - vede k využití nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení - učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více - v roli konzultanta – vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
Kompetence komunikativní	- učí žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku – žáci odevzdávají některé práce prostřednictvím elektronické pošty - při komunikaci učí žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
Kompetence sociální a personální	- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, - při projektech je učí práci v týmu, rozdělení a naplánování si práce, hlídat si časový harmonogram apod. - žáky přizve k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních - při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu - učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
Kompetence občanské	- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...) - při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
Kompetence pracovní	- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou - umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- umí zapnout a vypnout stanici, umí se přihlásit a bezpečně odhlásit - ovládají vstupní zařízení (myš, klávesnice, joystick atd.) - seznámení se systémem MOODLE	Zapnutí a vypnutí PC Ovládání klávesnice a polohovacích zařízení		
- znají zásady použití počítače a užívání internetu	Pracovní a hygienické zásady		
- používají portály a jejich katalogy - vyhledávají (pokus – omyl) zápisem do řádku pro adresu - používají vyhledávací portály - seznamují se s algoritmy vyhledávací logiky	Vyhledávání a validace informací		
- seznamují se s vyhledáváním informací v papírových i elektronických publikacích	Práce s encyklopediemi		
- znají zásady bezpečného použití internetu - internet pro děti - ovládají ovládání a využití výukových programů - historie a vývoj PC, jejich typy - seznámí se s předáváním zpráv el. poštou - vytvoření jednoduchých kreseb - seznamují se s principy kreslení a malování	Kyberšikana, kybergrooming, kyberstalking a stalking, hoax Práce s výukovými programy Webmail Program Malování Program Zoner Callisto		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- prohlubují pracovní návyky při práci s počítačem a internetem	Pracovní a hygienické zásady		
- umí používat vyhledávací algoritmy	Prohloubení práce s internetem		
- komprimování a dekomprimování - souborový manažer - prohlížeč PDF souborů - tisk do PDF - nástroje ke komunikaci	Software 7ZIP Software TOTAL COMMANDER Software ADOBE ACROBAT Software PDF CREATOR Software ICQ, SKYPE		
- seznamují se s principem zápisu textu na počítači (WordPad) - umí využít spolupráce internetu a ukládání dat do textových editorů	Použití textových editorů		
- naučí se zápis pomocí klávesnice - znají typografické zásady tvorby textu - seznámí se s použitím regulárních výrazů - umí kontrolovat pravopis - seznamují se s použitím stylů - znají formátování odstavce, označení textu - ovládají vkládání objektů a jejich obtékání - ovládají zásady grafické úpravy textu - hromadná korespondence	Textový editor WRITER (jídelníček, životopis)		
- seznamují se s prací s tabulkami a využitím aplikace - umí pohybovat kurzorem po hlavní ploše - umí zapisovat data a upravovat tabulku - umí formátovat tabulku - seznamují se s druhy funkcí a jejich použitím - ovládají tvorbu grafů - seznamují se s dalšími vyspělými možnostmi programu (kontingenční tabulka atd.)	Tabulkový kalkulátor CALC		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- seznamují se s použitím šablon, průvodců při tvorbě prezentace - ovládají zpracování, formátování vzhledu a dat v prezentaci - naučí se přenášet data z internetu do prezentace	Software IMPRESS		
- znají jednotlivé součásti počítače a jeho příslušenství - popisují funkce těchto součástí - seznamují se s částmi počítače	Hardware PC		
- seznámí se s využitím databází - seznámí se s tvorbou datového listu - seznámí se s vytvářením dotazů	Software BASE		
Animace	Software PIVOT		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpracování vektorové a bitmapové grafiky	Software GIMP Software PhotoFiltre		
- seznámí se s DTP - seznámí se s vytvářením časopisu seznámí se s pokročilými technikami práce s textem	Práce s textem Tvorba časopisu Software SCRIBUS		
- získání grafiky skenováním a z internetu - naučí se pracovat s digitálním fotoaparátem a grafickým editorem	Fotografování a snímání fotoaparátem, kamerou Software PICASA		
- zpracovávají a stříhají zvuk	Software AUDACITY		
- ovládají zásady snímání kamerou a jednoduchý stříh videa - naučí se vytvářet animace	Software AVIDEMUX		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – INFORMATIKA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
naučí se týmové práci při vytváření projektů	Sběr dat pro webovou prezentaci		
- ovládají způsoby tvorby webu zápisem HTML - vytvářejí stránky XHTML s CSS - umí vkládat do webové prezentace multimedia (grafiku, video, zvuk) - znají typografická pravidla - znají pravidla pro tvorbu webové prezentace - ovládají základní tagy pro tvorbu webových prezentací - zapisují hexadecimálně barvy	Webové stránky Software PSPAD Software ColorCop		

5.4.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

**PRVOUKA
VLASTIVĚDA
PŘÍRODOVĚDA**

5.4.1.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života, pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných.

Předmět předkládá žákům nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje a jevy, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Na tomto základě si vytvářejí základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě a společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života.

Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, za plnění zadaných úkolů. Pěstuje u nich základy uvědomování si vlastní individuality, vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Předmět Prvouka je členěn podle obsahové příbuznosti do pěti tematických okruhů:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas
- rozmanitost přírody
- člověk a jeho zdraví

Organizace výuky

Výuka předmětu je realizována dle tabulace učebního plánu, zpravidla v kmenových učebnách, dále podle možností je využívána počítačová učebna (učebna informatiky), jsou pořádány exkurze do botanických zahrad, zoologických zahrad, vycházky do okolí ZŠ, do okolí města...

Kompetence k učení	Učitel: - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k porovnávání odborných názorů a vlastních praktických zkušeností a k vyvozování praktických postupů v rámci svých možností - vede žáky k samostatnému pozorování praktických jevů, k jejich vyhodnocování a k vyhodnocování praktických závěrů
Kompetence komunikativní	- nabízí dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů - vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku - vede žáky k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
Kompetence sociální a personální	- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti - vytváří dostatek situací k poznání
Kompetence občanské	- nabízí dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností v různých situacích
Kompetence pracovní	- nabízí dostatek situací k propojení probírané problematiky s praktickými dovednostmi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA - 1. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u> - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pozoruje, popíše změny v nejbližším okolí, městě	Škola, bezpečná cesta do školy a ze školy, okolí školy (bezpečnost na cestě do školy a zpět, dopravní situace) Škola, prostředí školy, činnosti ve škole (orientace ve škole, bezpečnost související s činnostmi ve škole) Naše město, místní krajina, významné budovy, dopravní síť (MěÚ, zdravotní středisko, pošta, nádraží, provoz na místních komunikacích)	OSV – sociální rozvoj – poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve třídě)	M – pojmy před, za, mezi... Hv – zvuky Vv – značky Tv – hry, orientace v prostoru
<u>Lidé kolem nás</u> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina: postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy Rodina - zaměstnání (zaměstnání rodičů) Soužití lidí - mezilidské vztahy, pomoc nemocným Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování Práva a spravedlnost - práva a povinnosti žáků školy (školní řád a využití nahodilých situací v průběhu roku)		Vv – moje rodina
<u>Lidé a čas</u> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Orientace v čase a časový řád (určování času - hodina, čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá, kalendář - měsíce, dny v týdnu, režim dne, roční období)		Pč Vv Hv
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka	Současnost a minulost v našem životě - způsob života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny		Pč - můj pokoj, náš dům

<u>Rozmanitost přírody</u> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Rostliny, houby, živočichové (charakteristika ročních období, život rostlin a živočichů v jednotlivých ročních obdobích a jednoduché pokusy) Životní podmínky - počasí (charakteristika počasí v jednotlivých ročních obdobích) Rostliny, houby, živočichové - stavba těla, výživa, průběh a způsob života, význam pro člověka (živočichové - domácí a volně žijící zvířata, rostliny)		Hv Vv Pč Čj
<u>Člověk a jeho zdraví</u> - uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s užitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe a jiné dítě - uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Lidské tělo - základní stavba těla (vnější) Péče o zdraví - osobní hygiena, nemoc, drobné nemoci a poranění, denní pohybový režim Zdravá výživa - pitný režim a zdravá strava Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace (jsem chodec, situace hromadného ohrožení) Osobní bezpečí - procvičování formou situačních her Osobní bezpečí - bezpečné chování v silničním provozu (chodec) Situace hromadného ohrožení		Projekt – zdravá výživa (07) Projekt – zdravý životní styl vycházka

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA - 2. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u> - rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě	Škola - bezpečná cesta ze školy a do školy, okolí školy (cesta do školy a zpět, dopravní situace - autobusové spojení do okolních obcí) Škola - prostředí školy, činnosti ve škole (moje škola a třída, bezpečné chování v různých prostředích) Město - místní krajina, významné budovy, dopravní síť (významná místa v obci, název obce, směry do sousedních obcí, význačné orientační body)		
<u>Lidé kolem nás</u> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům	Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy (širší příbuzenské vztahy, život rodiny, péče o nemocné a handicapované členy, péče o domov, společenské činnosti rodiny, významné události v rodině, zásady bezpečnosti, adresa, telefon) Rodina - zaměstnání Řemesla a další povolání Soužití lidí - mezilidské vztahy, chování lidí, práva a spravedlnost (práva a povinnosti žáků školy, školní řád)	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (vztahy a naše třída)	
<u>Lidé a čas</u> - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj minulosti, přítomnosti, budoucnosti	Báje, mýty, pověsti (pověst o našem městě) Orientace v čase a časový řád, určování času, kalendář, režim dne, roční období (roční doby, měsíce, dny, měření času, datum, hodina)		

<u>Rozmanitost přírody</u> - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v jednotlivých ročních obdobích - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Rostliny, houby, živočichové (proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích, počasí - měření teploty, srážky, oblačnost, vítr) Části rostlin, dělení rostlin podle druhu stonku, dělení plodů podle uspořádání semen, dělení zeleniny podle využití částí)		
<u>Člověk a jeho zdraví</u> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných - chová se obezřetně při setkávání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Lidské tělo - vnější stavba těla. Péče o zdraví, osobní hygiena, zdravá strava, pitný režim Nemoc, drobné úrazy a poranění (chování nemocného, návykové látky), první pomoc Osobní bezpečí - základní společenská pravidla chování mezi lidmi. Bezpečnost silničního provozu - chodec Osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí Situace hromadného ohrožení - procvičování formou situačních her	OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena(hledání pomoci při potížích)	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PRVOUKA - 3. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Domov - orientace v místě bydliště (adresy, telefony) Obec(město) - místní krajina (části, poloha, minulost, současnost, význačné budovy, dopravní síť), náčrtek obce, orientační body v krajině Okolní krajina (krajina v okolí obce, typy krajiny-rovina, pahorkatina, hory), hlavní komunikační síť, stanice hromadné dopravy Světové strany, určování světových stran podle přírodních úkazů, kompasu nebo buzoly Okolní krajina - lidské zásahy v krajině, vkusné a nevkusné, vhodné a nevhodné věci kolem nás. Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu, životní prostředí (ochrana zeleně, péče o památky), vycházky, výlety	VDO - občanská společnost a škola (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci)	
<u>Lidé kolem nás</u> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina - příbuzenské a mezigenerační vztahy, funkce rodiny (řád, pravidla rodinného života, rozdělení rolí, péče o nemocné a handicapované členy rodiny), problémy v rodině Rodina - práce fyzická, duševní, zaměstnání (práce pro sebe, pro jiné, organizace práce, úcta k práci, pracovní prostředí a jeho vliv na kvalitu práce) Soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky (podobnost a odlišnost lidí - původ, barva pleti, jazyk, povolání, společenské zařazení, povahové vlastnosti)	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy)	
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí. Porovnává minulost a současnost.	Regionální památky - báje, mýty, pověsti (domov, vlast, rodný kraj) Současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života, státní svátky, významné dny		

<u>Rozmanitost přírody</u> - žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy, u skupiny známých látek určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a měří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Ohleduplné chování k přírodě - ochrana rostlin a živočichů Pravidelné pozorování proměn přírody - sledování života rostlin, reakce na teplo, světlo, vodu, pěstování některých rostlin Rostliny, houby živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých neznámějších druhů, význam v přírodě pro člověka Látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek. Měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek. Voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, složení a proudění vzduchu, význam pro život Nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a jejich význam		
<u>Člověk a jeho zdraví</u> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která mu je nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	Lidské tělo - životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince, stavba lidského těla - nejdůležitější vnější a vnitřní ústrojí, orgány a jejich funkce, lidské smysly Péče o zdraví - první pomoc, ošetření drobných poranění, nácvik při zvládání první pomoci Návykové látky a zdraví, odmítnutí návykových látek Osobní bezpečí - krizové situace (šikana, týrání), brutalita a jiné formy násilí v médiích. Služby odborné potřeby		
	Chování lidí - pravidla slušného chování (vztahy mezi lidmi - přátelství, nepřátelství, konflikty) Právo a spravedlnost - práva dítěte, práva a povinnosti žáků ve škole		

5.4.3.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

PŘÍRODOVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Přírodověda se opírá o poznatky z různých přírodovědných oborů a vychází z poznatků žáka, které získal v předmětu Prvouka.

Svým pojetím je zaměřen na to, aby žáci získávali především takové vědomosti a dovednosti a rozvíjeli se takové schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a svět okolo něj. Dále pak, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, kde všechny hlavní děje jsou ve vzájemné rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat.

Předmět Přírodověda je členěn podle obsahové příbuznosti do dvou tematických okruhů:

- rozmanitost přírody
- člověk a jeho zdraví

Organizace výuky

Výuka předmětu je realizována dle tabulace učebního plánu, zpravidla v kmenových učebnách, dále podle možností je využívána počítačová učebna (učebna ICT), jsou pořádány exkurze do botanických zahrad, zoologických zahrad, vycházky do okolí ZŠ, do okolí města...

Kompetence k učení	Učitel: - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k porovnávání odborných názorů a vlastních praktických zkušeností a k vyvozování praktických postupů v rámci svých možností - vede žáky k samostatnému pozorování praktických jevů, k jejich vyhodnocování a k vyhodnocování praktických závěrů
Kompetence komunikativní	- nabízí dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů - vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku - vede žáky k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
Kompetence sociální a personální	- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti - vytváří dostatek situací k poznání
Kompetence občanské	- nabízí dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností v různých situacích
Kompetence pracovní	- nabízí dostatek situací k propojení probírané problematiky s praktickými dovednostmi

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Rozmanitost přírody</u> - objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Výživa rostlin, poznávání rostlin kulturních, jednoletých dvouletých, vytrvalých, jedovatých, užitkových, léčivých Přírodní společenstva - zahrada, pole, les, potok, rybník Změny neživé přírody (roční období, délka dne) Praktické měření objemu, času, teploty, rozpouštění látek Poznávání rostlin a hub v naší přírodě - výživa rostlin, rostlina kulturní, planá, bylina jednoletá, dvouletá, vytrvalá Dřeviny - keře, stromy jehličnaté a listnaté Houby - základní stavba, výživa, jedlé, nejedlé, jedovaté Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba ŽP, likvidace odpadů. Živelné pohromy a ekologické katastrofy Rostliny, houby, živočichové znaky života (průběh a způsob života)	ENV – ekosystémy(les a pole v našem prostředí)	
<u>Člověk a jeho zdraví</u> - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby, odmítání návykových látek	Denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava Bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce i cyklisty, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání) Návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače		

- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Péče o zdraví a zdravá výživa, hygiena První pomoc, drobné úrazy a poranění, úrazová zábrana		
--	--	--	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - PŘÍRODOVĚDA - 5. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Rozmanitost přírody</u> - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Vesmír a Země - sluneční soustava, den, noc, roční období (Slunce a jeho planety, model Země, střídání ročních období) Rostliny, houby, živočichové - znaky života, způsob života, výživa, stavba těla, význam pro člověka (třídí organismy do skupin) Životní podmínky - význam vzduchu, vodstva, odpad, (vztah k prostředí, ochrana přírody, energie) Rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí. Porovnávání látek a měření veličin s praktickým určováním základních jednotek.	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí (odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody) ENV – základní podmínky života (voda)	
<u>Člověk a jeho zdraví</u> - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby, odmítání návykových látek	Lidské tělo (životní potřeby, funkce, soustavy lidského těla - funkce, stavba) Lidské tělo (vývoj jedince) Péče o zdraví, zdravá výživa, hygiena dne (denní režim, pracovní den žáka, pracovní prostředí, zdravá strava...) Péče o zdraví, první pomoc (nemoc, úrazy, očkování) Návykové látky a zdraví (návykové látky, automaty, počítače...)	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje vztahy k druhým lidem)	

- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Osobní bezpečí (bezpečné chování v různých prostředích, v silničním provozu, šikana, týrání) Péče o zdraví, zdravá výživa (drobné úrazy a poranění, první pomoc - stres a jeho rizika) Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy (rodina, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV, AIDS)		
---	--	--	--

5.4.2.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

VLASTIVĚDA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Vlastivěda navazuje na poznatky Prvouky, přináší žákům základní poznatky o významných hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Dále se žáci seznamují s některými významnými osobnostmi a důležitými událostmi z našeho regionu a státu.

Žáci se na základě poznávání života naší obce, společnosti, její historie a současnosti učí uvědomovat si význam a podstatu své osobnosti (i jiných lidí) jako součást naší společnosti v minulosti, přítomnosti i budoucnosti.

Předmět Vlastivěda je členěn do tří tematických okruhů:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas

Organizace výuky

Výuka předmětu je realizována dle tabulace učebního plánu, zpravidla v kmenových učebnách, dále podle možností je využívána počítačová učebna (učebna informatiky), jsou pořádány návštěvy historických památek (zpravidla v rámci školních výletů), vycházky do okolí ZŠ, do okolí města...

Kompetence k učení	Učitel: - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k porovnávání odborných názorů a vlastních praktických zkušeností a k vyvozování praktických postupů v rámci svých možností - vede žáky k samostatnému pozorování praktických jevů, k jejich vyhodnocování a k vyhodnocování praktických závěrů
Kompetence komunikativní	- nabízí dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů - vede žáky k formulování vlastních názorů na problematiku - vede žáky k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích
Kompetence sociální a personální	- navozuje dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti - vytváří dostatek situací k poznání
Kompetence občanské	- nabízí dostatek modelových situací k prokázání praktických dovedností v různých situacích
Kompetence pracovní	- nabízí dostatek situací k propojení probírané problematiky s praktickými dovednostmi

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - VLASTIVĚDA - 4. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Domov - orientace v místě bydliště (konkretizovat pojmy místní krajina, oblast, územní a správní celek vzhledem k ČR) Místní krajina - poloha, význam - obec, okres, region, kraj)		
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Obec - její části, poloha v krajině (vyjádřit polohu) Místní krajina - s pomocí map charakterizovat zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny (práce s turistickou mapou) Okolní krajina - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život, světové strany, působení lidí na krajinu, významné budovy (vodní toky v našem regionu, životní prostředí našeho regionu)		
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky	Mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky (významná krajinná místa a události ČR, čtení nejdůležitějších informací z mapy)		
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod a kulturní památky		
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Státy EU (sousedící s ČR) - vlastní zkušenosti z dovolené, vlastní zážitky, využití internetu (uvést a charakterizovat významné atraktivity cestovního ruchu a střediska rekreace)		
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Naše vlast - státní zřízení a politický systém ČR, státní správa a samospráva, státní symboly		

<u>Lidé kolem nás</u> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci, ve městě	Chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie (praktické denní situace, využívání besed) Vztahy mezi členy rodiny, tělesně a smyslově postižení jedinci v rodině a ve společnosti Vztahy mezi lidmi - kamarádství, láska, manželství, krizové situace - šikanování, kontakt s deviantní osobností, s dealerem		
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, nesnášenlivost mezi lidmi (soužití národů a národnostních menšin)		
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Soužití lidí - mezilidské vztahy Právo a spravedlnost - základní práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, právní ochrana občanů a majetku, soukromé vlastnictví, duševní hodnoty (školní řád...)		
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze		
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí města (obce)	Základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí (současný stav ŽP v ČR)		

<u>Lidé a čas</u> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Orientace v čase a časový řád (čas, časová osa, století, tisíciletí), určování času jako fyzikální veličiny Dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet (nejstarší české dějiny)		
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Návštěvy muzeí (regionální tradice, zvláštnosti, lidová tvorba, památky) Vycházky do přírody - ochrana		
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Regionální památky - péče o památky. Minulost kraje, předků (výběr z českých dějin) Současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení)		
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Báje, mýty, pověsti (minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj - Domažlicko, Chodsko)		
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Státní svátky a významné dny		

ČLOVĚK A JEHO SVĚT - VLASTIVĚDA - 5. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<u>Místo, kde žijeme</u> - vyhledává jednotlivé údaje o přírodních podmínkách Evropy a polokouli	Evropa a svět, umístění Evropy v rámci kontinentů Sousední státy ČR – jejich poloha, zajímavosti	VMEGS- Evropa a svět nás zajímá (naši sousedé v Evropě)	
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- kraj, počet krajů, vybrané regiony ČR , Praha – zajímavosti a pozoruhodnosti		
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Evropa a EU	MKV – lidské vztahy (rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost)	
<u>Lidé kolem nás</u> - vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, obci (ve městě)	Soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc sociálně slabým a postiženým v třídním kolektivu		
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popř. připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	Mezilidské vztahy v rámci plnění úkolů		
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení ŽP obce (města)	Základní globální problémy - prvky konzumní společnosti, sociální problémy, životní prostředí (vlivy člověka na prostředí a ochrana přírody ŽP) v rámci kraje		
<u>Lidé a čas</u> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi jevy a mezi ději	Orientace v čase – sled událostí, letopočet (časová přímka – století)		
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Regionální památky (zkoumání minulosti – muzea, galerie, fotografie)		
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- státní svátky a významné dny		
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- současnost a minulost v našem životě		

5.5.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

DĚJEPIS

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

5.5.1.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obor DĚJEPIS přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti.

Dějepis seznamuje mladého člověka s historickým rozměrem současnosti, učí ho rozpoznávat dějinnou povahu reality, v níž žije. Odhaluje mu kořeny a také důsledky událostí, jevů, procesů, vzorců jednání, myšlenkových stereotypů či tradic, jak se projevují ve světě, v němž žije. Předmětem školního dějepisu je kultivace historického vědomí, tj. toho, jak je minulost včleněna do kulturního, sociálního i politického prostředí dneška a jak může působit v budoucnosti.

Dějepis učí předpokladům a základům vědeckého historického poznávání. Učí obecným i specifickým dovednostem potřebám k rozvinutí kompetence k učení. Nabízí mnoho možností k řešení problémů, přispívá ke kompetenci v jazykové komunikaci, stejně jako ke kompetenci v sociální a interpersonální komunikaci. Dějepis je institucionalizovanou formou vytváření, předávání a zachování historického vědomí.

Vyučovací předmět DĚJEPIS se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách. Jako pomůcky slouží učebnice, dějepisné mapy a dějepisné atlasy (1 ks do lavice). Výuka je doplňována používáním obrazových encyklopedií, videokazet. Po dokončení tematického celku probíhá procvičování a prověřování učiva na počítačích – výukové programy Didakta a Terasoft. Žáci samostatně zpracovávají referáty o významných osobnostech, ve skupinách pracují na prezentacích jednotlivých období.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaným na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- osvojování práce s různorodými verbálními i neverbálními texty společenského a společenskovedního charakteru, vytváření schopnosti užívat je jako zdroj informací, spojování získaných informací s vlastními životními zkušenostmi a jejich využívání při řešení reálných životních situací.
- získávání orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života, poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- formování úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům a rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů - užívá správnou terminologii - podporuje u žáků zájem o různé soutěže
Kompetence k řešení problémů	- zařazuje do výuky rozmanité aktivity (diskuse, výklad, netradiční úkoly, výukové programy...) - předkládá modelové situace, které dovedou žáka k závěru - zařazuje diskuse a vede žáky ke kritickému myšlení
Kompetence komunikativní	- zařazuje diskusní kroužky, besedy - předkládá žákům různé typy informací a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci - nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	- zařazuje práci ve skupinkách a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování žáky - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
Kompetence občanské	- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví - motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
Kompetence pracovní	- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku - požaduje dodržování dohodnuté kvality práce - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků - vyjmenuje, kde může získat informace o minulosti, zná instituce, kde se tyto zdroje shromažďují - orientuje se na časové ose a v historické mapě - osvojí si základní periodizaci dějin	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny (hmotné a písemné), historický čas		
- charakterizuje život pravěkých svěřáčů a lovců, popíše jejich kulturu - objasní význam zemědělství, dobytčářství - vysvětlí podmínky k přechodu k zemědělství a k řemeslnické výrobě - uvede významná archeologická naleziště	Počátky lidské společnosti - pravěk - starší doba kamenná - mladší doba kamenná (zemědělství a počátky řemesel) - doba kovů - naše země v období pravěku		
- vysvětlí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - seznámí se s projevy náboženských představ	Nejstarší civilizace - starověk - - nejstarší starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt - charakteristické rysy oblasti, náboženské představy - počátek kultury a písma		Z - orientace na mapě
- charakterizuje přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvede osobnosti řecké vědy a kultury - vyjmenuje některé nejznámější památky	Starověk - Řecko - nejvýznamnější městské státy - řecká kultura a vzdělanost	VDO – Principy demokracie jako formy vlády - demokracie, tyranie	Vv - řecké umění (architektura - sloupy) Čj - literatura - řecké báje, eposy
- popíše formy státní moci v antickém Římě - objasní význam křesťanství - vysvětlí podstatu antické demokracie - uvede některé významné památky	Starověk - Řím - království, republika, císařství - počátky křesťanství - římská kultura - střední Evropa a naše země		Vv - římské umění Čj - římské báje, mluvní cvičení, řečnictví Řecký den

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- popíše změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik - rozpozná základní rysy západoevropské, byzantské, slovanské a islámské kulturní oblasti - charakterizuje vývoj Velkomoravské říše a českého státu a vysvětlí jejich postavení v evropských souvislostech - objasní úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka - popíše znaky románské kultury a uvede příklady románské kultury	Křesťanství a středověká Evropa- raný středověk nový etnický obraz Evropy byzantská, arabská a franská říše - formování prvních státních celků v Evropě - Velká Morava a počátky českého státu - křížové výpravy - románská kultura	MKV – kulturní diferenciacce	Vv - románský sloh (architektura, památky) Čj - první písemná památka na našem území, kroniky, pověsti Ov - národ, vlast, patroni naší země
- si uvědomí postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti - charakterizuje vývoj v českém státě a jeho postavení ve střední Evropě - popíše znaky gotické kultury a uvede příklady gotických staveb - objasní konflikty mezi světskou a církevní mocí, charakterizuje vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám, vysvětlí problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci	Vrcholný středověk - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst - český stát za vlády Přemyslovců, Lucemburků - gotická kultura - kritika poměrů v církvi, husitství	MKV – lidské vztahy - předsudky a tolerance, náboženské války	Čj - kroniky, změny v českém pravopisu (J. Hus) Vv - gotické umění - architektura, památky Hv - husitské písně, chorály
- popíše vývoj v českém státě v pozdním středověku	Pozdní středověk - české země za vlády Jiřího z Poděbrad a Jagellonců		
- objasní předpoklady a příčiny zámořských objevů, popíše důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - vysvětlí pojmy humanismus, renesance - vyloží nové myšlenky žádající reformu církve	Objevy a dobývání - raný novověk - zámořské objevy a počátky dobývání světa - renesance a humanismus - reformace	MKV – lidské vztahy - předsudky a tolerance - náboženské války	Vv - renesance (architektura, malířství, sochařství) Hv - renesanční hudba
- vysvětlí pojmy absolutní moc, absolutismus, konstituční monarchie - popíše postavení českých zemí v habsburské monarchii - objasní příčiny a důsledky třicetileté války - rozpozná základní znaky baroka, uvede představitele a díla barokní kultury	Počátky nové doby - počátky absolutních monarchií (vývoj v Anglii, Francii, Rusku) - české země po nástupu Habsburků - český stát a velmoci v 15. - 17. století (třicetiletá válka, občanská válka v Anglii) - barokní kultura		Ov - typy států Vv - barokní kultura (architektura, malířství, sochařství) Hv - barokní hudba

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- vysvětlí pojem osvícenství, osvícenský absolutismus - vyloží pojem kolonie a chápe význam boje za svobodu a nezávislost - popíše situaci v českých zemích v rámci habsburské monarchie - popíše průběh revoluce ve Francii - vysvětlí pojmy absolutní monarchie, konstituční monarchie, republika, císařství	Modernizace společnosti - osvícenství, osvícenský absolutismus - vznik USA - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - Velká francouzská revoluce a napoleonské období		
- vysvětlí prudký rozvoj průmyslu, vysvětlí sociální dopad - popíše fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - vysvětlí emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky v některých revolucích - objasní emancipační hnutí českého národa, uvede hlavní představitele - vyloží úsilí o vytvoření jednotlivých národních celků - zná základní politické proudy - vysvětlí rozdílné tempo vývoje v jednotlivých částech Evropy a světa, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- industrializace, modernizace společnosti - revoluce 19. st. - řešení politických, sociálních a národnostních problémů - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2.pol. 19. st., základní rysy české politiky - procesy sjednocování v Německu a Itálii - politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) - imperialismus a kolonialismus, konflikty mezi velmocemi - občanská válka v USA	ENV - průmyslová revoluce, industrializace, modernizace společnosti a dopad na ŽP	Čj - literatura - národní obrození, romantismus Vv - klasicismus Hv - romantismus, klasicismus Ov - politické proudy
- vyloží průběh 1. sv. války - na příkladech demonstruje zneužití techniky - vysvětlí vznik ČSR a objasní sociální a národnostní problémy	Moderní doba - první světová válka, její politické, sociální a kulturní důsledky - vznik ČSR a její vývoj a problémy - nové politické uspořádání		

ČLOVĚKA A SPOLEČNOST - DĚJEPIS - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, objasní příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro ČSR a svět - popíše jednotlivé etapy války, chápe zneužití techniky - vyloží vnitřní a zahraniční politiku ČSR v období druhé republiky, protektorátu a zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech - na příkladech demonstruje antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Moderní doba - mezi dvěma válkami, 2. sv. válka - mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech - totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - 2. sv. válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, důsledky války	MKV – multikulturalita - postavení národnostní menšin v ČSR - rasismus, antisemitismus	Ov - projevy rasismu, nacismu ... Čj - meziválečná literatura, literatura v době ohrožení
- charakterizuje poválečný vývoj, který vyústil v únorové události 1948 - objasní příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - popíše znaky totalitní společnosti - zná vnitřní situaci v naší republice do roku 1989 - učí se chápat postupný rozpad východního bloku - vysvětlí vnitřní situaci v naší republice v roce 1989 a vývoj v 90. letech - posoudí postavení rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa, uvědomuje si existenci terorismu	Rozdělený a integrující se svět - Evropa a svět po roce 1945 - poválečné Československo v letech 1945-1948 únorový převrat - postavení Československa a jeho začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace - vnitřní situace v zemích východního bloku - studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků, politické, hospodářské a ideologické soupeření - vývoj v Československu do roku 1989 - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti (věda, technika, vzdělání, sport a zábava)	MV – vnímání mediálních sdělení, vliv sdělovacích prostředků	Čj - literatura 2.pol. 20. st.

5.5.2.

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět výchova k občanství vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a pomáhá žákům seznámit se s obsahem role občana demokratické společnosti, a to prostřednictvím orientace v sociální realitě. Pomáhá žákům chápat svět v jeho rozmanitosti. Žáci začínají sebepoznáním v rodině, uvědomí si svá práva, hodnotu své vlastní osobnosti, odhalují organizaci státu a mezinárodních institucí.

Vyučovací předmět se zaměřuje na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí sounáležitost k evropskému kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Důležitou součástí předmětu je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, výchova k rovnosti pohlaví, k úctě a ochraně člověka, občana, ale i uměleckých a kulturních hodnot.

Vyučovací předmět rozvíjí schopnost kritického, analytického a dialektického myšlení, praktického využití získaných poznatků, schopnost argumentace i úspěšného vedení dialogu, diskuze. Cílem je uvědomění si vlastní identity a neopakovatelnosti a formování vědomí odpovědnosti za vlastní život.

Časové vymezení předmětu

6. – 9. ročník

1 vyučovací hodina týdně

Organizační vymezení předmětu

Výuka probíhá v kmenových třídách, v prostoru podkroví, učebně informatiky a v případě potřeby i na veřejných místech mimo školu. Ve vyučovací hodině je využito frontální vyučování, výklad, diskuze, besedy, práce s textem, skupinové vyučování, samostatné práce, referáty, soutěže, testy, hry a projekty spojené s prezentací a obhajobou. Ve spolupráci se společností Člověk v tísni jsou žákům promítány tematicky zaměřené dokumentární filmy spojené s následnou besedou.

Průřezová témata

OSV (sociální rozvoj, osobnostní rozvoj)

VDO (občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie)

EGS (Evropa a svět, jsme Evropané)

MKV (kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)

ENV (lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí)

MDV (tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu, vliv médií na společnost)

Výchovné a vzdělávací strategie

Občanská výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáky k:

- využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení, k propojení získaných poznatků do širších celků, k nalézání souvislostí
- hodnocení a třídění získaných poznatků, vyvozování závěrů
- tvořivému přístupu k řešení problému
- vyhledávání informací a k práci s nimi
- kritickému myšlení a schopnosti hájit svá rozhodnutí
- jasnému a kultivovanému formování a vyjadřování myšlenek
- naslouchání promluvám druhých lidí a vhodné reakci na ně
- spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání si a pomoci
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- umění hodnotit svoji práci i práci ostatních
- znalosti legislativy a obecných morálních zákonů a jejich dodržování
- respektování názorů ostatních
- formování volných a charakterových rysů
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, při kterých musí žáci čerpat z různých informačních zdrojů, a tak rozvíjí schopnost žáků pracovat s různými druhy informací a ty pak využít při tvorbě referátů, projektů atd. - podporuje u žáků zájem o objevování, hledání a používání různých informací a práci s nimi - zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů
Kompetence k řešení problému	- vede žáky ke kritickému myšlení - klade otevřené otázky - zadává témata pro skupinovou práci, vede žáky k nalezení informací jejich kritickému posouzení, zorientování se a ke schopnosti vyřešit objevené problémy - učí žáky ptát se po příčinách problému - volí rozmanité aktivity, diskuze, netradiční úkoly, aplikuje herní formy
Kompetence komunikativní	- se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků - vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu - podněcuje žáky k argumentaci - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky – diskuze, besedy - nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální	- pracuje s žáky ve skupinách , vede je ke spolupráci, k vytvoření jasných pravidel a jejich respektování - vede žáky k respektování názoru druhého a o podělení se o výsledky své práce - hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok, podněcuje jejich sebedůvěru - podněcuje žáky, aby na základě jasných kritérií sami hodnotili svoji práci - podporuje vytvoření příjemné atmosféry při práci a vzájemnou toleranci
Kompetence občanské	- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - vede žáky k zodpovědnému přístupu při plnění zadaných úkolů - podněcuje v žácích zájem o aktuální dění v zemi i ve světě v kontextu s Evropou - vybírá témata adekvátní věku žáků - učí žáky obhajovat své právo na názor, ale respektovat názory druhých - ukazuje žákům, kam vedlo porušování práv v minulosti, ale i v současnosti - ukazuje žákům rozličné kulturní i duchovní hodnoty a tradice - motivuje u žáků zájem o odlišné kultury
Kompetence pracovní	- pomáhá žákům podle potřeby při cestě ke správnému řešení a dodává jim sebedůvěru - učí žáky správnému používání techniky a vybavení - vede žáky důslednou kontrolou a osobním příkladem k zodpovědnosti a získávání dobrých pracovních návyků - požaduje dodržování dohodnuté kvality práce - rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním včasného a důsledného plnění úkolů - vede žáky k využívání získaných dovedností v běžné praxi

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	Lidská setkání Přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen	MKV – Kulturní diferenciací - respektování odlišností různých etnik (Člověk v tísní)	
	Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy, konflikty v mezilidských vztazích		VkZ 6.r.
Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi.	Majetek Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana. Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví		Dokumentární film ve výuce – ve spolupráci se sdružením Člověk v tísní
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Naše obec, region, kraj Důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	VDO – Formy participace občana v pol. životě – obec, region (projekt)	Projekt v rámci předmětu – naše město, region (práce ve skupinách) Beseda – odpady
Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Naše vlast Pojem vlasti a vlastenectví, zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti, státní svátky, významné dny	MV – Kritické čtení a vnímání med. sdělení - rozlišování bulvárních prvků od informativních a společensky významných (aktuality) OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace - psychohygienu – zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace - sociální rozvoj – poznávání lidí	Z Čj – pověsti

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák Zhodnotí nabídku kulturní institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají. Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí. Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady. Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání. Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání. Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky. Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	Kulturní život Rozmanitost kulturních projevů, kulturních hodnot, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia	MV – Interpretace vztahu med. sdělení a reality – Život mezi lidmi – faktický a fiktivní obsah (Český sen) -vliv médií na každodenní život MKV – Etnický původ – rovnocennost etnických skupin a kultur, rasová nesnášenlivost	Divadlo Kino
	Majetek, vlastnictví Formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana		
	Naše vlast Státní symboly, pojem vlasti a vlastenectví		HV - hymna
	Právní základy státu Znaky státu, typy a formy státu Principy demokracie Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu Právní řád ČR Význam a funkce právního řádu Protiprávní jednání Druhy a postihy protiprávního jednání Právo v každodenním životě Zásady lidského soužití Morálka a mravnost	VDO – Principy dem. jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – Život mezi lidmi – vliv médií na každodenní život (Český sen), předvolební kampaň - vnímání mediálních sdělení VDO – formy participace občanů v politickém životě – volby, začlenění do veřejného života MKV – Lidské vztahy – rodinné a vrstevnické vztahy OSV – mezilidské vztahy – dobré vztahy, empatie, skupiny (hry) - komunikace – asertivní komunikace, verbální i neverbální, komunikační dovednosti	Projekt v rámci předmětu – Ostrov (skupinová práce – zásady přežití na ostrově, pravidla, řád, zákony) Projekt Rubikon – právní povědomí mládeže (09)

ČLOVĚK A SPOLEČNOST – VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života. Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek. Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnost, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Podobnost a odlišnost lidí Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál		
	Vnitřní svět člověka Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí		
	Osobní rozvoj Životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji		
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem. Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám. Rozpoznává netolerantní, rasistické a xenofobní a extremistické projevy v chování lidí, zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	Lidská práva Základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace	VDO – Občan, občanská společnost a stát – právo, spravedlnost, Listina základních práv a svobod (projekt)	
	Vztahy mezi lidmi Osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	MV – vnímání mediálních sdělení	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST - VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci. Zhodnotí a doloží na příkladech význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení. Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství, provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci. Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů. Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady.	Zásady lidského soužití Svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování, dělba práce a činnosti, výhody spolupráce lidí, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti Právní základy státu Státní občanství, Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce Státní správa a samospráva Orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly Principy demokracie Politický pluralismus, sociální dialog, význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád ČR Orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů. Protiprávní jednání Trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě Význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, styk s úřady Peníze Funkce a podoby peněz, formy placení, rozpočet rodiny, státu, význam daní	VDO – Občanská společnost a škola – spolupráce školy se správními orgány obce (beseda) MKV – Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého občana (beseda se sociální pracovníci) VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – Ústava - základní zákoník země	

Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané . Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti. Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu. Popíše začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování. Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy. Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory.	Výroba, obchod, služby jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství Nabídka, poptávka, trh, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání Evropská integrace Podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR Mezinárodní spolupráce Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody, významné mezinárodní organizace Globalizace Projevy, klady, zápory, významné globální problémy, způsoby jejich řešení	VMEGS – Jsme Evropané – EU a ČR (pol. hledisko)	Závěrečná seminární práce
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu. Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání.		MV – vnímání mediálních sdělení	

5.6.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

ČLOVĚK A PŘÍRODA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

FYZIKA
CHEMIE
PŘÍRODOPIS
ZEMĚPIS

5.6.1.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logické uvažování
-

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřítel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderná reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomová teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací - vyžaduje používání odborné terminologie - vede k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty
Kompetence k řešení problémů	- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalézání problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
Kompetence komunikativní	- zadává skupinovou práci, která je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi - vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
Kompetence sociální a personální	- vede žáky ke spolupráci při řešení problému využíváním skupinového a inkluzivního vyučování - navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu odpovědnosti - vede žáky k ochotě pomoci
Kompetence občanské	- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů - podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
Kompetence pracovní	- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa.	Látky a tělesa Měřené veličiny-délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas		.říjen-osobnosti
Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí. Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů.	Skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difúze		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles.	Pohyb těles. Síly Pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý		
Změří velikost působící síly.	Gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa		
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici.	Tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí. Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů		
Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích.	Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí		
Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů.	Rovnováha na páce a pevné kladce		
Žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů.	Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon - hydraulická zařízení. Hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře		
Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní.	Archimédův zákon - vztlková síla, potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa. Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh.	Energie Formy energie - pohybová a polohová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon,		.
Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem.	Přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny		
Žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí.	Zvukové děje Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu		
Žák sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu.	Elektromagnetické a světelné děje Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač		
Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů. Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. Vlastnosti světla - zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění		.

ČLOVĚK A PŘÍRODA - FYZIKA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí. Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností.	Elektromagnetické a světelné děje Elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla, elektrický náboj, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, střídavý proud, stejnosměrný elektromotor, transformátor, vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech, polovodičích, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními.		
Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní.			
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh.	Vlastnosti světla - zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně), zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně), rozklad bílého světla hranolem		
Žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu	Jaderná energie Jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením	ENV – základní podmínky života – přírodní zdroje energetické	
Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. Žák objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností. Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí.	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Vesmír Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze Hvězdy – jejich složení		

5.6.2.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět chemie se vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Vyučování probíhá v odborné pracovně zeměpisu a chemie. Třída je propojena s kabinetem.

Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi, upozorňuje na nebezpečné chemické látky a přípravky

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s demonstračními pokusy
- Práce ve skupinách je značně omezena prostorem i vybavením učebny. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny a laboratorní řád je jejím nedílným vybavením a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty:

Člověk a příroda:

- zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, rozmístění rafinérií a chemického průmyslu a stav životního prostředí
- přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví
- fyzika – vlastnosti látek
- matematika – práce s tabulkami a chemické výpočty

Předmětem prolínají průřezová témata, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince.

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu a hledání souvislostí mezi jevy, jejich vysvětlení - vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek - dává žákům možnost formulovat závěry na základě pozorování a pokusu
Kompetence k řešení problému	- předkládá problémové situace související s učivem chemie - dává žákům možnost volit různé způsoby řešení - možnost obhajovat svá rozhodnutí - vede k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení - vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty - klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
Kompetence komunikativní	- vede žáky ke správnému používání chemických symbolů a značek - podněcuje argumentaci žáků - zadává úkoly, při kterých žáci navzájem komunikují
Kompetence sociální a personální	- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat - podněcuje žáky ke smysluplné diskusi - vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých
Kompetence občanské	- společně se žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny laboratorní řád - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí - vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
Kompetence pracovní	- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení - vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví ostatních) - zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

ČLOVĚKA A PŘÍRODA - CHEMIE - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje látky podle vlastností, posuzuje jejich nebezpečnost podle výstražných značek, objasňuje chování při úniku nebezpečných látek	Vlastnosti látek, zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a mimořádné události		
- rozlišuje směsi a chemické látky, umí použít vzorec pro výpočet molární hmotnosti - prakticky zvládá filtraci a krystalizaci - charakterizuje vodu a vzduch jako směsi, uvede příklady jejich znečištění a následnou likvidaci - vysvětlí podstatu smogu a význam minerálních pramenů	Směsi, voda, vzduch		
- vysvětluje a používá pojmy atom a molekula - zapisuje, poznává a třídí chemické prvky - orientuje se v PSP - rozlišuje chemické sloučeniny, charakterizuje je podle vlastností a použití, rozlišuje kovy a nekovy, poznává a zapisuje ionty	Částicové složení látek, prvky a chemické sloučeniny		
- ovládá názvosloví oxidů, sulfidů a halogenidů - porovnává vlastnosti a použití prakticky významných oxidů, kyselin a hydroxidů - pojmenovává ionty - využívá pojmu oxidační číslo - vysvětluje vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na ŽP a opatření, kterými jim lze předcházet - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem	Oxidy, kyseliny a hydroxidy		
- poznává skupiny solí podle vzorců, porovnává vlastnosti a použití prakticky významných solí a jejich vliv na ŽP	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté		

ČLOVĚKA A PŘÍRODA - CHEMIE - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, poznává slučování a rozklad, neutralizaci, uvádí příklady jejich praktického využití, přečte jednoduché chemické rovnice, využívá zákon o zachování hmotnosti a vypočítá hmotnost výchozí látky a produktu - používá pojmy molární hmotnost a látkové množství	Chemické reakce a klasifikace chemických reakcí		
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu - vysvětluje a uvádí příklady redoxních reakcí, exotermických a endotermických	Klasifikace chemických reakcí Faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí Chemie a elektřina		
- rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie, uvede příklady produktů zpracování ropy - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití - určí podmínky fotosyntézy, zapíše rovnici reakce - uvede příklady zdrojů a význam bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů (dusíkatých sloučenin)	Uhlovodíky, paliva, deriváty uhlovodíků a přírodní látky		
- posoudí význam chemie pro společnost - zná využití pesticidů, léčiv, detergentů, plastů a syntetických vláken a posuzuje jejich vliv na ŽP a zdraví člověka - vysvětlí a uvede příklad biotechnologie, recyklace, bezodpadové technologie - vysvětlí princip výroby plastů - posuzuje hořlaviny podle nebezpečnosti - objasní chování při požáru	Chemický průmysl v ČR Průmyslová hnojiva Plasty a syntetická vlákna Detergenty, pesticidy a insekticidy Léčiva a návykové látky Hořlaviny	ENV – lidské aktivity – průmysl a životní prostředí	

5.6.3.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Přírodopis je koncipován jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů.

Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů (skupin organismů), jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Taxonomie je redukována, výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným fyziologickým a ekologickým informacím.

Předmět **Přírodopis** zahrnuje celý obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (vzdělávací oblast Člověk a příroda) a tématický okruh Neživá příroda (vzdělávací obor Zeměpis). Dále zahrnuje tématické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova v RVP ZV: Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí.

Zároveň naplňuje výstupy RVP ZV tématických okruhů Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, Změny v životě člověka a jejich reflexe a Hodnota a podpora zdraví ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Přírodopis se vyučuje od 6. ročníku do konce 9. ročníku. Týdenní hodinová dotace v 6. – 7. ročníku jsou 2 hod, v 8. roč jsou 3 hod s realizací vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a v 9. roč. je 1 hod týdně.

Hodiny přírodopisu probíhají ve specializované učebně přírodopisu, která je vybavena televizorem a videem. Pro praktické cvičení jsou k dispozici monokulární mikroskopy a lupy. Realizace výstupů tématického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce probíhá v rámci hodin přírodopisu v učebně.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, nástěnné mapy), který je doplněn tématickými diskusemi, referáty žáků, příležitostnými exkurzemi a dlouhodobými projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - zadává samostatnou práci - referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet...) a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení - kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů - při hodinách Př systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků - vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědě a poznávání
Kompetence k řešení problému	- svými výkony v hodinách Př vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání „problému“ a jeho řešení - zadává žákům problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení - při řešení problému umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení
Kompetence komunikativní	- otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech - vyjadřuje se jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků - zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)
Kompetence sociální a personální	- zadává žákům skupinovou práci a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení) - veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy - skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe
Kompetence občanské	- je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem - důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejenom ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude
Kompetence pracovní	- v rámci laboratorních cvičení učitel umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů - důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností - zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Rozliší základní projevy a podmínky života na Zemi	Vznik života na Zemi Život na Zemi - projevy a podmínky života - rozmanitost přírody, vztahy mezi organismy	ENV- základní podmínky života	Z – přírodní obraz Země Z – Země jako vesmírné těleso
Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody Aplicuje praktické metody poznávání přírody	Zkoumání přírody - pozorování lupou a mikroskopem		
Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin a živočichů, objasní funkci jednotlivých organel	Základní struktury života - buňka rostlinná, živočišná		
Popíše základní rozdíly mezi organismy jedno a mnohobuněčnými Vysvětlí význam a zásady třídění organismů	- organismy jedno a mnohobuněčné Soustava organismů		
Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka	Viry Bakterie Sinice		
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Houby		VkZ – ochrana před přenosnými chorobami
Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníku	Lišejníky Řasy		
Porovná vnější a vnitřní stavbu skupin živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin	Přehled organismů - Prvoci a bezobratlí		
Uvede příklady výskytu organismů v různém prostředí a vztahy mezi nimi Rozlišuje příklady ekosystémů, objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Organismy a prostředí- Společenstvo organismů., ekosystém		
Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	Ochrana přírody		

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Porovnává vnější a vnitřní stavbu skupin živočichů, vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických skupin Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů	Vývoj, vývin a systém živočichů – - strunatci, - obratlovci – mihule, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci		Z – rozšíření živočichů, využití světového oceánu
Vysvětlí princip základních fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin	Fyziologie rostlin - fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, producenti v přírodě		
Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky, přes pletiva k orgánům Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších a nižších rostlin (kořen, stonek, list, květ, plod, semeno, výtrus)		
Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Systém rostlin - poznávání, zařazování zástupců mechorostů, kapradin, nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných, dvouděložných)		
Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Rostliny a prostředí Chráněné rostliny	ENV — ekosystémy (herbář)	
Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Společenstva - les, vody a mokřady, louky, pastviny, pole a sídelní aglomerace		
Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti při poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody		

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané druhy živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy Zná problematiku ohrožení a ochrany savců Odvodí na základě pozorování zákl. projevy chování živoč. v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí	Vývoj a přizpůsobení savců prostředí Vnitřní a vnější stavba těla savců Rozšíření živočichů v hlavních biomech světa Význam, ochrana živočichů a projevy chování živočichů	ENV – ekosystémy – savci v krajinách	
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Vysvětlí podstatu pohlavní a nepohlavní rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Fylogeneze člověka Anatomie a fyziologie člověka - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgánů, orgánových soustav, - vyšší nervová činnost - hygiena a duševní činnost Ontogeneze člověka - rozmnožování - nitroděložní vývoj - vývin jedince Dědičnost a proměnlivost organismů. - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	ENV – vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví	D – vývoj člověka
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a léčby Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla Uplatňuje zásady prevence nemocí	Poškození lidského organismu - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí - závažná poranění a život ohrožující stavy Významní biologové a jejich objevy		D – významní vědci a jejich objevy

ČLOVĚK A PŘÍRODA – PŘÍRODOPIS – 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek Určuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Popíše význam paleontologie Dokáže popsat geologickou stavbu ČR Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života Dokáže uvést příklady a vyzvednout rozdíly mezi přirozenými a člověkem vyvolanými změnami v přírodě Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na ŽP Objasní pojem ekologické katastrofy	Vznik a stavba Země Nerosty a horniny - krystalografie - vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam - určování Vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky Geologická období Země - starohory, prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory - paleontologie Geologický vývoj a stavba ČR Sféry Země Atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra Přirozené změny v přírodě Změny v přírodě vyvolané člověkem Vztah příroda a společnost Ekologické katastrofy	ENV – vztah člověka k prostředí (ekologické problémy)	Z – stavba Země Z – těžba hornin a nerostů M – prvky souměrnosti Z – sopečná činnost, zemětřesení Z – geologická stavba ČR

5.6.4.

ČLOVĚK A PŘÍRODA

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně. Zeměpis se vyučuje v odborné učebně spolu s chemií. Řád učebny je nedílným vybavením, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka závazné.

Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Součástí hodnocení je orientace žáka na mapě, práce s mapou a atlasem, práce s tabulkami a pracovními sešity, samostatné tematické domácí práce a orientace v aktuálních událostech.

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie – znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika – sluneční soustava, vesmír...
- přírodopis – rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...
- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel vede žáky k: - vyhledávání, shromažďování a porovnávání informací - používání odborné terminologie - nalézání souvislostí mezi získanými poznatky - využívání vlastních zkušeností
Kompetence k řešení problému	- využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům - argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajobě svých výroků - odpovědím na otevřené otázky - práci s chybou
Kompetence komunikativní	- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
Kompetence sociální	- využívání skupinového vyučování - vytváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání - ochotě pomoci a pomoc požádat - občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku
Kompetence občanské	- dodržování pravidel slušného chování - pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje - tomu, aby brali ohled na druhé - vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
Kompetence pracovní	- dodržování pravidel bezpečného chování v terénu - vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- přiměřeně používá základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře - umí pracovat s globusem, buzolou, různými druhy map a plánů	Globus a mapa <u>Praktický zeměpis</u> - komunikační, geografický a kartografický jazyk Geografická kartografie a topografie		
- hodnotí postavení Země ve vesmíru, srovnává ji s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních případech tvar planety Země - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	Země jako vesmírné těleso Krajinná sféra Přírodní sféry na Zemi Přírodní oblastmi na regionální úrovni Krajina	ENV – ekosystémy (typy krajiny)	Př - vznik a vývoj Země Př – litosféra (stavba Země)
- lokalizuje na mapách hlavní politické a sociální problémy v jednotlivých krajinách a vysvětluje jejich příčiny - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohy, rozlohu, přírodní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a států.	Světadíly - obecně, oceány Makroregiony – Afriky (přírodní, politická, hospodářská, demografická charakteristika)	VMEGS – Africké listy (Evropa a svět nás zajímá)	Př – endemie regionů (fauna, flóra) Př – nemoci regionů (malárie, HIV...)

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 7. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, jádra a periferní zóny - lokalizuje na mapách hlavní politické a sociální problémy v jednotlivých krajinách a vysvětluje jejich příčiny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů a vybraných států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich	Makroregiony – Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie (přírodní, politická, hospodářská, demokratická charakteristika), jejich vybrané oblasti		Př – endemiti regionů (fauna, flóra) M – celá čísla, racionální čísla, procenta (grafy, tabulky)

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 8. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti, potenciál a bariéry, makroregiony a vybrané státy - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly a co je jejich příčinou - popisuje a hodnotí vlivy člověka na přírodu a zdraví člověka	Evropa, makroregiony (Středomoří, Balkán, východní Evropa, Skandinávie, střední a západní Evropa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice) - objevujeme svět – st. evropské symboly - Evropa a my - EU a ČR (geografické hledisko)	
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje ČR v evropském a světovém kontextu	ČR		

ČLOVĚK A PŘÍRODA - ZEMĚPIS - 9. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- přiměřeně, jednoduchou formou, hodnotí a porovnává společenské a hospodářské podmínky a prostředí v jednotlivých přírodních krajinách na Zemi - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti - uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních institucích, organizacích a integracích států - jednoduše popisuje místní krajinu - vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště a školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu a možnosti jeho dalšího rozvoje - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyb a dynamiku, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí vliv přírodních podmínek na lidská sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy	Obyvatelstvo, průmysl... Staňkovsko místní region a regiony ČR Obyvatelstvo světa Lidé na Zemi, lesy a voda jako přírodní zdroje, zemědělství - obživa lidí, cestovní ruch, průmysl a doprava, rozvojové a vyspělé země Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Světové hospodářství Politická bezpečnostní a hospodářská seskupení států, hlavní světová konfliktní ohniska, geopolitické procesy	ENV – Vztah člověka k prostředí (ekologické problémy)	

5.7.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

UMĚNÍ A KULTURA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

**HUDEBNÍ VÝCHOVA
VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

5.7.1.

UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova. Hudební výchova zpracovává vzdělávací oblast hudební výchovy. Hudební výchova na ZŠ směřuje k rozvoji žákovy hudebnosti a k vytvoření kladného vztahu k hudbě. Žák se učí vnímat hudbu jako důležitou součást života jedince i celé společnosti prostřednictvím aktivit vokálních (práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu), instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových. Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k získávání orientace v širokém množství hudebních stylů a žánrů minulosti i současnosti a k pochopení odlišné hudební kultury různých národů a národností.

Časové vymezení předmětu je jedna hodina týdně ve všech ročnících. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v odborné učebně hudební výchovy s využitím audiovizuální techniky. Podle charakteru učiva jsou užívány tyto formy a metody práce: skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení	Učitel - vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k vyhledávání, shromažďování, třídění a porovnávání informací. - vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využitím v praxi, k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů - umožňuje každému žákovi zažít úspěch - stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
Kompetence k řešení problémů	- sleduje při hodině pokrok všech žáků - vede žáky k vzájemnému naslouchání - předkládá žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů - vede žáky ke správným způsobům řešení problémů - pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
Kompetence komunikativní	- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat - vede žáky k vyjadřování vlastního názoru a jeho obhájení, k toleranci názoru druhých
Kompetence sociální a personální	- vede žáky k vzájemnému naslouchání a k tomu, aby brali ohled na druhé - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - umožňuje každému žákovi zažít úspěch - vede žáky k efektivní spolupráci a k chápání odlišných kvalit svých spolužáků, k respektování pravidel při týmové práci
Kompetence občanské	- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl - umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků - vede žáky k respektování názorů druhých, k tomu, aby chránili a oceňovali naše kulturní tradice a aktivně se zapojovali do kulturního dění
Kompetence pracovní	- sleduje při hodině pokrok všech žáků - vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů, k užívání různých nástrojů a vybavení - vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

UMĚNÍ A KULTURA – HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas) - správné dýchání a držení těla, hlasová a dechová cvičení - význam not - tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní - rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny		ČJ,M Prv – zima Čj – říkanky, dechová cvičení Vv
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře,) - rytmizace, hudební hry(ozvěna) - dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - zná klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek,		Vv – zimní okna, mráz Čj – melodie vět Tv – tanečky, pochod
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	vybrané vánoční koledy (viz hudební nástroje) podle zvuku varhanní hudby pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu		

Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Provádí hudebně pohybovou činnost Držení těla (chůze, jednoduché taneční hry, pochod) Poslechové činnosti - kvality tónů - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		Projekt Chodsko (08) Projekt Žakovský ples (08) Vv – výtvarné vyjádření hudby
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Poslechové činnosti - hudební výrazové prostředky, hudební prvky, (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka...)		Čj – říkadla Vv - rytmus
Nabídka poslechových skladeb: Hymna ČR ukolébavky, vánoční koledy a písně A. Vivaldi: Čtvero ročních období O hluchém bubnu Jak se kontrabas zamiloval Nabídka pro nácvik písní: vánoční koledy – Štěstí, zdraví, Já malý přicházím aj. - Dělán, Káča našla ptáče, Když jsem já sloužil apod.. Nabídka pro zpěv z tancem: Marjanko, Marjanko, Na tý louce zelený, Indiánské rytmy			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) - kánon		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Čj – říkadla Vv - ilustrace Vv – Vánoce
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď apod.) - rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písni - pojmy notová osnova, noty, houslový klíč, pomlky, takty - doprovod na jednoduché hudební nástroje - vybrané vánoční koledy		PČ – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře,) - rytmižace, hudební improvizace hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle - pohyb podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat - pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem		
Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		

Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - umělá a lidová píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků		
Nabídka pro poslechové skladby: I. Hurník – Nedokončená pohádka, B. Smetana – Pochod komediantů V. Trojan – Žabák Nabídka pro nácvik písní: vánoční koledy - Štěstí, zdraví; Já malý přicházím aj. Dělání; Káča našla ptáče; Dů, kravičky, dů; Když jsem já sloužil a další podle zájmu dětí Nabídka pro zpěv s tancem: Marjánko, Marjánko; Ach, synku, synku; Na tý louce zelený			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon) - vytleskávání a taktování dvoučtvrtečního a tříčtvrtečního taktu - notová osnova - čtení notového zápisu - takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, - nota celá, půlová, čtvrtěová, - pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - naučí se zpívat vybrané písně - správné dýchání		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice
Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	rozliší rytmus valčíku a polky umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) umí pohybově vyjádřit hudbu - nástroje dechové, smyčcové, žestové a doprovod na rytmické nástroje		
Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď),		

Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		
Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti - kvality tónů, vztahy mezi tóny (akord) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...)		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	B. Smetana a A. Dvořák díla B. Smetany a A. Dvořáka poslechem rozezná hudební nástroje vážná hudba, zábavná, slavnostní		
Nabídka pro poslechové skladby: W. A. Mozart – Menuet B. Smetana – Luisina polka, Má vlast (Vltava) varhanní hudba, různé hudební nástroje Nabídka pro nácvik písní: Slunéčko zachází za hory, Slunce za hory, Koulelo se, koulelo, Až já pojedu přes ten les, Komáři se ženili, Když jsem jel do Prahy, Já nechci žádného, Červený šátečku, Kdes, kukačko, kdes, Okolo Třeboně, A já su synek, vánoční koledy a další nácvik hymny ČR Nabídka pro zpěv s tancem: polkový, valčíkový krok Měla babka čtyři jabka - mazurka			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 4. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či v dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti - pěvecký a mluvený projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 taktu) - dvojhlas a vícehlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - hudební rytmus (realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu) - dvojhlas správné dýchání		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování, lidové zvyky a tradice
Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu - pojmy repetice, houslový klíč - délky not a umí je zapsat - pozná dynamická znaménka p, mf, f - stupnici C dur (názvy not) - nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovod písní na rytmických nástrojích - rytmizace říkadel - jednodílná písňová forma(a-b)		
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, a stylizace, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace		

Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí hudební elementární improvizace	Hudební doprovod - akcent těžké doby v rytmickém doprovodu, hudební hry - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních, výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - seznámí se s názvy symfonických básní cyklu Má vlast - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti - pohybový doprovod znějící hudby- taktování, taneční kroky, pantomima		
Nabídka poslechových skladeb: B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Šárka L. Janáček – Pilky W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba vánoční hudba valčíky (J. Strauss aj.) Nabídka pro nácvik písní: Beskyde, Beskyde, Na našem dvoře, Už ty pilky, Muzikant, Ten chlumecký zámek, Valčíček, Kolik je na světě věcí, Marjánko, Žežulka, Voláme sluníčko, Kdyby byl Bavorov, Náchodský zámček, Zlaté střevíčky, Červená řeka, Tři čuníci, Okoř, Růže z Texasu, vánoční koledy aj. Nabídka pro zpěv s tancem: variace kroky polkové, valčíkové, mazurka			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 5. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či v dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena) - hudební rytmus (realizace písni ve 2/4 taktu) - dvojhlas (kánon a lidový dvojhlas) (rozvíjení činností z 1. období) - dvojhlas a vícehlas (prodleva, dvojhlasé písni) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)		Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Vv – Vánoce Pč – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice
Orientuje se v zápisu jednoduché písni či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	Grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu - pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení - basový klíč - noty v rozsahu c1 – g2 v houslovém klíči - krajové lidové tance - taktování čtyřčtvrteční takt - původ státní hymny		koncert ván. hudby
Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře) - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) - smyčcové nástroje – housle, violoncello, kontrabas - dechové nástroje – trubka, pozoun, lesní roh - hudební nástroje v symfonickém orchestru		

Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby			
Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí hudební elementární improvizace	Hudební doprovod - hudební hry, jednoduchý doprovod, hra na tělo, pantomima		
Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních, výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj (rozvíjení činností z 1. období) - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření)		
Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet) - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů) Poslechové činnosti - zvukomalba, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - poslouchá vybrané skladby - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - pozná varhanní hudbu - pozná vánoční hudbu a vánoční koledy		
Nabídka poslechových skladeb: L. Janáček – Říkadla, Lašské tance B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet Händel – Vodní hudba J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert Nabídka pro nácvik písní: Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Čtyři koně, Sedlák, sedlák – furiant, Sívá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíc, aby spal aj., písně J. Uhlíře a K. Šípa, trampské písně			

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 6. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Vokální činnosti</u> - intonace vzestupné a sestupné řady tónů, intonace stupnic dur - lidový dvojhlas - mollová stupnice melodická		
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	<u>Poslechové činnosti</u> - kontrast a gradace - hudební nástroje v lidové hudbě - opera, opereta, muzikál, balet, melodram - píseň a její hudební forma - akord		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Hudebně výrazové prostředky Franz Schubert, Richard Wagner, Giuseppe Verdi, Josef Mysliveček, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Zdeněk Fibich, Josef Suk		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnost - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje - hra na tělo, rytmické hádanky - variace		
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Hudebně pohybové činnost - taktování 2/4 a 3/4 taktu - vyjádření hudby a nálady pohybem - dramatizace písní		

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 7. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	<u>Vokální činnosti</u> - písně lidové i umělé - polyfonie - zásady hlasové hygieny - mollová stupnice harmonická - dynamika v písni		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	<u>Poslechové činnosti</u> - polyfonie - kánon a fuga - koncert - sonáta, sonátová forma - symfonie - hudba duchovní a světská muzika		
	Tance J. S. Bach, A. Vivaldi, W. A. Mozart		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Instrumentální činnost</u> - vytleskávání rytmu písní - interpretace písní na sólový nástroj - tvoření jednoduchých doprovodů na Orffovy nástroje		
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<u>Hudebně pohybové činnost</u> - polka, valčík, moderní tance - pantomima - dramatizace písní - taktování 2/4, 3/4, 4/4 taktu, střídání taktu v písni		

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 8. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	<u>Vokální činnosti</u> - zpěv lidových i umělých písní různých období - kánon - stupnice dur i moll		
	<u>Poslechové činnosti</u> - hudba artificiální a nonartificiální - jazzová hudba - rock and roll - Beatles		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- rocková hudba, ostatní hudební styly - poslech skladeb různých období - renesance, baroko, klasicismus, romantismus, hudba 20 století		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Instrumentální činnost</u> - rytmický doprovod, písní, tvoření předeher, meziher a doher písní - interpretace písní na sólový nástroj dle schopností žáků		
- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	<u>Hudebně pohybové činnost</u> - vlastní pohybové ztvárnění písní či skladby - taktování		

UMĚNÍ A KULTURA - HUDEBNÍ VÝCHOVA - 9. ročník			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	<u>Vokální činnosti</u> - písně různých období, opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku a přesnou intonaci - orientace v notovém záznamu jednoduché melodie		
- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	<u>Poslechové činnosti</u> - česká hudba - počátky, hudební renesance, baroko, klasicismus, romantismus, 20. století - česká populární hudba - harmonizace (tónika, subdominanta, dominanta)		
	- B. Smetana, A. Dvořák		
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<u>Instrumentální činnost</u> - hudební doprovod, reprodukce rytmu skladby, rozlišení těžkých a lehkých dob		
	<u>Hudebně pohybové činnost</u> - pohybové vyjadřování hudby, reakce na změny v proudu znějící hudby - taktování		

5.7.2.

UMĚNÍ A KULTURA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast umění a kultura umožňuje žákům jiné, než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

Výtvarná výchova je vyučována v 1.-9. ročníku dle tabulace učebního plánu. Výuka probíhá většinou v odborné učebně výtvarné výchovy popř. v kmenové třídě. V případě nutnosti i může vyučování probíhat i mimo budovu školy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, týmová práce, samostatná práce a projekty.

Kompetence k učení	Učitel: - zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost - využívá hodnocení ke kladné motivaci pro další výtvarnou práci, vede žáky k sebehodnocení
Kompetence k řešení problému	- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek - zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
Kompetence komunikativní	- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování názorů) - podporuje týmovou spolupráci žáků a spolupráci žáků mezi sebou
Kompetence sociální a personální	- umožňuje zažít úspěch každému žákovi - zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků - zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví - aktivně zapojuje žáky do kulturního dění ve škole nebo ve městě
Kompetence pracovní	- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů - vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů a vybavení - posiluje vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich <u>jednoduché vztahy</u> -podobnost, rytmus, kontrast, ilustrace, hra s barvou (např. barevné skvrny, využívání hustoty barev, monotyp, kresba kouře mraků apod., dekorativní práce - rytmické řazení barev, vzorů)		Čj – psaní – rozvoj jemné motoriky
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	<u>Uspořádání objektů do celků</u> -uspořádání na základě jejich výraznosti <u>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> - manipulace s objekty, utváření subjektivních postojů, emoce, např. tematické práce - výtvarná vyprávění, ilustrace pohádek, ilustrace silného zážitku... uplatňování fantazie, hra		Čj Hv - hudební pohádky Pč - čert a Mikuláš
Vyjádřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	<u>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením</u> -hledisko jejich vnímání, vyjádření podnětů vizuálních, hračky, objekty - modelování a organizace prostoru, koláž z trhaného papíru, loutky...(barevnost)		Prv Pč Hv
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění, hračky, objekty, (výstavy, ilustrace), společné hodnocení práce		Prv Pč
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření), osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování		Čj - Vánoce Prv – Vánoce, rodina Hv
Seznamuje se s volbou vhodných výrazových prostředků	Vhodný formát, materiál, barevnost, technika Kresba - tužkou (jen měkké tuhy), pastelkou, štětcem. Rozvoj plynulého pohybu celou rukou. Dostatečný formát. Malba - suchý nebo mokrá materiál		Čj – plynulý rozvoj pohybu celé ruky Pč Tv Hv

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše -prostor, kontrast, vzájemné působení, (klasifikace barev), např. otisky barevných skvrn, rozpijení v barevném podkladu, uvědomělý výběr barev, vyžití monotypu, kresba do mokrého podkladu, negativ-pozitiv, modelování		
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celků -uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, utváření subjektivních postav, emoce, pohyb těla, např. koláže, domalov. koláže, různé tisky, frotáže, jednoduché cvičení postřehu obrazové paměti a jejich dotváření, (fantazie, hra)		
Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením -hledisko jejich vnímání, vyjádření podnětů hmatových, sluchových. Ilustrace textů, (formát, materiál)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Ilustrace, textů, volná malba, (ilustrátoři dětských knih, fotografie). Porovnávání svých pozorování. Vyhledávání zajímavostí.		
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky. Odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření		
Seznamuje se s volbou vhodných výrazových prostředků	Kresba uhlím, křídou, slabým fixem. Formát přiměřený záměru.		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty): porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Tvary, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy, jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - linie, světlo a stín, skulptura, (výrazové vlastnosti barev), hra se skvrnou - postupné rozlévání barvy a postupné dotváření obrazu dokreslováním, modelování		
V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Uspořádání objektů do celků na základě vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření, pohyb těla, např. kreslení a malování věcí, zvířat, osob - domalovávání čar, písmen, otisků, (nálady, představy)		
Vyjádřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Vyjádření podnětů čichových, chuťových, pohybových, (technika, uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení)		
Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Skulptura, (film, reklama), beseda. Vyjádření svých pocitů.		
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), porovnávání s vlastní interpretací		
Seznamuje se s volbou vhodných výrazových prostředků	Kresba suchým a mastným pastelem, dřívkem, perem		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny. Pohyb těla a jeho umístění v prostoru. Např. besedy, výstavy. Liniová kresba, lavírování, tónování, otisky, koláže		
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Typy vizuálně obrazných vyjádření. Plastika, animovaný film, comics. Modelování, reliéf, perspektiva		
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Papírová a textilní koláž a montáž. Keramika z plátu, plastiky. Plastické práce z různého materiálu.		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Samostatné tematické práce. Sebehodnocení (k výtvarnému záměru volí odpovídající techniku. Hodnotí práci svoji i ostatních ve skupině, vysvětluje výsledky své tvorby podle svých schopností)		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Malba, kresba - vlastní tvorba, fantazie - využití různých výtvarných technik, včetně jejich kombinací. Používá různé materiály a nástroje - dle fantazie a na základě získaných zkušeností. Rozvíjí potřebu projevovat city, projevuje toleranci a ohleduplnost k jiným lidem a kulturám.	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Besedy, návštěva výstav, divadla, kina, vycházka do přírody...		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - televize, elektronická média, reklama. Akční tvar malby a kresby. Např. kresba perem do mokré plochy, dokreslování tisku a frotáží.		
Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.	Typy vizuálně obrazných vyjádření. Fotografie, elektronický obraz, reklama. Kontrola správnosti proporcí, koláže, karikatura, vitráže.		
Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.	Vystřihování a nalepování, překlápění papíru, textilní aplikace, kašírování		
Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Samostatné tematické práce. Sebehodnocení (k výtvarnému záměru volí odpovídající techniku. Hodnotí práci svoji i ostatních ve skupině, vysvětluje výsledky své tvorby podle svých schopností)		
Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	Malba, kresba - vlastní tvorba, fantazie (využívá různých výtvarných technik, včetně jejich kombinací. Používá různé materiály a nástroje - dle fantazie a na základě získaných zkušeností. Rozvíjí potřebu projevovat city, projevuje toleranci a ohleduplnost k jiným lidem a kulturám.)	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Čj – tvorba plakátu
Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Besedy, návštěva výstav, divadla, kina, vycházka do přírody...		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Expresivní volný výtvarný projev opírající se o realitu	Kresebné studie - linie, tvar, rozvržení na ploše. Jednoduché plošné kompozice		
Užívá viz.obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Plastická tvorba.		
Správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy	Malba Teorie barev - Goethův barevný kruh		
Vytváří společné kompozice v prostoru.	Plastická a prostorová tvorba - společná práce		Př – podzimní strašidlo, přírodní materiály Projekt – Den Země
Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření	Nauka o perspektivě, velikost objektů		
K tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - foto, počítačová grafika... Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	Třetí prostor budovaný liniemi Práce s www stránkami		Informatika
Zobrazuje vlastní fantazijní představy	Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a technik.		
Umí využívat výrazové možnosti linie	Přírodní motivy, člověk a jeho svět, zvětšování, zmenšování, detail, celek		Př D, Vko - Staňkov
Osobitě stylizuje viděnou skutečnost., dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše	Lidská figura-tvarová stylizace - Řecko, Řím Tvarová i barevná kompozice - např. Babylon.věž		D Tv
Rozvíjí si estetické cítění Seznámení s funkcí písma	Dekorační práce-využití tvaru a linie, kombinace barev, střídání lin. symbolů. Užití grafika, písmo		
Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím	Tematické práce-Vánoce, Velikonoce		Projekty
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Subjektivní výtvarné vyjádření reality. Vnímání okolních jevů.		

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Snaží se vyjádřit psychologický stav, dojem.	Prvky viz.obr.vyjádření-kresebné etudy-objem,tvar, Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování		
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení zkušeností získaných, pohybem, sluchem, hmat.	Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek		
Správně užívá techniku malby, míchá a vrství barvy	Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění		
Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	Odstín-sytost,tón,harmonie,kontrast,jemné rozdíly – využití ve volné tvorbě i praktickém užití.		
Rozliší působení vizuálního obrazu vyjádřeného v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.		
Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.	Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma. Tematické práce		
Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobnosti a originality.	Vlastní prožívání.Interakce s realitou.		
Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách,vývoji a vztazích.	Událost- originální dokončení situace- vyprávění výtvarnými prostředky.		
Užívá viz.obr.vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity ve viz.obr.vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.		
Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz.obr.vyjádření.	Experimenty s reprodukcemi uměleckých děl - skládání, dotváření kresbou a barvou.		
Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace.	Architektura		D
Ověřuje komunikační účinky viz.obr.vyjádření v sociálních vztazích,nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.			
K tvorbě užívá některé met.soudobého výtvarného umění – počítačová technika, foto,...	Barevné kompozice geometrických tvarů.		M

UMĚNÍ A KULTURA - VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu viz.obr.elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání.	Kresebné etudy,různé typy zobrazení(pohledy,rovnoběžné promítání).		
Užívá viz.obr.vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.			
Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt,tisk z koláže, papíroryt.		
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti.	Práce s uměleckým dílem - různé způsoby vyjadřování Pozorování,srovnávání,zákl.prvky architektury.		
Rozvíjí se v estetickém cítění- využívá dekorativních postupů.	Tematické práce. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.		
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.		
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření,kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály.		
Správně užívá techniku malby,využívá texturu,míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy.Subjektivní barevná škála.		
Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva- sbíhavá, úběžníková.		
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií.	Práce s internetem- vyhledávání str.www. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.		
Umí využívat znalostí o základních,druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19.stol. Technika akvarelu,pastel.		

UMĚNÍ A KULTURA – VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, perko, uhl, rudka. - Dynamická kresba (např.koloběh vody)		
	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru.		
Umí využívat znalostí o základních, druhotných, doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami.		
Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.	Tisk z výšky, plochy, hloubky.		
Orientuje se v oblastech moderního umění.	Práce s uměleckým dílem 20.stol.		
Porovnává na konkrétních př.různé interpretace viz.obr.vyjádření,vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnot. soudů.	Seznámení se se současnými trendy výtvarného umění - videoart, performace, multimedia,... Při práci s uměleckým dílem porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření.		
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení jevů v proměnách,vývoji a ve vztazích	Společná práce – komunikace		
Užívá viz.obr.vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem,hmatem a sluch.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly.Převádění pocitů těla na obrazové znaky.		
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění	Reklama a propagační prostředky.		
Užívá viz.obr.vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Vytváření obr.znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí.		
Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí,vytváří nové a neobvyklé.	Prostorová tvorba - modelování.		
Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku skicování.	Práce v plenéru. Krajinomalba.		

5.8.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

**VÝCHOVA KE ZDRAVÍ
TĚLESNÁ VÝCHOVA**

5.8.1.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět VÝCHOVA KE ZDRAVÍ usiluje o naplnění očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví (oblast Člověk a zdraví v RVP).

Navazuje na Standart základního vzdělávání a vyučovací předmět Rodinná výchova. Vzdělávací obsah a očekávané výstupy předmětu přispívají k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Při jejich osvojování se klade důraz na vyváženost podílu postojů, dovedností (pro praktický život) a znalostí.

Předmět reaguje na současné potřeby týkající se podpory a ochrany zdraví u dětí a dospívajících a uplatňuje komplexní pohled na širokou problematiku zdraví, proto do svého obsahu integruje prvky z oblasti medicíny, psychologie, sociologie, etiky, i ekologie.

Cílové zaměření předmětu lze shrnout:

- Formování pozitivního vztahu k vlastnímu zdraví a odpovědnost za podporu a ochranu zdraví vůči sobě i druhým
- Utváření pozitivních mezilidských vztahů v rodině i širším společenství založených na toleranci, úctě, a empatii
- Utváření odpovědného chování vůči sobě, ostatním i přírodě (sexuální chování, sexuální kriminalita, projevy násilí, zneužívání drog.....)
- Osvojování sociálních dovedností a modelů chování v souvislosti s nežádoucími jevy
- Základní hygienické, stravovací, pracovní i zdravotní návyky
- Předcházení úrazům a upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Časové a organizační vymezení:

Předmět bude vyučován v 6. – 8. ročníku 1 hod. týdně převážně v kmenových třídách.

V rámci vyučovacího předmětu budou využity aktivizující a komplexní výukové metody (diskuse, situační metody, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, kritické myšlení, projektová výuka, prožitkové učení.....), které u žáků rozvíjejí iniciativu, tvořivost, samostatnost, spolupráci, zodpovědnost, odolnost proti stresům, utváření vlastních názorů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení	Učitel: - seznamuje se základy výchovy ke zdraví - buduje pozitivní vztah ke zdravému životnímu stylu - rozvíjí odpovědnost žáků za své zdraví a zdraví svých spoluobčanů - podporuje vlastní tvořivost a myšlení žáků
Kompetence k řešení problému	- využívá individuální schopnosti jednotlivce - vede k samostatnosti a odpovědnosti žáka za provedenou práci - naučí žáka vyhledávání, zpracování a využívání informací - rozvíjí vlastní tvořivost každého jednotlivce
Kompetence komunikativní	- umožňuje utváření vlastních nápadů při výchově ke zdraví - vyžívá schopností jednotlivců při práci v kolektivu - podporuje vlastní myšlení a představivost dětí - oceňuje vlastní aktivity a tvůrčího přístupu k práci u jednotlivců
Kompetence sociální a personální	- umožňuje práci ve skupinách - podporuje respektování pravidel práce v týmu - buduje pocit sebedůvěry a sebevědomí - umožňuje osvojit si dovednosti potřebné pro rozhodování se v situacích ohrožujících zdraví a při mimořádných situacích
Kompetence občanské	- zdůrazňuje rovnost lidí, potřebu vzájemné spolupráce, ohleduplnost k handicapovaným, starším a nemocným osobám - zdůrazňuje význam ochrany organismu před negativním vlivem okolí, nutnost pečovat o zdraví a životní prostředí
Kompetence pracovní	- vede žáky k formování důležitých pracovních vlastností (vytrvalost, odvaha, odpovědnost, cílevědomost) - vede žáky k přesvědčení, že zdraví a zdatnost člověka jsou důležitými faktory v životě

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 6. ROČNÍK

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (rodině, komunitě) vysvětlí role členů komunity (v rodině, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek		
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému a vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace činností a chování - cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení, psychohygiena - sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech mezilidské vztahy, komunikace a kooperace - respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, morální rozvoj - cvičení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností, dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování	OSV – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Seznamovací kurz
- v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky, snaží se řídit pravidly zdravého životního stylu - podílí se na programech, projektech podporujících zdraví v rámci školy - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Zdravý způsob života a péče o zdraví – režim dne, zdravá výživa Rizika ohrožující zdraví jedince a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační relaxační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti, bezpečné chování - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích Zneužívání návykových látek – alkoholismus a kouření		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence auto-destruktivní závislosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek (alkoholismus a kouření), patologického hráčství, práce s počítačem, návykové látky (bezpečnost v dopravě, trestná činnost) manipulativní reklama a informace - reklamní vlivy, působení sekt		Beseda PPP
- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a zdravému životnímu stylu - usiluje o aktivní podporu zdraví, vysvětlí souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím	Hodnota a podpora zdraví celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, hierarchie lidských potřeb, podpora zdraví a její formy-prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdraví v komunitě		
- v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí, přímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci kyberšikana		Kyberšikana (ČJ) - 09

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - VÝCHOVA KE ZDRAVÍ – 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Umí charakterizovat mimořádné situace Zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací Zná potencionální nebezpečí	Mimořádná situace - charakter mimořádných situací - tísňová volání - varovný signál a chování po jeho vyhlášení - evakuace, improvizovaná ochrana		
Využívá pravidla osobního bezpečí - pravidla dopravní výchovy - svých znalostí, jak se chovat v dopravě	Dopravní výchova - pravidla silniční dopravy - chování v dopravě		
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím a vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotu zdraví Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i nejbližším okolí Poskytne adekvátní první pomoc v různých situacích	Péče o zdraví - pojem zdraví - tělesná a duševní hygiena - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování - význam pohybu pro zdraví - režim dne - preventivní a předlékařská péče - programy podpory zdraví - zásady první pomoci - základní postupy 1. pomoci		
Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací nároky Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Civilizační nemoci - ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy - civilizační nemoci – zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče		

Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Změny v životě člověka - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Osobní bezpečí (bezpečné chování v různých prostředích, v silničním provozu, šikana, týrání) Péče o zdraví, zdravá výživa (drobné úrazy a poranění, první pomoc – stres a jeho rizika) Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy (rodina, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV, AIDS)		
--	--	--	--

5.8.2.

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro sportovní, zdravotní i rekreační využití pohybu v režimu školy i mimo ni. Pohybové vzdělávání žáků postupuje od spontánní pohybové činnosti k řízené pohybové činnosti. Smyslem tělesné výchovy je zařadit do denního režimu žáka takové činnosti, které budou rozvíjet tělesnou zdatnost, výkonnost a budou podporovat zdraví a ochranu jeho života.

Tělesná výchova umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti, žáci nacházejí prostor k osvojování nových pohybových dovedností, k ovládnutí a využití nejrůznějšího sportovního náčiní a nářadí. Učí se uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí. Žáci se učí zvládnout základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je rozčleněn do tematických celků

- poznatky z tělesné výchovy a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost
- průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací, tvořivá a jiná cvičení
- gymnastika
- rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec
- úpoly
- atletika
- pohybové hry a netradiční pohybové činnosti
- sportovní hry
- turistika a pobyt v přírodě
- plavecký výcvik v rozsahu 40 hodin

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** má časovou dotaci ve všech ročnících 2 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá do 5. ročníku koedukovaně, od 6. ročníku odděleně (chlapci, děvčata). Je organizována podle pohybových činností v tělocvičně, na hřišti a v přírodě. Tématické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, lyžování), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek školy ve formě kurzů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v oboru Tělesná výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím , že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k pohybovým činnostem a sportu
- uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a výsledky svých činů
- správnému způsobu řešení problému
- obhájení si svého rozhodnutí
- požádání a poskytnutí pomoci
- ovládání základních postupů první pomoci
- spolupráci ve skupině, týmu

Kompetence k učení	Učitel - zařazuje takové činnosti, ve kterých žák propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí - pozoruje výkony žáků a získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k vnímání nejrůznějších problémových situací, promyslí a naplánuje způsob jejich řešení - vede žáky k samostatnému řešení problému a volbě vhodných způsobů jejich řešení - u žáků rozvíjí kritické myšlení, vede je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zhodnocení výsledků svých činů
Kompetence komunikativní	- vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu - v tělovýchovných aktivitách operuje s obecně užívanými termíny - znaky a symboly - umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
Kompetence sociální a personální	- umožňuje každému žákovi zažít úspěch - zadává úkoly, při kterých spolupracují - umožňuje žákům spoluvytvářet pravidla práce v týmu - snaží se vytvářet příjemnou atmosféru v týmu - podporuje takové situace, které přispívají k upevňování mezilidských vztahů - vede žáky k tomu, aby uměli požádat o pomoc nebo ji poskytnout - podílí se na pozitivním vytváření představy žáka jako osobnosti, podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
Kompetence občanské	- se zajímá o názory, náměty a zkušenosti žáků - vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky - umožňuje žákům vcítit se do situací ostatních spolužáků - diskutuje spolu se žáky o situacích, ve kterých žáci zaujímají určité stanovisko k psychickému a fyzickému násilí - nabízí možnosti sportovních aktivit - podporuje ochranu zdraví žáků
Kompetence pracovní	- vede žáky ke správným způsobům užití nářadí a náčiní - důsledně vyžaduje dodržování předem daných pravidel

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - význam pohybu pro zdraví, vhodné množství pohybu a jeho rozložení - seznámení a určování základních pojmů (mluvené povely, signály, znamení a gesta) - základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv, sportovních činnostech (dle druhu sportovní činnosti) - první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci - pomoc při přípravě a úklidu náradí a náčiní - příprava pro pohybovou činnost - oblečení, obutí (dle druhu cvičení) - bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známých prostorech školy		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení - seznámení se základními pojmy jednotlivých druhů cvičení, osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby - správné držení těla při práci, v sedě, ve stoji - protahovací a strečinková cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti) - rychlostně silová cvičení po dobu 5 - 15 cviků s maximální intenzitou a intervaly odpočinku kolem dvou minut - vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - cvičení dechová		
	- cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) - cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních) - cvičení vyrovnávací (podle úrovně oslabení nebo ohrožení jednotlivých žáků) - psychomotorická cvičení - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní povely a pokyny osvojované činnosti a její organizaci	Gymnastika akrobacie - průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vpřed . - kotoul vpřed - nácvik přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky hrazda - ručkování ve visu kladinka - chůze s dopomocí		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou základní pojmy spojené s hudebním a rytmičným doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním - soustředění na rytmičkový a hudební doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie - základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh) - rytmičovaný pohyb - tance založené na taneční chůzi a běhu (klus)		
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Úpoly - přípravné přetahy, přetlaky		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Atletika - základní pojmy (běh, skok, hod) - zjednodušené startovní povely a signály - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti běh - rychlý běh 20-40 metrů - běh prokládaný chůzí (indiánský běh) - základy vysokého startu - starty z různých poloh těla (dřep, sed, leh) skok - skok z místa odrazem snožmo hod - hod míčkem z místa		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - základní pojmy související s osvojovanými hrami - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - upravená - pohybové hry zaměřené na rozvoj koordinace pohybu, koordinační síly pohybových dovedností - relaxační a motivační hry		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Sportovní hry - základní pojmy pro sportovní hry - držení míče jednoruč, obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu) - základní přihrávky rukou a nohou - míčové hry (Na jelena, Na krále, apod.)		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Turistika a pobyt v přírodě - chování v přírodě, způsob pohybu v terénu, překonávání překážek - první pomoc, ošetření drobných poranění - vhodné oblečení pro turistiku a pobyt v přírodě - základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice v přírodě - chůze v terénu (ve skupině, v pochodovém tvaru do 6 km) - elementární ochrana přírody		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a užívá nabízené příležitosti - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - význam pohybu pro zdraví, vhodné množství pohybu a jeho rozložení - základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - seznámení a užívání základních pojmů (mluvené povely, signály, znamení a gesta) - základní zásady bezpečného pohybu a chování při Tv, sportovních činnostech (dle druhu sportovní činnosti) - příprava a úklid nářadí a náčiní - příprava pro pohybovou činnost - oblečení, obutí (dle druhu cvičení)		
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- bezpečný pohyb a bezpečné chování ve známých prostorech školy		
- reaguje na základní pokyny a povely osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení - užívání základních pojmů v jednotlivých druzích cvičení, k osvojovaným činnostem, v základních polohách a pohybech		
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	- správné držení těla při práci, v sedě, ve stoje - protahovací a strečinková cvičení (volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků) - rychlostně silová cvičení (s maximální intenzitou a s intervaly odpočinku kolem dvou minut)		
	- vytrvalostní cvičení (po dobu 10 - 15 minut s mírnou intenzitou)		
	- cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti		
	- cvičení dechová		

	- cvičení kompenzační (po statické práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) - cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení vyrovnávací (podle úrovně oslabení jednotlivých žáků) - psychomotorická cvičení - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Gymnastika akrobacie - kotoul vpřed přeskok - skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky - výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky - průpravná cvičení pro přešvihy ve shybu stojmo kladinka - chůze s obměnami		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- základní pojmy spojené s hudebním a rytmičtým doprovodem, osvojovanými prvky a používaným náčiním - soustředění na rytmičtý a hudební doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa a melodie - základní estetický pohyb těla a jeho částí (poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) - rytmizovaný pohyb - nápodoba pohybem		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Úpoly - přípravné přetahy a přetlaky		
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci			

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Atletika - základní pojmy (běh, skok, hod) - zjednodušené startovní povely a signály - průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti - běh - rychlý běh do 50 m - běh prokládaný chůzí - souvislý běh dle úrovně žáků - vysoký start - základy nízkého startu - skok - z místa odrazem snožmo - spojení rozběhu s odrazem - hod - míčkem z místa - míčkem z chůze		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - základní pojmy související s osvojovanými hrami - základní organizační povely pro realizaci her - základní pravidla osvojovaných her - pohybové hry zaměřené na rozvoj a koordinaci pohybu, kondiční síly, pohybových dovedností - relaxační a motivační hry		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Sportovní hry - základní pojmy pro sportovní hry - držení míče jednoruč, obouruč - manipulace s míčem odpovídající velikostí a hmotností (na místě a v pohybu) - základní přihrávky rukou a nohou - míčové hry - základy vybíjené		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	Turistika a pobyt v přírodě - chování v přírodě, způsob pohybu v terénu (překonávání překážek)		
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v přírodě	- první pomoc, ošetření drobných poranění - vhodné oblečení pro turistiku a pobyt v přírodě - základní zásady bezpečnosti a hygieny při turistice - chůze po vyznačené trase - seznámení se základními turistickými a dopravními značkami - elementární ochrana přírody - aplikace pohybových her v přírodním prostředí		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- spojuje pravidelnou každodenní činnost se zdravím a užívá nabízené příležitosti - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu - základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím - vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport - jednání FAIR - PLAY - příprava nářadí a náčiní pro cvičení - první pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení - základní význam jednotlivých druhů cvičení a jejich použití v denním režimu - protahovací a napínací cvičení volená podle účelu následné nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků - rychlostně silová cvičení s maximální intenzitou a vhodnou dobou odpočinku - vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut s mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - dechová cvičení - cvičení kompenzační (po práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži) - cvičení pro správné držení těla v různých polohách (pracovních a cvičebních) - cvičení vyrovnávací podle úrovně oslabení nebo ohrožení žáků - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Gymnastika - užívání základních pojmů aktivně - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním) akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na ruce přeskok -průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku -výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku kladinka - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudební - držení partnerů při různých tancích - vzájemné chování při tanci - základní tance založené na kroku přísunném (polkový krok)		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Úpoly - přetlaky a přetahy		

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Atletika - průpravná cvičení pro běh, hod a skok - základní techniky běhu, hodů a skoku - startovní povely běh - nízký a polovysoký start - rychlý běh do 60 m - běh v terénu do 10 minut hod - hod s míčkem z chůze skok-skok do dálky z rozběhu s odrazem		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - pojmy související s danými hrami - různé variace her jednoho druhu - využití netradičního náčiní - pohybové hry zaměřené na rozvoj koordinace pohybů, kondiční síly, pohybových dovedností - pohybové hry kontaktní		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Sportovní hry - pravidla zjednodušených sportovních her - spolupráce ve hře - základní organizace utkání - míčové hry - vybíjená - přihrávka jednoruč, obouruč (vrchní, trčením) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - chytání míče - vedení míče driblinkem - střelba jednoruč, obouruč na koš nebo na cíl		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v přírodě	Turistika a pobyt v přírodě - chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami - elementární ochrana přírody - orientace v přírodě podle přírodních úkazů, světových stran , chůze v terénu do 10km - první pomoc - ošetření drobných poranění		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - různé funkce pohybu ve zdravém životním stylu - základní pojmy spojené s novými pohybovými činnostmi a prostředím - osobní hygiena při různých osobních aktivitách - vhodné a nevhodné prostředí pro Tv a sport - jednání FAIR - PLAY - příprava nářadí a náčiní pro cvičení - první pomoc, ošetření větších poranění, přivolání lékaře		
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační a vyrovnávací cvičení - konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - základní technika jednotlivých cviků, základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení - únava po jednostranné zátěži a svalové nerovnováhy - protahovací a strečinková cvičení - rychlostně silová cvičení s maximální silou a vhodnou dobou odpočinku - vytrvalostní cvičení po dobu nad 10 - 15 minut s mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - cvičení kompenzační po práci v sedě, ve stoje a po jiné jednostranné zátěži - cvičení pro správné držení těla v různých polohách - cvičení vyrovnávací - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		

- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Gymnastika - užívání základních pojmů aktivně - základní záchrana a pomoc při gymnastických cvičeních (seznámení a asistence) - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním) akrobacie - kotoul vpřed a jeho modifikace - stoj na ruce s pomocí přeskok - průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku - přeskok dvou dílů švédské bedny odrazem z můstku - roznožka přes kozu našíř odrazem z můstku kladinka - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží a obraty		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou - základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, melodie) - základy cvičení s náčiním (šátek) - základní tance založené na kroku přeměnném - cvičení s hudbou		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové odpory		

- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Atletika - základy techniky skoku, běhu a hod - průpravná cvičení pro skok, běh a hod skok - skok do dálky z rozběhu, postupně odraz z břevna běh - rychlý běh do 60 m - vytrvalý běh do 1000 m (technika běhu) - běh v terénu do 10 minut hod - hod míčkem z rozběhu		
- vytváří varianty osvojených pohybových her - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti - variace hry jednoho druhu - využití přírodního prostředí - využití netradičního náčiní - pohybové hry kontaktní		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Sportovní hry - pravidla sportovních her (vybíjená, přehazovaná) - pohyb s míčem a bez míče, zastavení - vedení míče driblinkem a následná střelba na koš, přihrávka spoluhráči - chytání míče jednoruč, obouruč - střelba míčem jednoruč, obouruč - pohyb s míčem, vedení míče nohou - tlumení míče vnitřní stranou nohy - střelba vnitřním nártem na branku z místa, pohybu		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Turistika a pobyt v přírodě - chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami - elementární ochrana přírody - orientace podle mapy, čtení z mapy - chůze v terénu do 12 km - první pomoc, osobní lékárnička, KPZ - jízda na kole - jízda v přímém směru, odbočování, bezpečnost při jízdě, správné vybavení cyklisty		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. TŘÍDA			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv - základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi - negativní vlivy kouření, pití alkoholu a užívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost - příprava nářadí a náčiní pro cvičení - organizace některých činností a soutěží - sledování základních výkonů, jejich záznam a porovnávání		
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Průpravná, kondiční, kompenzační, koordinační, relaxační, vyrovnávací cvičení - konkrétní účinky jednotlivých druhů cvičení - základní technika jednotlivých cviků, základní způsoby kontroly jednotlivých cvičení - podstata únavy jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy - protahovací a strečinková cvičení volená podle účelu následně nebo předchozí činnosti a pohybové úrovně žáků - rychlostně silová cvičení prováděná s maximální silou a vhodnou dobou odpočinku - vytrvalostní cvičení po dobu nad 15 minut s mírnou intenzitou - cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti - cvičení kompenzační po jiné jednostranné zátěži - cvičení vyrovnávací podle úrovně oslabení jednotlivých žáků - cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností		

- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti - jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Gymnastika - užívání základních pojmů aktivně - základní záchrana a pomoc při gymnastických cvičení aktivně - průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybu (s náčiním) akrobacie - stoj na rukou bez dopomoci - tvorba vlastních akrobatických kombinací - kotoul vpřed a jeho modifikace přeskok - přeskok až 4 dílů švédské bedny odrazem z můstku - roznožka přes kozu našíř odrazen z můstku - skrčka přes kozu (bednu) našíř odrazem z můstku kladinka - chůze bez dopomoci s doprovodnými pohyby paží, obraty, rovnovážné pohyby		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou - základní hudebně pohybové vztahy - taneční krok 2/4, 3/4 - základní cvičení s náčiním (míče) - využití polkového a valčíkového kroku v tancích - cvičení s hudbou		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Úpoly - přetahy, přetlaky, úpolové odpory - základní principy uvolňování a zpevňování těla a jeho částí		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Atletika - základní způsoby měření a zaznamenávání výkonu - průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti - běh - rychlý běh do 60 m - vytrvalý běh do 1000 m - běh v terénu do 15 minut - skok - skok do dálky z rozběhu, odraz z břevna - skok do výšky (skrčný, střížný - techniky skoku) - hod - hod s míčkem - spojení rozběhu s odrazem		

- vytváří varianty osvojených pohybových her	Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti		
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- využití netradičního náčiní a náměty na přípravu vlastního netradičního náčiní - využití tohoto netradičního náčiní v pohybových hrách a soutěžích		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Sportovní hry - pravidla sportovních her (přehazovaná, košíková, minifotbal)		
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	- chytání míče jednoruč, obouruč - cílená přihrávka		
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- vedení míče driblinkem a následná střelba na koš - vedení míče nohou, střelba vnitřním nártem na branku z místa, z pohybu - přihrávka vnitřním nártem po zemi, obloukem		
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti	Turistika a pobyt v přírodě - chůze po vyznačené trase, seznámení s dalšími turistickými a dopravními značkami		
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- ochrana přírody (táboření) - orientace podle mapy, čtení z mapy - chůze v terénu do 15 km - příprava pochodové trasy, základní dokumentace o turistické akci s pomocí učitele - jízda na kole - jízda v přímém směru, odbočování, bezpečnost při jízdě, správné vybavení cyklisty		
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Sportovní akce školy Vyhledávání informací o sportovních akcích ve škole, v obci a okolí		
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka			
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Plavecký výcvik – probíhá v 2.-5.ročníku v rozsahu 40 hodin		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s nářadím a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, hod míčkem Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu Bruslení - dle podmínek Další pohybové činnosti		

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s nářadím a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, hod míčkem Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu Lyžování - lyžařský výcvik Bruslení - dle podmínek Další pohybové činnosti		

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náradím a na náradí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobrany Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu Lyžování - lyžařský výcvik - možnost účastnit se společně se 7. třídou Bruslení - dle podmínek Další pohybové činnosti		

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ - TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Činnosti ovlivňující zdraví - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům a znečištění ovzduší - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců Zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného		
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - posoudí provedené osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Pohybové hry - s různým zaměřením Gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s nářadím a na nářadí Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, kondiční formy cvičení, tance Úpoly - základy sebeobran Atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, skok do dálky a do výšky, vrh koulí Sportovní hry - kopaná, florbal, košíková, volejbal - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel Turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu Lyžování - lyžařský výcvik - možnost připojit se k 7. třídě Bruslení - dle podmínek Další pohybové činnosti		

Činnosti podporující pohybové učení - užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympionismus - olympijská charta Organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování		
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Pravidlo osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování		

5.9.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT

PRACOVNÍ ČINNOSTI

5.9.1.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce**, který je na 1.stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí - pozoruje pokrok u všech žáků
Kompetence k řešení problémů	- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů - se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
Kompetence komunikativní	- vede žáky k užívání správné terminologie
Kompetence sociální a personální	- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
Kompetence občanské	- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce - umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky - umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence pracovní	- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků - vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů - zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu - modelovací hmota, přírodniny, papír a karton, textil, aj. (určování vlastností materiálu, rozlišování přírodních a technických materiálů, rozlišování a pojmenování druhů papíru-novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton. Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - základní nástroje a pomůcky, jejich účel, způsob použití a jejich vlastnosti Lidové zvyky a tradice, výrobky k lidovým oslavám		M – osová souměrnost, slovní úlohy Projekty Chodsko (08), Vánoce (08)
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, obkreslování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, dělení na části aj, vytváření jednoduchých výrobků, vytváření návyku organizace a plánování práce, základy bezpečnosti a hygieny práce)		M Vv Čj
Konstrukční činnosti - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice - plošné, prostorové, konstrukční - sestavování modelů (jednotlivé části stavebnic, sestavování modelů podle představy z jednoduchých stavebnic, vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic, sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic se spojovacími prvky a díly, montáž a demontáž, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti). Bezpečnost a hygiena práce		M Čj

Pěstitelské práce - provádí pozorování přírody - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování (vycházky a pozorování) Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin		Vv Prv Čj
Příprava pokrmů - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Jednoduchá úprava stolu (jednoduché prostírání - rodinný stůl pro běžné stolování, slavnostní prostírání, úprava ovoce a zeleniny za studena) Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu		Prv Projekty Zdravá výživa, Zdravé zuby (08) Čj

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj. . viz.1.tř.), určování vlastností papíru- tloušťka, pružnost, savost Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití (viz.1. tř.) Lidové zvyky a tradice (viz.1.tř.) Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (viz. 1. tř.), odměřování a navlečení nitě, uzlík, přišití knoflíku, navlékání gumy		
Konstrukční činnosti - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - viz. 1. tř.		
Pěstitelské práce - provádí pozorování přírody a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, vycházky a pozorování Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, jednoduchá vazba a úprava květin		
Příprava pokrmů - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Vlastnosti materiálu (přírodniny, model.hmota, papír a karton, textil, aj. - viz.2.tř.), rozlišování tvarů a formátů papíru, určování vhodného materiálu Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití (viz.1.tř.) Lidové zvyky a tradice - viz.1.tř.		
- pracuje podle slovního návodu a předlohy	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce (viz.1.tř.), navlékání nitě, uzlík, sešívání předním a zadním stehem v jednoduchý šev, zarovnání bavlněné tkaniny podle vytažené nitě, obruba, rozlišování textilií, rub a líc tkaniny, drobná oprava oděvu, poutko		
Konstrukční činnosti - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - viz.1.tř., sestavování modelů podle předlohy z jednoduchých stavebnic		
Pěstitelské práce - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo (vycházky a pozorování, ověřování podmínek života rostlin, léčivost, růst rostlin, rychlení, rozmnožování) Pěstování rostlin ze semen v místnosti (pěstování některých plodin - hrách, fazole), úprava půdy, setí, ošetřování, sklizení Pěstování pokojových rostlin - ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování - jednoduchá vazba a úprava květin		
Příprava pokrmů - připraví tabuli pro jednoduché stolování	Jednoduchá úprava stolu, jednoduché a slavnostní prostírání, zdobné prvky při úpravě stolu, úprava květin, ovoce a zeleniny za studena, nápoje Pravidla správného stolování, obsluha a chování u stolu		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.), zpracování a využití materiálu na základě jeho vlastností Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce(stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování, skládání, trhání, vystřihování, nalepování, rozřezávání, sešívání, odměřování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, práce se šablonou, výběr vhodného stehu) Lidové zvyky, tradice, řemesla (užití přírodnin a přírodních materiálů pro jednoduchou ozdobu, svícen, vánoční ozdobu, užití některé z technik zpracování - zdobení kraslic, batika, vizovické pečivo) Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (vytváření návyku organizace a plánování práce) Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití (základní nástroje - účel, způsob použití, vlastnosti, vhodný výběr .- výběr a rozlišování materiálů Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití, základy bezpečnosti a hygieny práce Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce		

Konstrukční činnosti - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, vytváření plošných a prostorových kompozic, sestavování modelů podle předloh i vlastních představ, sestavování jednoduchých pohyblivých modelů, osvojování si správných pracovních dovedností a návyků při organizaci Práce s návodem, předlohou, poznávání vlastností materiálů, jejich porovnávání, funkční využití Hygiena a bezpečnost práce, 1. pomoc		
Pěstitelské práce - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (koření, léčivky), pěstování ze semene, poznávání semen rostlin, plodů, plevelů Základní podmínky pro pěstování rostlin, ověřování podmínek života rostlin, klíčivost, růst rostliny, rychlení, rozmnožování, vycházky. Pěstování pokojových rostlin, ošetřování pokojových rostlin - zalévání, kypření, rosení, hnojení, rozmnožování Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo Půda a její zpracování, výživa rostlin - volba vhodných nástrojů, náčiní a pomůcek Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie (znalost vybraných rostlin, vliv na lidský organismus), dodržování zásad při práci s nimi, hygiena, bezpečnost, 1. pomoc		

Příprava pokrmů - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně, bezpečná obsluha elektrických a plynových spotřebičů Technika v kuchyni - význam Výběr, nákup a skladování potravin, příprava jednoduché snídaně, přesnídávky Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování, jednoduché a slavnostní prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky při úpravě stolu Udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky		
---	---	--	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Práce s drobným materiálem - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil aj.), zpracování a využití materiálu na základě jeho vlastností Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce (viz.4.tř.), práce s jednoduchým stříhem Lidové zvyky, tradice, řemesla (viz.4.tř.) Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce Pracovní pomůcky a nástroje - funkce a použití - viz.4.tř. Jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce		
Konstrukční činnosti - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Stavebnice, sestavování modelů - viz.4.tř. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem (viz.4.tř.) viz.4.tř.		
Pěstitelské práce - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje, náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu	Pěstování rostlin ze semen v místnosti (koření, léčivky aj., - viz.4.tř.) Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování pokojových rostlin, základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, hydroponie - viz.4.tř. Půda a její zpracování, výživa rostlin - viz.4.tř. Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie- viz.4.tř.		

Příprava pokrmů - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc i při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně – viz.4.tř., technika v kuchyni – její význam Výběr, nákup a skladování potravin, jednoduché pohoštění ze studené kuchyně Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - viz.4.tř. Udržování pořádku a čistoty, čisticí prostředky		
---	---	--	--

5.9.1.

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 6. až 9. ročníku po dvou hodinách 1 x za 14 dní. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat i hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu, dále se učí plánovat, organizovat i hodnotit provoz a údržbu domácnosti a plánovat svůj profesní růst, včetně orientace na trhu práce.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na druhém stupni rozdělen do jednotlivých ročníků :

1) Práce s technickými materiály – 6. a 7. ročník

- vytváření předmětů z tradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití materiálů, pracovních pomůcek, ručního nářadí
- technologické postupy, organizace práce
- technická dokumentace
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc

2) Pěstitelské a chovatelské práce – 6. ročník

- postupy při pěstování užitkových, léčivých, okrasných rostlin a jejich využití
- ovládání drobného zahradního nářadí
- základní znalosti chovu drobných zvířat
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc

3) Příprava pokrmů – 7. ročník

- kuchyně – vybava, provoz, hygiena, bezpečnost
- potraviny – výběr, skladování
- jídelníček – tvorba, příprava pokrmů
- stolování, pořádek, čistota
- bezpečnostní předpisy a pravidla, první pomoc

4) Svět práce – 8. ročník

- pracovní profese (trh práce, požadavky, region)
- volba profesní orientace
- možnosti, informace

5) Provoz a údržba domácnosti – 9. ročník (rozděleno hoši, dívky s možností volby druhé skupiny)

- ekonomika domácnosti
- provoz domácnosti
- údržba domácnosti
- oděvy, textilie
- elektrotechnika
- technické kreslení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů - učí žáky spolupráci - vede žáky k ohleduplnosti - dle potřeby žákům pomáhá
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky k hledání řešení problému - vede žáky k praktickému řešení a využití v budoucnosti
Kompetence komunikativní	- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují - vede žáky, aby naslouchali druhým, vhodně na ně reagovali, obhajovali svůj názor
Kompetence sociální a personální	- vede žáky ke spolupráci a upevňování dobrých mezilidských vztahů - dodává žákům sebedůvěru - dle potřeby poskytne pomoc
Kompetence občanské	- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování - vede žáky k respektování našich tradic - vede žáky k pochopení environmentálních problémů, ekologie - vede k volbě profesní orientace
Kompetence pracovní	- vede žáky ke správným pracovním postupům - vede žáky k uvědomělému dodržování pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví svého i druhých - vede žáky k využití znalostí a zkušeností a jejich příprava na budoucnost

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin	základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy zelenina – osivo, sadba, podmínky pěstování, zásady pěstování ovocné rostliny – druhy, pěstování, uskladnění a zpracování léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví, léčivé účinky rostlin, jedovaté rostliny, rostlinné drogy a jejich zneužívání	ENV - lidské aktivity a problémy životního prostředí	6.r.
Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	okrasné rostliny – základy ošetřování, pěstování, květina v interiéru a exteriéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin		
Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	drobné nářadí, uložení		Pč-technické práce
Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty		
Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a BP, poskytne 1.pomoc při úrazu	ochranné prostředky a pomůcky, alergie, zneužívání drog		VkZ

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - 6. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi / dřevo, kov, plast / - základní poznatky		
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Základní pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování		
Užívá technickou dokumentaci, organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Jednoduché technické náčrty, výkresy Organizace práce Dodržení pracovního postupu		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazech	Bezpečnost při práci s jednoduchým nářadím a nástroji , první pomoc		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI - PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Vlastnosti materiálu, užití v praxi Práce se dřevem, kovem, plasty – další způsoby opracování Úloha techniky v životě člověka a její vliv na životní prostředí, technika a volný čas		
Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování, prohloubení poznatků		
Užívá technickou dokumentaci, organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	Rozšíření znalostí čtení technických výkresů, technické náčrty, návody Organizace práce Dodržení jednoduchých pracovních operací a postupů		
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytne první pomoc při úrazech	Bezpečnost při práci s jednoduchým nářadím a nástroji, první pomoc		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PŘÍPRAVA POKRMŮ - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Používá základní kuchyňský inventář, bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Kuchyně - základní vybavení, moderní domácnost, bezpečnost a hygiena provozu		
Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Potraviny - Výběr, nákup a skladování potravin; skupiny potravin; sestavování jídelníčku; Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena; základní způsoby tepelné úpravy; základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	EGS - Evropa a svět nás zajímá - zvyky a tradice /národní jídla/	
Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, stolování, zdobné prvky na stole		
Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Udržování pořádku a čistoty, mycí a čistící prostředky, odpad a jeho ekologická likvidace. První pomoc - opaření, popálení, polití rozpáleným olejem, řezné rány	ENV – odpady a hospodaření s odpady	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – SVĚT PRÁCE - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce - druhy pracovních činností, kvalifikační požadavky, zdravotní a osobnostní požadavky, rovnost příležitostí; zaměstnání – pracovní příležitosti regionu	OSV - sebepoznání a sebepojetí	8.r.
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	volba profesní orientace – sebepoznání, zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení; tělesný a zdravotní stav		
Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	možnosti vzdělávání – náplň studijních a učebních oborů, přijímací řízení Informační a poradenské středisko na ÚP		
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	volba profesní orientace – sebepoznání, zájmy a cíle, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení; tělesný a zdravotní stav		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE - PRACOVNÍ ČINNOSTI – PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti.		M, Inf. - dívky
Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Údržba oděvů a textilií Základy ručního šití- základní stehy, knoflíky, patent Úklid domácnosti, postupy, prostředky, Ekologie. Spotřebiče v domácnosti.		Ch - dívky
Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, Elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba.		F – hoši Dívky – Šicí stroj – nácvik šití, jednoduché šití a jeho využití při zhotovení jednoduchého výrobku
Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky / elektronické obvody /	Stavebnice / elektrotechnické, elektronické / Zapojení dle schématu		Hoši
Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých zařízení	Údržba a montáž zařízení v domácnosti / zámečnické, odpad atd. /		Hoši
Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem, První pomoc při úrazech.		
Pracuje s technickou dokumentací – plány, schémata, technické výkresy	Technické kreslení - druhy čar kótování - druhy výkresů - pravouhlé promítání		Hoši

5.10.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

DALŠÍ CIZÍ JAZYK
KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE
KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE
CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA
CVIČENÍ Z MATEMATIKY
DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ
SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ
DRAMATICKÁ VÝCHOVA
SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ
PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ
SEMINÁŘ Z FYZIKY
INFORMATIKA

5.10.1

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a Další cizí jazyk RVP ZV. Obsah předmětu Cizí jazyk končí na úrovni A2 Evropského jazykového portfolia a obsah předmětu Další cizí jazyk končí na úrovni A1 Evropského jazykového portfolia.

Obsahovou náplní CJ je nácvik řečových dovedností, a to receptivních, produktivních a interaktivních, pomocí jazykových prostředků. K jejich rozvíjení je využívána slovní zásoba stanovených tématických okruhů a komunikačních situací, které odpovídají vyspělosti žáků, jejich zájmům, nadání a potřebám budoucího povolání. Výuka seznamuje žáky i s realitami zemí, v nichž se těmito jazyky hovoří.

Výuka angličtiny je založena na modelu britské angličtiny, výuka němčiny je založena na modelu spisovné němčiny užívané v Německu.

Časová dotace

Cizí jazyk	dle tabulace učebního plánu
Další cizí jazyk	2 hodiny týdně 7. – 9. třída

Organizační vymezení

Místo realizace:

- jazykové učebny, učebna informatiky

Dělení

- na skupiny v rámci ročníku

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Formy a realizace:

Vyučovací hodina:

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba s porozuměním,
- reprodukce textu (písemná, ústní)
- samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem, gramatickými přehledy)
- hry, soutěže, dramatizace, zpěv, výukové programy na počítačích
- krátkodobé projekty

Olympiády

Příležitostné akce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k ověřování výsledků práce-ve slovníku,v gramatických přehledech - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	- klade vhodné otázky - umožní volný přístup k informačním zdrojům - provádí výcvik v poslechu a čtení s porozuměním
Kompetence komunikativní	- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - využívá nahrávek s rodilými mluvčími - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách (obměny dialogů, vyprávění)
Kompetence sociální a personální	- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, podněcuje žáky k argumentaci - vede je k sebehodnocení vlastních výsledků, převažuje hodnocení kladné, povzbuzující
Kompetence občanské	- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů - k diskusi - ke vzájemnému naslouchání si - aktualizuje učivo (svátky anglicky a německy mluvících zemích) - vede žáky k zapojení do projektu Adopce na dálku.
Kompetence pracovní	- vede žáky k efektivní a pohotové práci s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, gramatickými přehledy, projekty - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – další cizí jazyk - německý jazyk – ročník 7.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti receptivní: Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty -rozumí jednoduchým pokynům a frázím -rozumí jednoduchému textu, vyhledá informaci, odpoví na otázky k textu -používá abecední slovník v učebnici a dvojazyčný slovník	Tematické okruhy -pokyny -pozdravy -představování se -blahopřání -prosba -poděkování -souhlas, nesouhlas, omluva - barvy -osobní údaje - vyplnění formuláře -rodina -škola-školní pomůcky Volný čas, -co dělám rád a nerad	MKV- lidské vztahy multikulturalita	
Řečové dovednosti produktivní -sdělí ústně i písemně jednoduché údaje o sobě, své rodině, o běžných událostech -vyplní formulář - reprodukuje ústně i písemně obsah textu, promluvy - napíše jednoduché sdělení a odpovědi na sdělení	Gramatika Člen určitý a neurčitý -slovosled ve větě oznamovací, v otázce, osobní zájmena -časování sloves v přít čase- Zápor nicht x kein 4. pád podst. jmen		
Řečové dovednosti interaktivní -zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace - poskytne požadované informace		MKV- komunikace	

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – další cizí jazyk - německý jazyk – ročník 8.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti receptivní: vyslovuje a čte správně a plynule -rozumí jednoduchým sdělením - rozumí obsahu textu,vyhledá informaci ,odpoví na otázku k textu -používá slovníky Řečové dovednosti produktivní sdělí ústně i písemně údaje o sobě,o rodině, přátelích a běžných situacích -reprodukuje obsah textu,promluvy a konverzace-ústně i písemně - napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení dle daných témat gramaticky a formálně správně	Tematické okruhy: -pozdravy, představování se, rozloučení ,zeptá se jak se daří? -osobní údaje Škola- školní potřeby,rozvrh hodin Rodina ,přátelé -inzeráty -telefonování -popis přítele -oblečení -vzhled člověka -koníčky, zájmy -denní program -týdenní program -domluva schůzky,časové údaje ,datum - objednávka v kavárně		
Řečové interaktivní dovednosti	Gramatika: -osobní zájmena, sloveso sein, haben,pravidelná slovesa-časování Otázky W-Fragen,věta oznamovací -členy, kein,přív. zájmena,tázací zájmena,zjišťovací otázky, množné číslo podst. jmen,vykání,složená slova Nepravidelná slovesa,slovesa s odlučitelnou předponou,řadové číslovky, Předložky s časovými údaji, způsobová slovesa-müssen,dürfen, möcht-		

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – další cizí jazyk - německý jazyk – ročník 9.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti receptivní - nalezne známá slova a věty v jednoduchých textech -rozumí jednoduchým pokynům -rozumí krátkému textu s obrázky_ blahopřání -pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu -srozumitelně vyslovuje čtený text -vyhledá informaci v textu, odpoví na otázku -neznámá slova najde ve slovníku Řečové dovednosti produktivní -vyplní údaje ve formuláři -napíše adresu,zprávu, blahopřání,pohlednici,krátký dopis -svými slovy řekne obsah textu - na základě poslechu shrne obsah písemně i ústně	Řečové dovednosti interaktivní -zapojí se do jednoduché konverzace,poskytne požadované informace	OSV- Sociální rozvoj-komunikace MKV-multikulturalita	
Řečové dovednosti interaktivní -zapojí se do jednoduché konverzace,poskytne požadované informace			

5.10.2

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Konverzace v cizím je nabízena žákům od 7. ročníku jako volitelný předmět nebo nepovinný předmět. Cílem předmětu je rozšíření základní slovní zásoby osvojované při povinné výuce, klade důraz na ústní projev – především na rozvoj řečových dovedností s cílem osvojování si klíčových kompetencí důležitých při pohybu v cizojazyčném prostředí a komunikaci s cizinci znalými daný jazyk.

Tématické okruhy jsou shodné s okruhy povinné výuky, okruhy jsou rozšiřovány a prohlubovány dle složení skupiny žáků.

Hluběji seznamuje žáky s reáliemi příslušné jazykové oblasti.

Je vyučován 1 hodinu týdně.

K výuce je využívána jazyková učebna a počítačová učebna – výukové programy, tvorba prezentací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k ověřování výsledků práce-ve slovníku,v gramatických přehledech - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	- klade vhodné otázky - umožní volný přístup k informačním zdrojům - provádí výcvik v poslechu a čtení s porozuměním
Kompetence komunikativní	- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - využívá nahrávek s rodilými mluvčími - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách (obměny dialogů, vyprávění)
Kompetence sociální a personální	- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, podněcuje žáky k argumentaci - vede je k sebehodnocení vlastních výsledků, převažuje hodnocení kladné, povzbuzující
Kompetence občanské	- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů - k diskusi - ke vzájemnému naslouchání si - aktualizuje učivo (svátky anglicky a německy mluvících zemích) - vede žáky k zapojení do projektu Adopce na dálku.
Kompetence pracovní	- vede žáky k efektivní a pohotové práci s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, gramatickými přehledy, projekty - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – doplňující vzdělávací obory – konverzace – anglický jazyk – ročník 8.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti receptivní -čte nahlas foneticky správně -rozumí obsahu textu -rozumí vyslovované promluvě -odvodí význam slov -používá různé typy slovníků - seznámí se s reáliemi dané jazykové oblasti	Jednoduchá sdělení: - oslovení, pozdravy, poděkování, rozloučení, představení se -souhlas, nesouhlas, omluva, prosba, žádost, vyplnění formuláře, dotazníku -pozvání-přijetí pozvání, odmítnutí -blahopřání, domluva schůzky - vyjádření pocitů	OSV- komunikace	
Řečové dovednosti produktivní Sestaví jednoduché sdělení na dané téma - obměňuje texty, rozhovory - tvoří otázky -reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu	Tematické okruhy: -rodina, oslava narozenin a jiných svátků -svátky u nás a jinde ve světě -škola-aktivity -můj všední den ,můj víkend -volný čas, sport -orientace ve městě—vyprávění- Staňkov -cestování-názvy zemí - moje prázdniny	MKV.- multikulturalita OSV- sociální rozvoj- poznávání lidí	
Řečové dovednosti interaktivní -jednoduše se domluví v běžných situacích			

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – doplňující vzdělávací obory – konverzace – anglický jazyk – ročník 9.			
Výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti receptivní -čte nahlas i potichu s cílem pochopit obsah a smysl sdělení -rozumí vyslovené promluvě, konverzaci -odvodí význam slov -používá různé typy slovníků - najde na internetu různé údaje -seznámí se s reáliemi dané jazykové oblasti	Tematické okruhy: -moje rodina,zaměstnání mých příbuzných -moje budoucí povolání -škola,spolužáci,přátelé-popis vzhledu a charakteru -koníčky,sport-u lékaře- nemoci -v restauraci,nakupování -svátky ve VB, USA,u nás Moje země, Praha, můj region -cestování -Velká Británie, USA, Austrálie,	OSV- komunikace, sociální rozvoj-poznávání lidí EGS- Evropa a svět nás zajímá MKV- multikulturalita	
Řečové dovednosti produktivní: -obměňuje texty, odpovídá na otázky ,tvorí otázky na dané téma, -reprodukuje obsah			
Řečové dovednosti interaktivní -Jednoduše se domluví v běžných každodenních situacích			

5.10.3

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

KONVERZACE V NĚMECKÉM JAZYCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Konverzace v cizím jazyce je nabízena žákům od 7. ročníku jako volitelný předmět nebo nepovinný předmět. Cílem předmětu je rozšíření základní slovní zásoby osvojované při povinné výuce, klade důraz na ústní projev – především na rozvoj řečových dovedností s cílem osvojování si klíčových kompetencí důležitých při pohybu v cizojazyčném prostředí a komunikaci s cizinci znalými daný jazyk.

Tématické okruhy jsou shodné s okruhy povinné výuky, okruhy jsou rozšiřovány a prohlubovány dle složení skupiny žáků.

Hluběji seznamuje žáky s reáliemi příslušné jazykové oblasti.

Je vyučován 1 hodinu týdně.

K výuce je využívána jazyková učebna a počítačová učebna – výukové programy, tvorba prezentací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k ověřování výsledků práce-ve slovníku,v gramatických přehledech - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
Kompetence k řešení problémů	- klade vhodné otázky - umožní volný přístup k informačním zdrojům - provádí výcvik v poslechu a čtení s porozuměním
Kompetence komunikativní	- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu - vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky - využívá nahrávek s rodilými mluvčími - vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách (obměny dialogů, vyprávění)
Kompetence sociální a personální	- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok - vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti, podněcuje žáky k argumentaci - vede je k sebehodnocení vlastních výsledků, převažuje hodnocení kladné, povzbuzující
Kompetence občanské	- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů - k diskusi - ke vzájemnému naslouchání si - aktualizuje učivo (svátky anglicky a německy mluvících zemích) - vede žáky k zapojení do projektu Adopce na dálku.
Kompetence pracovní	- vede žáky k efektivní a pohotové práci s učebnicí, pracovním sešitem, slovníkem, gramatickými přehledy, projekty - zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Jazyk a jazyková komunikace – cizí jazyky – doplňující vzdělávací obor - konverzace - německý jazyk – ročník 8.,9.			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY, JAZYKOVÉ PORTFOLIO
Rozumí projevům našich i rodilých mluvčích. Pohotově se vyjadřuje v běžných každodenních situacích. Stručně dokáže vyjádřit svůj názor písemně i ústně. Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu. Napíše jednoduché sdělení a odpovědi na sdělení za použití správných gramatických struktur. Zná informace o zemích studovaného jazyka. Umí pracovat se slovníky a příručkami, dokáže vyhledávat podstatné informace v textu	Tematické okruhy – vycházejí z okruhů v učebnicích Rozhovory a vyprávění na daná témata: domov, rodina, škola, volný čas, zájmy, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, kultura a média, svátky, důležité zeměpisné údaje Učebnice: Heute haben wir Deutsch, pracovní sešity, Max, Deutschmobil, Wer, wie, was, ... výukové programy, videoprogramy, audionahrávky Doplňkové materiály (prospekty, brožurky, autentické texty...)	MKV – kulturní difference, specifické znaky jazyků, lidské vztahy, spolupráce, tolerance, vstřícný postoj k odlišnostem jiných národů OSV – tolerantní vztahy mezi lidmi EVV – ochrana přírody, počasí a člověk, VMEGS – porovnání života u nás a jinde ve světě, oslavy, zvyky VMEGS – porovnání života u nás a jinde ve světě, oslavy, zvyky VDO – pochopení životního stylu i jinde ve světě	
Vyhledá v textech známé výrazy, fráze, odpovědi na otázky	Gramatika: Perfektum v jednoduchých		

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované konverzaci a promluvě Odvodí pravděpodobný význam slov z kontextu. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace Vyžádá si jednoduše informaci a dokáže ji podat Používá dvojjazyčný slovník Vyhledává informace a slova ve vhodném výkladovém slovníku	otázkách a odpovědích, slabá i silná slovesa Procvič. perfekta na počítači, skloň. příd. jmen – opakování Zvratná slovesa – 3., 4. pád; opakování předložek a nejběžnějších vazeb Věty se spojkou weil, dass – pořádek slov ve větě vedlejší Nepravidelná slovesa v perfektu Nepravidelná slovesa, skloňování podstatných jmen – shrnutí, procvičení množného čísla Podstatná a přídavná jména – praktické užití ve větách Sloveso werden a zájmeno man, minulé časy – užití při vyprávění souvislého textu Stupňování příslovcí, vykání a tykání, fráze Konjunktiv sein a haben, trpný rod dolmetschen Shrnutí mluvnického učiva, práce s přehledy a tabulkami		
--	--	--	--

5.10.4

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

CVIČENÍ Z ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Cvičení z českého jazyka si mohou vybrat žáci 9. ročníku jako nepovinný předmět a v učebním plánu je vymezen hodinou týdně. Vyučování probíhá v kmenové třídě, popř. v učebně informatiky, protože jsou využívány výukové programy, především Terasoft a Didakta. Vyučovací předmět je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura. Je kladen důraz na přípravu žáků k přijímacím zkouškám. V hodinách se zařazuje používání různých typů testů – Scio, Cermat, práce s výukovými programy a s jazykovými příručkami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - vede žáky k vyhledávání a třídění informací - používá obecně užívané termíny, znaky a symboly - vede žáky k využívání výpočetní techniky
Kompetence k řešení problémů	- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
Kompetence komunikativní	- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek
Kompetence sociální a personální	- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě - podporuje spolupráci při řešení daného úkolu, vede žáky ke vzájemnému naslouchání
Kompetence občanské	- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
Kompetence pracovní	- kontroluje samostatné práce žáka - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

NENABÍZÍ SE

5.10.5

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

CVIČENÍ Z MATEMATIKY

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávání klade důraz na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Žáci si osvojují pojmy výraz, proměnná a seznamují se s jejich rolí při matematizaci reálné situace. Rozpoznávají určité tyty změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa.

Žáci zkoumají prostorové útvary a řeší problémy, které vycházejí z běžných životních situací. Učí se pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje, řešit logické úlohy.

Cílové zaměření vzdělávacího předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v souladu se zaměřením oblasti Matematika a její aplikace.

Předmět se vyučuje v rozsahu jedné hodiny týdně.

NENABÍZÍ SE

5.10.6.

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dějepisný seminář vychází ze vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Nabízí se žákům jako volitelný předmět a v případě zájmu žáků je vyučován jednu hodinu týdně (popř. 2 hodiny 1x za 2 týdny).

Dějepisný seminář přispívá k rozšiřování a prohlubování vědomostí žáků v dějepisné oblasti, k rozvíjení praktických dovedností jak v jejich ústním, tak písemném projevu např. prostřednictvím seminárních prací či referátů. Je nabízen žákům, kteří mají hlubší zájem o poznání historie, směřuje k rozvíjení historického vědomí. Je zde dostatečný prostor pro prezentaci prací žáků. Výsledkem jsou referáty, prezentace v power pointu.

Cíle jsou spíše zaměřeny na činnostní pojetí výuky, např. rozvíjení orientačních dovedností při práci s historickými mapami, méně je kladen důraz na encyklopedické znalosti. Žáci mají v těchto hodinách větší prostor pro diskusi a uplatňování vlastních názorů. Žáci si vybírají témata referátů, ve kterých zpracovávají informace získávané na internetu, v encyklopediích či atlasech.

Výuka probíhá v interaktivní učebně, popř. v učebně informatiky. Jako pomůcky slouží dějepisné mapy a dějepisné atlasy, encyklopedie a internet. Výuka je doplňována používáním obrazových encyklopedií a filmových materiálů. Žáci samostatně zpracovávají referáty o významných osobnostech, ve skupinách pracují na prezentacích.

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, které prohlubují zájem o předmět a při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů - užívá správnou terminologii - podporuje u žáků zájem o různé soutěže - vede žáky k využívání informační techniky pro vlastní získávání informací - předkládá žákům dostatek informačních zdrojů (učebnice, encyklopedie, atlasy, pracovní listy...)
Kompetence k řešení problémů	- zařazuje do výuky rozmanité aktivity (diskuse, výklad, netradiční úkoly, výukové programy...) - předkládá modelové situace, které dovedou žáka k závěru - zařazuje diskuse a vede žáky ke kritickému myšlení, vede žáky k logickému myšlení
Kompetence komunikativní	- zařazuje a podporuje diskusní kroužky, besedy - předkládá žákům různé typy informací a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci - nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	- zařazuje práci ve skupinkách a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování žáky - vede žáky k toleranci a naslouchání názorů druhých - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
Kompetence občanské	- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví - motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních - upevňuje u žáků základní občanské a etické hodnoty
Kompetence pracovní	- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce a vypracování úkolu ve stanoveném termínu - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- umí vyprávět o životě předků na našem území (Keltové, Germáni, Slované)	Středověk v českých zemích Osídlení našich zemí		- atlasy, dokumenty, obrázkový materiál - využívání internetu
- zná některé pověsti z našich dějin a místa s nimi spojená - má představu o tom, jak vypadal život u nás v období raného středověku - umí vyprávět o životě některých přemyslovských knížat a králů	Počátky českého státu Český stát v období raného středověku		
- zná některé zajímavosti ze života přemyslovských a lucemburských panovníků - má představu o životě ve 13. a 14. st.	Český stát v období vrcholného středověku Život vrchnosti a poddaných (jídlo, odívání, zvyky...)		
- charakterizuje období vlády Habsburků - zná některé zajímavosti ze dvora Rudolfa II.	Nástup Habsburků Rudolf II.		

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- popíše základní historické události našeho města, regionu	Regionální dějiny Odras světových a českých dějin v našem regionu		- atlasy, dokumenty, obrázkový materiál - využívání internetu
- uvede významné osobnosti regionálních dějin a zhodnotí jejich přínos	Významné osobnosti našeho regionu		
- má představu o významných historických památkách ve svém okolí, zná některé informace, které se k nim vztahují	Významné historické památky v našem regionu		
- umí vyhledávat informace z různých zdrojů (encyklopedie, internet...) - prezentuje výsledky své práce - referát, prezentace v power pointu	Práce s informacemi		

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- zná příčiny a důsledky 1. světové války - dokáže uvést významné osobnosti a bitvy 1. světové války - zhodnotí poválečné uspořádání světa	Dějiny 20. století 1. světová válka		- atlasy, dokumenty, obrázkový materiál - využívání internetu
- rozliší a popíše různé typy totalitních režimů - dokáže pohovořit o známých představitelích totalitních režimů z různých zemí	Totalitní systémy		
- analyzuje dlouhodobé i bezprostřední příčiny 2. světové války - shrne vývoj v protektorátu - uvede významné osobnosti a bitvy 2. světové války	2. světová válka		
- zhodnotí vývoj u nás v letech 1948 – 1989 - orientuje se v pojmech kolektivizace, StB, PTP, politické procesy, srpnová okupace, normalizace - na příkladech uvede způsoby perzekuce jednotlivých skupin občanů	Komunistické Československo		
- umí vyhledávat informace z různých zdrojů (encyklopedie, internet...) - prezentuje výsledky své práce - referát, prezentace v power pointu ...	Práce s informacemi		

5.10.7.

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

SEMINÁŘ TVŮRČÍHO PSANÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář tvůrčího psaní si mohou vybrat žáci 6. - 9. ročníku jako nepovinný předmět a v učebním plánu je vymezen hodinou týdně. Vyučování probíhá v učebně informatiky, popř. v kmenové třídě. Vyučovací předmět je zaměřen rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura.

Při výuce klademe důraz především na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost a spolupráci. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni používat mateřský jazyk především v psané podobě. Zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty. Hlavním cílem tohoto nepovinného předmětu je tvorba školního časopisu.

Kompetence k učení	Učitel - vede žáky k vyhledávání a třídění informací - používá obecně užívané termíny, znaky a symboly - vede žáky k využívání výpočetní techniky
Kompetence k řešení problémů	- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
Kompetence komunikativní	- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé - vede žáky k logickému uvažování a výstižnému vyjádření svých myšlenek
Kompetence sociální a personální	- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě - podporuje spolupráci při řešení daného úkolu, vede žáky ke vzájemnému naslouchání
Kompetence občanské	- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
Kompetence pracovní	- kontroluje samostatné práce žáka - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

NENABÍZÍ SE JAKO VOLITELNÝ PŘEDMĚT

5.10.8

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

DRAMATICKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dramatická výchova se nabízí žákům 7. ročníku jako volitelný předmět a v případě zájmu žáků je vyučován jednu hodinu týdně.

Dramatická výchova má za cíl učit zkušeností, tj. jednáním, poznáváním sociálních vztahů a dějů. Je založena na prozkoumávání, poznávání mezilidských vztahů a situací. Tento proces může vyústit v produkt (představení). Staví na principu hry a prožitku. Umožňuje získávat vlastní zkušenost s daným problémem a řešit jej v modelové situaci. Je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj dítěte.

Hlavní cíle:

a) osobnostní rozvoj

- objevovat okolní svět i sebe sama (sebepoznání a sebekontrola)
- získat pozitivní sebepojetí, posílit zdravé sebevědomí a jistotu
- uvolnit a odstranit zábrany
- cvičit soustředění a pozornost
- naučit citlivému vnímání
- rozvíjet obrazotvornost, fantazii a tvořivost
- rozvíjet schopnost kritického myšlení
- emocionální rozvoj
- rozvíjení komunikativních dovedností ve složce **verbální** (vyjádření myšlenek, postojů, přijímání myšlenek, postojů a pocitů druhých, umění naslouchat, rozvíjet plynulost řeči, slovní zásobu i schopnost formulovat, cvičit rytmus řeči) i **neverbální** (pohybové dovednosti, schopnost výrazu pohybem, postojem, koordinace)

b) sociální rozvoj

- umět naslouchat a vcítit se (empatie)
- cvičení partnerské a skupinové citlivosti, důvěry a spolupráce
- orientovat se v mezilidských vztazích
- kontakt a komunikativní dovednosti
- vstup do role (odstup a objektivní pohled na problém)

Metody používané během celého roku

- metoda hry
- metoda pantomimicko-pohybová
- metoda verbálně-zvuková
- improvizace
- interpretace

- projektová metoda
- práce s poezií a prózou
- relaxace
- AT trénink (autogenní t.)
- řízená imaginace
-

Spolupráce s pěveckým sborem, nácvik vánoční hry nebo pohádky pro děti apod.

Kompetence k učení	Žák - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnost
Kompetence k řešení problémů	- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
Kompetence komunikativní	- vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
Kompetence sociální a personální	- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
Kompetence občanské	- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
Kompetence pracovní	- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - DRAMATICKÁ VÝCHOVA - 2. STUPĚŇ			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla Propojuje somatické dovednosti při verbálním a neverbálním vyjádření, na příkladech doloží souvislosti mezi prožitkem a jednáním u sebe a druhých Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si rozdíl mezi fiktivní situací a realitou Rozvíjí a opakuje herní situace, přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí Prozkoumává témata z více úhlů pohledu a pojmenovává hlavní téma a konflikt, uvědomuje si rozdíl mezi fiktivní situací a realitou Rozvíjí a opakuje herní situace, přijímá herní pravidla a tvořivě je rozvíjí Rozpozná ve vlastní dramatické práci i v dramatickém díle základní prvky dramatu, pozná základní divadelní druhy a dramatické žánry a jejich hlavní znaky, kriticky hodnotí dramatická díla i současnou mediální tvorbu	Psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla - verbální a neverbální komunikace Sociálně komunikační dovednosti - komunikace v běžných situacích, v herních situacích Herní dovednosti – vstup do role, jevištní situace Proces dramatické a inscenační tvorby - námět a témata v dramatických situacích, - práce na postavě, jednání postav - konflikt jako základ dramatické situace, řešení konfliktu jednáním postav - dramatická situace, příběh Recepce a reflexe dramatického umění - základní stavební prvky dramatu - základní dramatické žánry - současná dramatická umění a média - osobnosti české a světové dramatické tvorby	OSV MV	

5.10.9.

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Společenskovědní seminář se nabízí žákům 7. - 9. tříd jako volitelný předmět a v případě zájmu žáků je vyučován jednu hodinu týdně (popř. 2 hodiny 1x za 2 týdny).

Společenskovědní seminář přispívá k rozšiřování a prohlubování vědomostí žáků v oblasti společenských věd, k rozvíjení praktických dovedností jak v jejich ústním, tak písemném projevu např. prostřednictvím seminárních prací či referátů. Důraz je kladen především na umění a kulturu.

Cíle jsou spíše zaměřeny na činnostní pojetí výuky, např. rozvíjení orientačních dovedností při práci s publikacemi, encyklopediemi, internetem, méně je kladen důraz na encyklopedické znalosti. Žáci mají v těchto hodinách větší prostor pro diskusi a uplatňování vlastních názorů. Žáci si vybírají témata referátů, ve kterých zpracovávají informace získávané na internetu, v různých publikacích, v tisku a v encyklopediích.

Výuka probíhá v interaktivní učebně, popř. v učebně informatiky. Jako pomůcky slouží různé publikace, encyklopedie, tisk videomateriály a internet. Výuka je doplňována používáním obrazových encyklopedií, hudebních nosičů, videokazet,... Žáci samostatně zpracovávají referáty o významných osobnostech, místech, uměleckých oborech apod. a jednotlivě nebo ve skupinách pracují na prezentacích vybraných témat.

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů - užívá správnou terminologii - podporuje u žáků zájem o různé soutěže
Kompetence k řešení problémů	- zařazuje do výuky rozmanité aktivity (diskuse, výklad, netradiční úkoly, výukové programy...) - předkládá modelové situace, které dovedou žáka k závěru - zařazuje diskuse a vede žáky ke kritickému myšlení
Kompetence komunikativní	- zařazuje diskusní kroužky, besedy - předkládá žákům různé typy informací a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci - nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků - směřujeme žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů
Kompetence sociální a personální	- zařazuje práci ve skupinkách a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování žáky - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
Kompetence občanské	- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví - motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních - učí je tolerovat a respektovat jiné názory
Kompetence pracovní	- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce a včasné odevzdání - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi - vede žáky k efektivitě při organizování vlastní práce

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- pojmenují některé způsoby filmového zpracování literární předlohy - animovaný film (kreslený, počítačová animace...)	Umění a kultura Literatura Film		
- vytvoří vlastní práci z literární oblasti (komiks, scénář, povídka, příběh...)	Vlastní literární práce		
- popíše souvislost dějin výtvarného umění s vývojem lidské společnosti - charakterizuje typické znaky pravěkého umění - uvede historické památky UNESCO na našem území	Výtvarné umění Dějiny umění – pravěk Stavební památky ČR		
- dovede popsat základní souvislosti dějin hudby s historickým vývojem lidské společnosti - zařadí hudební nástroje do nástrojových skupin	Hudba Dějiny hudby – pravěk, starověk Hudební nástroje		
- dokáže se orientovat v encyklopediích, v městské knihovně, v různých publikacích, v tisku - dokáže pracovat s příručkami, encyklopediemi, internetem - prezentuje výsledky své práce – referát...	Práce s encyklopediemi, publikacemi, tiskem, internetem Vyhledávání podstatných informací, třídění informací, kritický pohled		

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- pojmenují některé způsoby filmového zpracování literární předlohy - loutkový film	Umění a kultura Literatura Film		
- vytvoří vlastní práci z literární oblasti (komiks, scénář, povídka, příběh...)	Vlastní literární práce		
- popíše souvislost dějin výtvarného umění s vývojem lidské společnosti - charakterizuje typické znaky starověkého umění - uvede významné stavební památky v Evropě	Výtvarné umění Dějiny umění – starověk Stavební památky Evropy		
- dovede popsat základní souvislosti dějin hudby s historickým vývojem lidské společnosti - uvede základní hudební období	Hudba Dějiny hudby – středověk – 19. st. Hudební období		
- dokáže se orientovat v encyklopediích, v městské knihovně, v různých publikacích, v tisku - dokáže pracovat s příručkami, encyklopediemi, internetem - prezentuje výsledky své práce – např. referát, prezentace v power pointu	Práce s encyklopediemi, publikacemi, tiskem, internetem Vyhledávání podstatných informací, třídění informací, kritický pohled		

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY - SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEMINÁŘ - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- pojmenují některé způsoby filmového zpracování literární předlohy - hraný film	Umění a kultura Literatura Film		
- vytvoří vlastní práci z literární či filmové oblasti (komiks, scénář, povídka, příběh, scénka...)	Vlastní literární práce		
- popíše souvislost dějin výtvarného umění s vývojem lidské společnosti - charakterizuje typické znaky středověkého a novověkého umění - uvede významné světové stavební památky	Výtvarné umění Dějiny umění – středověk, novověk Stavební památky světa		
- dovede popsat základní souvislosti dějin hudby s historickým vývojem lidské společnosti - zná zajímavosti ze života významných skladatelů	Hudba Dějiny hudby – moderní populární hudba Zajímavosti ze života skladatelů		
- dokáže se orientovat v encyklopediích, v městské knihovně, v různých publikacích, v tisku - dokáže pracovat s příručkami, encyklopediemi, internetem - prezentuje výsledky své práce – např. referát, prezentace v power pointu	Práce s encyklopediemi, publikacemi, tiskem, internetem Vyhledávání podstatných informací, třídění informací, kritický pohled		

5.10.10.

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Přírodovědný seminář je nabízen žákům 7. ročníku jako volitelný předmět, který rozšiřuje výuku přírodopisu a zeměpisu na škole. Je realizován 1 hodinu týdně.

PS rozvíjí aktivní, samostatnou a tvůrčí práci žáků, vytváří kladný vztah k přírodě a k její ochraně. Je určen pro všechny žáky, kteří rádi mikroskopují a provádějí přírodovědné pokusy.

Při realizaci tohoto volitelného předmětu je mnoho času věnováno pozorování, měření a experimentování žáků, řešení problémových úloh, práci s encyklopediemi a dalšími zdroji dat (přírodovědné programy na PC), diskusím, zpracování referátů a projektů a jejich prezentacím.

Velká část PS je realizována v terénu, kde si žáci postupně osvojují dovednosti a vědomosti nabrané v hodině Př, Z.

V zimním období je výuka situována do učebny Př. V jarních a podzimních měsících je zaměřena na realizaci exkursí či projektů konaných v přírodě.

Témata PS jsou zařazována průběžně dle vzniklých situací a možností žáků. Jsou doplněním či rozšířením učiva Př, Z.

Při plánování a stanovení učebních cílů je přihlédnuto k přání žáků, kteří si svá témata volí v rámci zadaných celků. Tematické celky jsou začleňovány monotematicky a vždy se zpracovává dlouhodobě určitý celek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí jsou shodné s klíčovými kompetencemi realizovanými v hodinách Př, Z.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel - zadává úkoly, které prohlubují zájem o předmět a při kterých žáci vyhledávají informace z různých zdrojů - užívá správnou terminologii - podporuje u žáků zájem o různé soutěže - vede žáky k využívání informační techniky pro vlastní získávání informací - předkládá žákům dostatek informačních zdrojů (učebnice, encyklopedie, atlasy, pracovní listy...) - vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědě a poznávání
Kompetence k řešení problémů	- zařazuje do výuky rozmanité aktivity (diskuse, výklad, netradiční úkoly, výukové programy...) - předkládá modelové situace, které dovedou žáka k závěru - zařazuje diskuse a vede žáky ke kritickému myšlení, vede žáky k logickému myšlení
Kompetence komunikativní	- zařazuje a podporuje diskusní kroužky, besedy - otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech - předkládá žákům různé typy informací a vede je k diskusi nad nimi, k výstižné argumentaci - nabízí žákům využívání informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	- zařazuje práci ve skupinkách a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování žáky - vede žáky k toleranci a naslouchání názorů druhých - vyžaduje dodržování pravidel slušného chování - posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě
Kompetence občanské	- pěstuje v žácích vztah k přírodě - je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem - upevňuje u žáků základní občanské a etické hodnoty
Kompetence pracovní	- důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností - vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ – 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Na základě znalostí z přírodopisu a plnění výstupů v přírodopisu žák: - prohlubuje a zdokonaluje určování organismů do taxonomických skupin podle klíčů a atlasů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny organismů v rámci jednotlivých ekosystémů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých organismů podmínkám prostředí - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti při poznávání přírody	Společenstvo lesa, louky a sídelní aglomerace Praktické metody poznávání přírody	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - ekosystémy ENV – základní podmínky života	

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY – PŘÍRODOVĚDNÝ SEMINÁŘ – 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
Na základě znalostí z přírodopisu a plnění výstupů v přírodopisu žák: - prohlubuje a zdokonaluje určování organismů do taxonomických skupin podle klíčů a atlasů - rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny organismů v rámci jednotlivých ekosystémů - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých organismů podmínkám prostředí - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti při poznávání přírody	Společenstvo vody a sídelní aglomerace Praktické metody poznávání přírody	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí - ekosystémy ENV – základní podmínky života	

5.10.11.

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

SEMINÁŘ Z FYZIKY

Charakteristika povinně volitelného předmětu (nepovinného předmětu)

Obsahové, organizační a časové vymezení předmětu

Tento předmět může být vyučován jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně. Vzhledem k náplni předmětu je vhodnější dvouhodinovka jedenkrát za čtrnáct dní.

Vzdělávání v předmětu seminář z fyziky:

- směřuje k rozšíření a upřesnění faktů objasněných v hodinách fyziky
- dále precizuje dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- protože fyzika vždy předbíhá matematiku, nutí žáky najít a využít matematické poznatky dosud nepoznané v předmětu matematika
- učí žáky zkoumat příčiny a hledat souvislosti v přírodních procesech
- směřuje k osvojení základních pojmů a odborné terminologie
- odporuje tvorbu otevřeného, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce:

- frontální výuka spojená s demonstrací
- skupinová práce (dle vybavení školy)
- práce s literaturou
- pozorování (důraz na samostatné)
- práce s matematicko-fyzikálními tabulkami
- vyhledávání poznatků samostatně žáky – internet

NENABÍZÍ SE

5.10.12.

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět bude realizován v 5., 6., 7., 8. a 9. ročníku po jedné hodině týdně

Všichni žáci v 5. a 6. ročníku získají základy práce na počítači pro potřeby ostatních předmětů na výukové programy. Dále se seznámí s internetem, e-mailem, základní editací textu

Pro žáky 7. – 9. třídy je předmět INFORMATIKA volitelný. Hlavní náplní je praktické ovládnutí počítače. Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Znalosti získané při práci s počítačem využívají v dalších vyučovacích předmětech a při zpracovávání tvorby prezentací, animací a grafických výstupů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení	Učitel: - vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě - vede k poznávání a využívání zkušeností s jiným SW - vede ke spolupráci s ostatními žáky - vede k využití nápovědy (help) u jednotlivých programů, literatury apod.
Kompetence k řešení problémů	- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení - učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více - v roli konzultanta – vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce
Kompetence komunikativní	- učí žáky využívat vhodné technologie pro komunikaci na dálku – žáci odevzdávají některé práce prostřednictvím elektronické pošty - při komunikaci učí žáky dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)
Kompetence sociální a personální	- při práci vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, - při projektech je učí práci v týmu, rozdělení a naplánování si práce, hlídat si časový harmonogram apod. - žáky přizve k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních - při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu - učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný
Kompetence občanské	- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...) - při zpracovávání informací vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
Kompetence pracovní	- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel pro práci s výpočetní technikou - umožňuje žákům využít ICT pro hledání informací důležitých pro jejich další profesní růst

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA - 7. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- znají jednotlivé součásti počítače a jeho příslušenství - popisují funkce těchto součástí	Hardware a software počítače		
- znají zásady bezpečného použití internetu - pro děti	Zásady práce s počítačem		
- naučí se zápis pomocí klávesnice - znají typografické zásady tvorby textu - seznámí se s použitím regulárních výrazů - umí kontrolovat pravopis - seznamují se s použitím stylů - znají formátování odstavce, vyznačování textu, tok textu - ovládají vkládání objektů a jejich obtékání - ovládají zásady grafické úpravy textu	Textový procesor (Word)		
- seznamují se s prací s tabulkami - a využitím aplikace - umí pohybovat kurzorem po hlavní ploše - umí zapisovat data a upravovat tabulku - umí formátovat tabulku - seznamují se s druhy funkcí a jejich použitím - umí tvorbu grafů - seznamují se s dalšími vyspělými možnostmi programu (kontingenční tabulka a graf)	Tabulkový kalkulátor (Excel)		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE - INFORMATIKA - 8. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- seznamují se s použitím šablon, průvodců při tvorbě prezentace - ovládají zpracování, formátování vzhledu E6 - dat v prezentaci - - naučí se přenášet data z internetu do prezentace	Tvorba prezentací		
- seznámí se s využitím databází - seznámí se s tvorbou datového listu - - seznámí se s vytvářením dotazů	Databáze		
- seznámí se s DTP - seznámí se s vytvářením časopisu - - seznámí se s pokročilými technikami práce s textem, hromadná korespondence	Práce s textem		
- získání grafiky skenováním a z internetu - - naučí se pracovat s digitálním fotoaparátem grafickým editorem	Fotografování a snímání kamerou		
- ovládají zásady snímání kamerou a jednoduchý střih videa - seznamují se s možnostmi kreslení ve vektorovém grafickém editoru - - naučí se vytvářet animace	Grafické editory		
- - zpracovávají zvuku	Multimediální aplikace		

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE – INFORMATIKA - 9. ROČNÍK			
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
- naučí se vytvářet všechny druhy prezentací - naučí se týmové práci při vytváření projektů	Tvorba prezentací		
- ovládají způsoby tvorby webu WYSIWYG i zápisem HTML - vytvářejí stránky XHTML s CSS - vytvářejí interaktivní stránky ve Flash	Webové stránky		
- zpracovávají zvuk - vytvářejí složitější multimediální aplikace - seznamují se s použitím databází ve webových aplikacích	Multimediální aplikace		

ŠVP vytištěn dne 11. 8. 2011